לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום א', כ"ו בשבט תשמ"ח, 14 בפברואר 1988 / שנת מ"ח מס' 13573 / המחיר 1.20 ש"ח כולל מע"מ

נסים לא "ישם המלצות שישינסקי"

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

ועדת שישינסקי עומדת להגיש השבוע לשר האוצר, משה נסים, את הדו"ח שלה על רפורמה במס הכנסה. פקידים באוצר מצפים, שהשר נסים ינסה להתחמק מביצוע הדו"ח בטענה שאין הדבר אפשרי בשנת בחירות, וזאת עקב המלצה צפויה להטיל מיסים על רווחי הון בבורסה ורווחים מהכנסה מריבית.

אחת ההמלצות של הדו"ח מתייחסת לקרנות ההשתלמות. על־פי דיווחים שונים, בכוונת ועדת שישינסקי להמליץ על ביטול קרנות השתלמות תוך תוספת שכר של 7.5 אחוזים במקביל לתשלום המעסיקים לקרנות אלה והטלת מיסים על כל הסכומים שישולמו. סכומים אלה יהיו מוכרים לצורך פנסייה.

בכוונת הוועדה להמליץ גם על ביטול הפטורים מתשלום ממס על תשלום עבור עבודה במשמרת שנייה ושלישית וביטול פטורים באזורי פתוח.

שולץ ינסה להשיג עיסקת־חבילה בבריה"מ:

סיוע בבעיית אפגניסטן תמורת „פתיחה בינ"ל"

הביקור במוסקווה, לפני המזה"ת, יהיה מכריע לגבי המו"מ המדיני באיזור ■ שולץ דוגל ב„שלום תמורת שטחים" ■ שר ירדני: סידורי ביטחון — רק לאחר נסיגה מלאה מהשטחים

מאת כתבנו בארה"ב, דליה שהורי, כתבתנו המדינית, ורפנה ורדי, כתבתנו בבריטניה

„שיחותיו של מזכיר המדינה שולץ במוסקווה יהיו מכריעות לגבי תהליך השלום לא מתוך מחשיות שיקים במזרח התי־כון בסוף החודש" — אמרו אתמול פקידים בכירים במחלקת המדינה בוושינגטון.

הם העריכו, כי בסופו של דבר לא תוכל יוזמת השלום של שולץ להתממש בלא הסכמה סובייטית ולפיכך ישתדל מזכיר המדינה האמריקני להגיע עם בני שיחו במוסקווה להבנה כוללת בנושאי המזרח הקרוב, שתכלול את אפגניסטאן, המפרץ הפרסי והסכסוך הישראלי־ערבי.

(סוף בעמוד 4)

„שלום עכשיו" ציינה 5 שנים לרצח אמיל

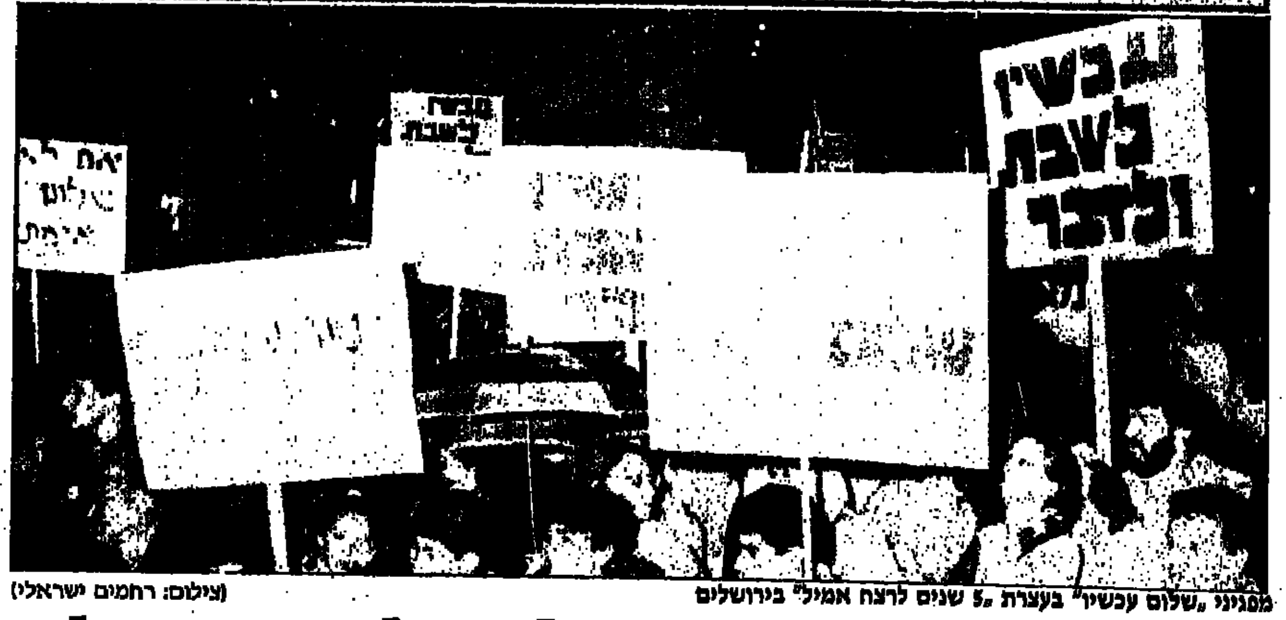

מפגיני „שלום עכשיו" בעצרת „5 שנים לרצח אמיל" בירושלים (צילום: רחמים ישראלי)

צבן לרבין: תאמר לחיילים שחלק מהפקודות הן בלתי חוקיות בעליל

סניורה: הפלשתינים מכירים בישראל אך רוצים מדינה משלהם

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

חבר־הכנסת יאיר צבן פנה אתמול בנאומו בעצרת „שלום עכשיו" בירושלים — לשר הביטחון, יצחק רבין, לומר לחיילי צה"ל כי חלק מהפקודות אותם הם מקבלים הן בלתי חוקיות ואין למלא אותן.

חנא סניורה הכריז באותה עצרת, כי הפלשתינים מכירים בקיומה של ישראל אך רוצים הכרה במדינה פלשתינית. „אנחנו מפגינים יחד כדי להוכיח שבני שני העמים רוצים בשלום ומכאים לעתיד טוב יותר", אמר.

בזבזו הניצחון

צבן פנה לשר הביטחון ואמרו „אתה, יצחק רבין, שסימלת יותר מכל אדם אחר את הביטחון במלחמת המגן של ששת הימים ההם, מסמל היום את כיזבון הנורא של ניצחון זה". ח"כ צבן תבע משר הבטחון להתייצב בפני צה"ל כולו ובפני העם כולו ולומר באורח חד־משמעי את דברו לחיילים לנוכח מה שמתרחש בשטחים: אני שר הביטחון אומר לכם, כי הפקודה להכות כדי לשבור עצמות, להרוס רכוש ולשבור טלוויזיות בעת חיפוש, לענות נערים באכזריות כדי שיגלו שמותיהם של זורקי אבנים — כל אלה הן פקודות בלתי חוקיות בעליל, ואני שר הביטחון קורא לכם החיילים לא למלא אותן".

ח"כ צבן הזהיר, שאם שר הביטחון לא ינקוט בצעד כזה, הוא ישא באחריות אישית קשה לתופעות (סוף בעמוד 4)

„אל אהרם" חושף „הקשר הנורווגי": ישראל ביצעה ניסויים גרעיניים באנטארקטיקה

מאת כתב „רויטר"

קאהיר. — העתון „אל אהרם" טען אתמול כי ישראל ביצעה שלושה ניסויים גרעיניים בשטח הנורווגי של יבשת אנטארקטיקה, בציר הדרומי, בשיתוף פעולה עם נורווגיה ודרום־אפריקה.

העיתון פירסם את הידיעה בהבלטה בעמוד הראשון ולא ציין את מקורותיו. העורך הצבאי של „אל אהרם" טען, כי הניסוי הראשון נערך בספטמבר 1979 באיזור קווין מאוד לנד, בשיתוף־פעולה עם דרום־אפריקה. לדברי העיתון, נערך הניסוי השני ב־5 במרס 1986, והשלישי ב־3 בדצמבר של אותה שנה בעזרת נורווגיה ודרום־אפריקה.

בידיעה נאמר עוד, כי הניסויים נרשמו בארה"ב ובברית־המועצות, אולם נורווגיה שימשה כיסוי והודיעה, כי הזעזועים שנרשמו הם תוצאה של מפולות שלגים. ישראל הגיעה להסכם חשאי עם נורווגיה (סוף בעמוד 4)

היום — הקרנבל בריו

חוגגות הקרנבל ייחלו היום בריו דה־ז'אנרו שבברזיל, בסימן שמחות ושביתת טייסים. בתמונה נערות בתלבושות הסמבה הברזילאית, באחד מארועי הקרנבל שחל רשמית ביום שבת. צילום: (אי.פי.)

האוצר דוחה תביעת רבין ל„תוספת שטחים"

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

חוגים באוצר דוחים על הסף תביעה של צה"ל ושל מערכת הביטחון לקבל תוספת לתקציב הביטחון בגין ההוצאות הגבוהות והבלתי צפויות הנובעות מהפעלת כוחות צה"ל בהיקפים גבוהים בשטחים.

כתבנו הצבאי מוסיף, כי בצה"ל הועלתה תביעה להחזיר לתקציב הצבא עוד השנה סכום של כ־30 מיליון דולר אותו הוציא צה"ל בפריסת היקף הכוחות להשלטת השיטור בגדה המערבית וברצועת עזה. נושא זה נדון באחרונה גם בשיחות של משרד הביטחון בראשותו של המנכ"ל, דוד עברי.

לטענת החוגים באוצר, שהות החיילים בשטחים חסכה למעשה כסף לצבא. הם מסבירים, כי בכל שתעלה הפעילות בשטחים הרי היא זולה משעות הפעלה, שתרגילים, מהאימונים ומירי הפגזים בהם היה משתמש צה"ל באותן שהצטמצמו בגין הפעילות בשטחים.

בתקציבו לשנה הבאה שיחל בחודש אפריל 88, מתכנן צה"ל את הנחת התקציב שיופנה לפעילות בשטחים לשנת העבודה הבאה, ובכלל זה נלקחת בחשבון תוספת של ימי מילואים של כל חייל מילואים, אותם יצטרך לתת בשטחים, מעבר למכסת ימי המילואים המתוכננת.

חמש שנים לרצח אמיל

תנועת „שלום עכשיו" ערכה אתמול הפגנה בירושלים, לציון חמש שנים להירצחו של אמיל גרינצוייג. אמיל גרינצוייג שרצח היה לאחד מסמליה של תנועת המחאה הישראלית, ויש לאכרו כוח מסמל עד היום. ציון מותו מאפשר להעלות כמה מחשבות על מה שאירע לתנועת המחאה מאז ההפגנות שפתחו את המאבק ליציאה מלבנון ועד היום.

מותו של אמיל גרינצוייג גרם לזעזוע במחנה השלום, אך הוא לא גרם לזעזוע כללי במדינה ולהפשרת עמדות. מערכת היחסים בין המחנות בישראל מאז הקצינה, והתנועות הקוראות לשלום ולפשרות נכנסו למעשה למיגננה. מלחמת לבנון גילתה את כוחה של המחאה, אבל גם את חולשתה. המחאה אינה יכולה להכתיב מהלכים ממשיים, אלא רק לעצור תהליכים שליליים. לאחר היציאה מלבנון איבדה תנועת המחאה למעשה את הכוח המניע שלה, והיא היתה זקוקה לתתפרצות המלחמה הנוכחית — מלחמת השטחים — כדי לחזור ולמצוא כר לפעולתה. ייתכן שמלחמת השטחים, עקב אופייה המיוחד, המתמשך והמעורפל, תעורר שינוי ותביא לפעולה נמרצת יותר של התנועות החוץ־פרלמנטריות, לחנעת תהליכים מדיניים.

אמיל גרינצוייג הוא קורבן הקנאות הלאומנית. הקנאות הלאומנית הוציאה מתוכה כמה פירות באושים, מסוג המחתרת היהודית, צמיחת כ"ך, „התחיה", ומיליציות המתנחלים בשטחים. עם זאת אין אלה — עדיין — תנועות שהתארגנו כהתארגנות חוץ־פרלמנטרית רחבת היקף ומתמדת כדוגמת „שלום עכשיו", ועוצמתם מסתמנת בסקרי הצבעה אבל לא ברחוב. יש בכך סימן מעודד, אך גם מקום לדאגה. בסופו של חשבון משרתים המצב הקיים ומדיניות הסטטוס־קוו את הצד הימני של המפה ואת אוהדיו. הוא אינו מביא לסיפוח השטחים, אך הוא ממשיך את שלטון הכיבוש דה־פקטו על כל המשתמע מכך.

מקרה הרצח של אמיל גרינצוייג לא חזר על עצמו. המאבק הפנימי בישראל לוהט, אך עדיין לא אלים וחשוף. אם תימשך מלחמת השטחים, על הדילמות הנוראות שהיא מציבה בפני החיילים, האזרחים ועושי המדיניות, עשוי גם המצב הזה להתערער.

הקמב"ץ מליל הגילשונים נדון למאסר ע"ת ולהורדה בדרגה

השופטים: הרשלנות לא הסתיימה בנאשם וחלק גדול ממנה מיוחס גם לדרגים שמעליו ● בעקבות האירוע יסיים סרן בן־אליעזר את שירותו בצה"ל

סרן עומר בן־אליעזר בעת הקראת גזר־דינו (צילום: אבי הזאב/„חדשות")

מאת תמיר שפר, כתב עתי"ם

סרן עומר בן־אליעזר, קצין המבצעים מ„ליל הגילשונים", נידון אתמול ל־6 חודשי מאסר על תנאי ולהורדה לדרגת סג"מ, לאחר שהורשע ברשלנות, אותה גילה באותו לילה בו נהרגו 6 חיילים במחנה „גיבור" ליד קריית־שמונה.

נשיא בית־הדין הצבאי ביפו, אל"מ צבי גורפינקל, ציין בגזר־הדין כי לבן־אליעזר לא מיוחסת אחריות לתוצאות הטרגיות שנגרמו והוסיף, כי לבית־הדין הצבאי „אין אפשרות לדון את הגורמים שלא הובאו לדין, אולם אין להתעלם מכך שהרשלנות לא הסתיימה בנאשם וחלק גדול ממנה מיוחס גם לדרגים שמעליו."

אל"מ גורפינקל גם הודיע, כי בעקבות האירוע יסיים סרן בן־אליעזר את שירותו בצה"ל.

גזר־הדין ניתן בדלתיים פתוחות.

בגזר־הדין צויין, כי בן־אליעזר כלל לא היה הקצין האחראי על השמירה במחנה, שפקודת ההתראה על חדירת מחבלים הגיעה למחנה בדרך מקרית ביותר והחשוב מכל, ברגע שנשמעו היריות הראשונות באיזור המחנה (היריות על שנדר הסג"ז), לקח עימו סרן בן־אליעזר קבוצת חיילים ונע לכיוונן, „כדי ליצור מגע עם המחבל".

נשא באחריות כוללת

רק לאחר שיצא משער המחנה, עם קבוצת לוחמים, כדי לחפש את מקור הירי, נשמעו היריות מהכיוון השני, מתוך המחנה, וכשבן־אליעזר הגיע לשם, וגם במקרה זה כדי ליצור מגע עם המחבל ולחסלו, היה זה כבר מאוחר מדי.

בגזר־הדין נאמר, כי ביום האירוע שימש בן־אליעזר קצין תורן אג"מ בחטיבה. מסגרת תפקידו לא חייבה אותו להימצא במפקדת החטיבה ודי היה שיימצא בגיזרת החטיבה, תוך שמירת קשר עם המפקדה, ששהתה באותו זמן במחנה „גיבור". באותו זמן היה במחנה קצין נוסף, ששמו ותפקידו לא פורטו בגזר־הדין, ששימש מפקד תורן של המחנה ותפקידו הישיר היה לדאוג לאבטחתו. „אולם, הוסיפו השופטים, „אין חולק על העובדה שהנאשם נשא באחריות כוללת לנעשה בגיזרה".

סרן בן־אליעזר טען באמצעות סניגורו, הסניגור הצבאי הראשי סא"ל מנחם פינקלשטיין, כי סבר שמשימת מחנה מפקדת החטיבה תהיה תגבור ישובים. לדבריו, חשב על הגנת הישובים בלבד והוצאת כוחות למשימה זו ולא על הגנת המחנה עצמו, מאחר ולא האמין שמחבלים יעזו לחדור למחנה צה"ל.

ביקורת על הדרגים הגבוהים

ביקורת קשה ביותר על הנהלת המפקדים הניצבים מעל סרן בן־אליעזר נשמעה בגזר־הדין שהוקרא ע"י אל"מ צבי גורפינקל. הוא ציין, כי מאז נכנסה מפקדת החטיבה למחנה „גיבור", כחודש לפני האירוע, לא נעשתה כל ביקורת המתייחסת לאבטחת המחנה. מפקדת החטיבה לא ביצעה כל תרגולת של אבטחת מחנה ולא תידגלו מקלות דרושות למקרה כוננות חדירה מחבלים מהאוויר או מהיבשה. התרגולת שבוצעה והיתה אך ורק העמדת רמת הכוננות לקראת יציאה להגנה על ישובים — התרגולת כוצעה בליל האירוע ע"י סרן בן־אליעזר. בנוסף לכך, לא היה המחנה עצמו מגודר כנדרש.

„בית־הדין דן במה שמוטל לפניו מבחינה משפטית. אין אפשרות לדון את הגורמים שלא הובאו לדין אולם אין להתעלם מכך שהרשלנות לא הסתיימה בנאשם בלבד. ספק הדרגים שמעליו לא ביצעו תרגולת ומתייחסות להכרות מצב סגנת.

לא נערכת ביקורת לאבטחת המחנה ולא תורגל מצב של חדירה אפשרית על המחנה עצמו", קבעו השופטים והוסיפו, כי „הנאשם לא נדרש לבצע תפקיד כלשהו נוסף זה, אלא נכנס לפרצה. מצב כתוצאה מעלייה בלתי מתוכננת על רשת גדודית".

לארכיטקטים, ליצרני עבודות אלומיניום ולרכזי בנייה

עידן חדש בענף האלומיניום

קומפלט + הדרכה + מידע = הכל תחת גג אחד

1 קומפלט — קיימים במרוכז - פרופילים, אביזרים, אטמים, מבלטים, קטלוגים ותצוגת דגמים בבתי המסחר המורשים למכירת פרופילי קליל.

2 הדרכה — קליל הקימה 4 מרכזים לייעוץ טכני והדרכה - תצוגה במקום, אפשרות לייצור דגם. הופשי - ללא תשלום. הביקור בתיאום מראש

איזור המרכז — אופל 03-808734, 805320 | איזור ירושלים — אלמיר 02-854468 | איזור הדרום — רופל 057-73124, 33124-5 | איזור הצפון

3 מידע — קטלוגים הכוללים שרטוטי הרכבה, פרופילים, אביזרים, אטמים ומבלטים ניתן לקבל במפעלנו, במרכזי ההדרכה, ובבתי המסחר המורשים למכירת פרופילי קליל

מושג איכות נוסף של קליל

פתרון חדשני לבנייה יוקרתית

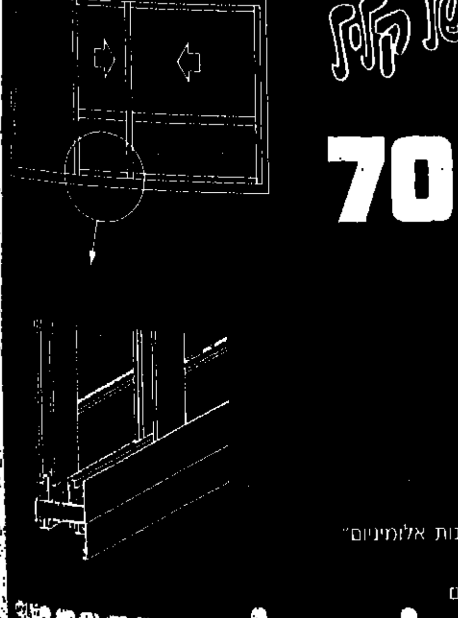

קליל 7000

דלת/חלון הזזה 2 - 3 נתיבים
דלת/חלון הזזה לכיס

קליל 7000 מתאפיין ב:
• איכות, יציבות וחוזק מירביים
• אטימות ונוחיות בתפעול לאורך שנים
• פירזול חדשני
• קל לייצור ולהרכבה

החלונות עמדו בבדיקות התאמה של מכון התקנים הישראלי לדרישות ת"י 1068 "חלונות אלומיניום"

פרופילי קליל 7000 מוגנים כמדגמים רשומים
סימן הזיהוי הבלעדי של פרופילי קליל: 3 פסים

קליל פרופילי אלומיניום

קליל תעשיות בע"מ ■ ת.ד. 210 קרית מוצקין 26114 ■ 70 ,700424 ,710567 (04) ■ 0270 ■ 431537 KLIL IL

על המשמר

עיריית ירושלים: התפרעויות ימנעו אספקת שירותים

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

ראשי שכונות ערביות במזרח־ירושלים הוזהרו אתמול, כי העירייה לא תוכל לעמוד באספקת השירותים למקומות מגוריהם אם המתפרעים בשכונות הערביות ימשיכו לחבל במאמציה.

אתמול כינסו מנכ"ל עיריית ירושלים, אהרון שריג, והיועץ לענייני ערבים בעירייה, אמיר חשין, כ־20 מוכתרים, ראשי ציבור ערבים ומנהלי בתי־ספר לישיבה דחופה באולם מועצת העירייה.

הדוברים מסרו, כי מכוניות העירייה אינן יכולות לפנות אשפה כל עוד הרחובות חסומים, וכי נגרם נזק לרכוש עירוני ולא תמיד ניתן לתקנו לאלתר. בפגישה נוכח גם נציג המשטרה שהדגיש, כי בדעת המשטרה להפעיל את מלוא סמכותה לאכיפת החוק והסדר.

המשתתפים, תושבי השכונות צור באהר, ג'אבל מכבר, ערב סואחרה ואום טובה, אמרו, כי קשה להם מאוד לשלוט בצעירים, אך הבטיחו לעשות כל מאמץ למנוע הישנות התופעות הללו.

בסיכום הפגישה אמרו אנשי העירייה, כי בדעתם להמשיך במתן השירותים כל עוד התנאים בשטח מאפשרים זאת.

בינתיים סגורים כל בתי־הספר העירוניים במגזר הערבי במזרח ירושלים וטרם הוחלט אם בראשית השבוע הבא יפתחו את שעריהם.

פרס היצירה לשחקנים זהרירה חריפאי ומוחמד בכרי

מאת קובי מגדל, כתב „על המשמר"

פרס היצירה ע"ש אייזיק שטרן לשנת 1988 יוענק לשחקנים זהרירה חריפאי ומוחמד בכרי.

הפרס, שערכו הכולל 9600 ש"ח, יינתן לשניים במעמד אייזיק שטרן בטקס שייערך בסוף החודש בתיאטרון החאן בירושלים.

בנימוקיו למתן הפרס לשחקנית זהרירה חריפאי ציין חבר השופטים בראשות יצחק לבני, כי „השחקנית הטביעה את חותמה על התיאטרון הישראלי בהצגות רבות, החל בהצגה 'מריוס הכטוב בעיניכם' בתיאטרון הקאמרי. וכלה בהצגות רבות בתיאטרון חיפה, כהן 'אמא קוראג'' המעגל הגיר הקווקזי'. היא השתתפה בעשרות מחזות ובמספר סרטים שהבולטים שבהם „מאלה שבאתי" ו„השוטר אזולאי". הפרס מוענק לה על תבונתה בפירוש הטקסט, על רגישותה בהבנתו ועל העוצמה וחטווח הנפשי המתגלים בקולה בתנועותיה ובאישיותה".

פרס היצירה הוענק לשחקן תיאטרון חיפה מוחמד בכרי על תרומתו הנכבדה לתיאטרון הישראלי בעברית ובערבית. „הוא בולט בפירוש הרגיש והאינטליגנטי של הדמויות שהוא מגלם כבהצגת היחיד 'האופסימיסט', שבה הגיש דמות מרשימה, אותנטית ובלתי נשכחת. כמרכן ראויה לציון מיוחד תרומתו לקולנוע הישראלי בתפקידו הכולט בסרט „מאחורי הסורגים".

מזג אוויר

מזג האוויר יהיה מעונן חלקית ובמשך היום יירד גשם מקומי. הטמפרטורות יירדו במקצת.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 6 עד 12, רמת־הגולן 4 עד 12, נהריה 7 עד 14, צפת 4 עד 10, חיפה 7 עד 18, טבריה 7 עד 15, נצרת 7 עד 15, עפולה 4 עד 17, השומרון 8 עד 14, תל־אביב 9 עד 17, נמל התעופה לוד 8 עד 16, יריחו 9 עד 19, עזה 10 עד 15, באר־שבע 6 עד 17, אילת 10 עד 19. (עתי"ם)

פרופ' בן־סירה נדון למאסר ע"ת וקנס על גניבת קרניות

השופטת: המערכת פועלת על־פי נורמות בלתי מקובלות כאשר נוצר מצב גלוי של רפואה אחת לכל החולים ורפואה אחרת לאלה שידם משגת

מאת ניצה ריימן, כתבת „על המשמר"

פרופ' יצחק בן־סירה, מנהל מחלקת העיניים בבית־החולים בילינסון, שהורשע בגניבת קרניות מבית החולים ובהשתלתן בחולים פרטיים במרפאתו הפרטית בתל אביב תמורת כסף, נידון אתמול בבית־משפט השלום בפתח־תקוה לשישה חודשי מאסר על תנאי, לקנס כספי בסך 40,000 ש"ח ולעבודות למען הציבור שייקבעו לאחר תסקיר קצין מבחן.

פרופ' בן־סירה הורשע על־פי הוראתו בעקבות עסקת טיעון בין התובעת, עו"ד עדנה ארבל, והסניגור, עו"ד מיכאל קירש.

„המערכת פועלת על־פי נורמות בלתי מקובלות במשך שנים ולא בחדרי חדרים. נוצר מצב גלוי של רפואה אחת לכל החולים, ורפואה אחרת לאלה שידם משגת", קבעה השופטת שרה פריש בגזר־הדין.

השופטת ציינה, כי במשפט זה נעשה לראשונה נסיון להתמודד עם בעיית הרפואה הפרטית, במסגרת הרפואה הציבורית, דרך המשפט הפלילי אך הבעיה עצמה דורשת טיפול שורש מיידי, הן למען החולים הנזקקים והן למען הרופאים.

השופטת ציינה עוד, כי מתן גושפנקא לרפואה השחורה יש בה משום מתן אישור לשחיתות מוסרית וציבורית, אולם עם כל הביקורת לשיטה הקיימת היום במערכת הרפואה הציבורית יש להבחין בינה לבין האישומים שבהם הודה הנאשם. היא הרשיעה את הנאשם בשמוש לרעה במשרתו, הפרת אמונים וגרימת נזק לציבור.

מהפך גדול במניות החופשיות

מאת אלחנן הורוביץ, כתב „על המשמר"

אתמול חל ה„מהפך", שרבים ציפו לו במניות החופשיות. הביקושים להן עלו ל־4.8 מיליון ש"ח ולעומתם ירדו ההיצעים בהן ל־58.6 אלף ש"ח בלבד. משערייהן עלו 293, בעוד שרק 17 ירדו ו־95 נשארו בלי שינוי.

במניות ההסדר ירד אתמול רק שער אחר, לעומת 11 שעלו ו־15 שנשארו בלי שינוי. התשואות השנתיות נעו ביוצאות לפדיון ב־1988 בין 11.87% ל־13.81% וביוצאות לפדיון ב־1989 בין 8.6% ל־9.58%.

בשוק המניות כולו עלו אתמול 309 שערים, לעומת 17 שירדו ו־110 שנשארו בלי שינוי. 112 שערים עלו מעל 5%, לעומת 3 שירדו יותר מ־5%. היו 6 „קונים בלבד" ואף לא 1 „מוכרים בלבד".

ג'אגלר ומגמה

מדד המניות הכללי עלה אתמול ב־0.93%. המדד הכללי ללא מניות ההסדר עלה ב־2.57%. מניות ההסדר עלו ב־0.07%. העלייה הגדולה ביותר היתה ב־5.48% בבנקים מסחריים שאינם בהסדר. רק במסחר ושירותים נרשמה ירידה ב־1.62%.

בסיכום השבועי ירד מדד המניות הכללי ב־1.88%. המדד הכללי ללא בנקים בהסדר ירד ב־4.63%. מניות ההסדר עלו השבוע ב־0.46%. הירידה הגדולה ביותר היתה השבוע ב־10.36% במניות מסחר ושירותים.

בשוק איגרות החוב עלה אתמול ערך השוק של הממשלתיות הצמודות למדד ב־100% ב־0.69% ושל הצמודות למט"ח — ב־0.08%. הנרשאות 5% ריבית לשנה עלו עד 1% והנרשאות 4.25% ריבית לשנה עלו עד 2%. בסוג „ברירה כפולה" היו ירידות עד 3%. המחזור בשוק אג"ח עלה ל־11.6 מיליון ש"ח. מזה 6.2 מיליון ש"ח בסוג „ברירה כפולה".

במילווה קצר מועד נעו אתמול התשואות השנתיות בין 15.93% ל־18.85%, תוך מחזור גדול של 51.8 מיליון ש"ח. המחזור במק"מ היה פי שניים ויותר, מאשר בשני שוקי הבורסה גם יחד. המחזור במניות החופשיות הגיע ל־8 מיליוני ש"ח, במניות ההסדר ל־4.3 מיליון ש"ח ובשוק איגרות החוב ל־11.6 מיליון ש"ח.

בהתעלמות יתר, נסתיימה אתמול הנפקת הסדרה הנוספת של איגרות החוב הצמודות למדד מסוג „שגיא" ל־6 שנים, שבנק ישראל הציע לציבור בערך נקוב של 20 מיליון ש"ח.

אוניות סובייטיות נגחו אוניות הצי האמריקני בים השחור

וושינגטון. — שתי אוניות מלחמה של ברית־המועצות התנגשו ביום שישי עם שתי אוניות של הצי האמריקני בתחום המים הטריטוריאליים של ברה"מ בים השחור, מסר משרד ההגנה האמריקני. ההתנגשות היתה קלה ולא היו נפגעים באוניות האמריקניות.

הפנטגון הודיע כי ארה"ב תגיש מחאה על התקריות. ההתנגשויות אירעו בשעה 11.00 לפי שעון מקומי, בעת שהסיירת האמריקנית „יורקטאון" והמשחתת „קארון" ביצעו פעילות שיגרתית בתחום המים הסובייטים במרחק 12 מייל מחוף חצי האי קרים, נאמר בהודעה.

ההודעה מציינת כי שתי האוניות הסובייטיות „נגחו בכוונה תחילה" את האוניות האמריקניות בשתי תקריות נפרדות, בהפרש של שלוש דקות האחת מן האחרת במרחק של 119 מייל מהחוף. לסיירת נגרם נזק קל והמשחתת לא נפגעה. „הנזק שנגרם לאוניות הצי הסובייטי לא ידוע אך הוא ככל הנראה קטן", נאמר בהודעת הפנטגון.

ברית־המועצות מתחה רשמית בפני ארה"ב בעניין זה.

דובר משרד החוץ הסובייטי, גנדי גרסימוב, אמר במסיבת עיתונאים, כי שתי ההתנגשויות אירעו לאחר שסיירת ומשחתת „פגעו בגבול הסובייטי" מול החוף הדרומי של חצי האי קרים.

„על אף סימני אזהרה של אוניות סובייטיות שהתקרבו למקום, לא באה תגובה מצד שתי אוניות ארה"ב. לאחר שחדרו למים הטריטוריאליים הן תמרנו בצורה מסוכנת והדבר גרם להתנגשות", אמר גרסימוב. לדבריו מוטלת האחריות לתקרית על הצד האמריקני.

דובר הצי הסובייטי תת־אדמירל ניקולאי מרקוב הכחיש כי האוניות הסובייטיות נגחו בכוונה תחילה את אוניות הצי האמריקני. „לרבי החובלים הסובייטים לא היו כוונות כאלה. ההתנגשויות אירעו כתוצאה מתימרונים מסוכנים של האוניות האמריקניות", אמר מרקוב.

(ער, עי"צ)

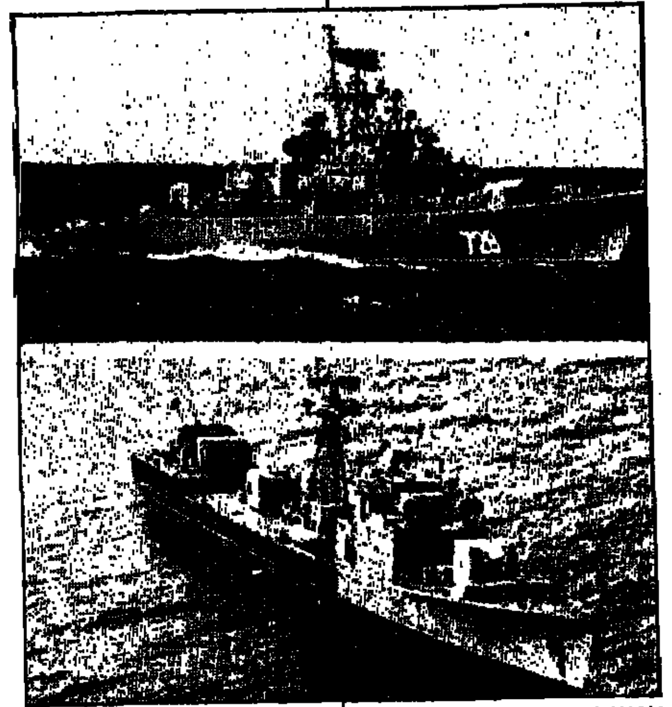

ספינות סובייטיות ואמריקניות מהדגמים שהיו מעורבים בהתנגשות ביום שישי בים השחור. התמונות נלקחו מארכיון הפנטגון. מימין למעלה: ספינת טילים סובייטית. למטה, ספינת ליווי סובייטית למלחמה בצוללות. בתמונה משמאל, ספינת הקרב האמריקנית „יורקטאון".

(צילום: אי.פי)

ממציא חיסון נגד פוליו עורך ניסויים על חולי איידס

לוס אנגלס. – ד"ר יונה סאלק, מי שפיתח בשנות החמישים את החיסון נגד שיתוק ילדים, עורך מזה חודשים מספר ניסויים השנויים במחלוקת על חולי איידס. במסגרת הניסויים מזריק סאלק לגופם סוגים בלתי פעילים של הנגיף „ה.אי.וי." הגורם למחלה זו.

דרך טיפול זו, הנמצאת בשלב ניסוי, נועדה לעורר את המערכת החיסונית של הגוף, הנהרסת ע"י נגיף האיידס. ד"ר סאלק המנהל את הניסויים בבית חולים באוניברסיטת קליפורניה. הוא הוסיף: „לפני שעה אנו עורכים לא יותר מאשר ניסויים מוגבלים."

ד"ר אלכסנדרה לוין, המשתתפת בניסויים אלה, אמרה כי לפי שעה אין להצביע על תוצאות כלשהן. לדעתה, ביוני, במהלך ועידת בין־לאומית לענייני איידס העומדת להתקיים בשטוקהולם, יוכלו החוקרים למסור הבהרות נוספות על הניסויים הנערכים עתה.

השלטונות הפדרליים המפקחים על תרופות, לא נתנו אישור לניסויים הנערכים ע"י ד"ר סאלק וצוות עוזריו. אך הם רשאים לערוך אותם לפי חוק משנת 1987, שנחקק בקליפורניה.

מומחים אמריקאים אחדים מותחים ביקורת על הניסויים של ד"ר סאלק. לדבריהם הזרקת הנגיף עלולה להחליש את המערכת החיסונית ולהביא להאצת תהליך המחלה. אחרים הזהירו מפני הסכנה שבטעות עלולים להזריק לגוף נגיף חי ופעיל.

ד"ר סאלק אמר, כי הוא מנסה לחזור על מחקריו בעבר שאיפשרו לו לגלות את החיסון נגד שיתוק ילדים. הוא הוסיף כי לפי השיטה הנסיונית שלו, מזריקים לחולה נגיף „ה.אי.וי." שלם אך מת. הניסוי נערך על מספר קטן של אנשים, שנפגעו ע"י נגיף האיידס, אך לא לקו בכל הסימפטומים של המחלה, ומטופלים בתראפיה חיסונית. „אנו מנסים לעורר את המערכת החיסונית שתפעל במיוחד נגד נגיף „ה.אי.וי."", אמר סאלק. (רע)

צוקר דורש מרבין „קצין זכויות אדם"

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

חה"כ דדי צוקר (ר"צ), תובע במכתב ששיגר אתמול לשר הביטחון, להקים בצה"ל מערכת מבצעית שתפקידה יהיה להקפיד על אמות המידה וההתנהגותיות של חיילי צה"ל וכן לשמור על זכויות האדם בשטחים.

על־פי הצעתו של צוקר, יועמד בראש מערכת זו „קצין זכויות האדם" שייצג את הנושא מדרג המטה הכללי ועד לדרג השדה. צוקר מציע, כי המערכת תהיה חלק מצה"ל, תוכפף למשקרת הפרקליט הצבאי הראשי וכי תאויש ע"י אנשי מילואים המשלבים נסיון פיקודי ופרקטיקה משפטית.

„הערכות צה"ל לתקופה ארוכה במצב הקיים בשטחים, עלולה לגרור חריגים רבים על אמות המידה והנהוגות בצה"ל, דבר המחייב, במסגרת השינויים בתוכנית העבודה וההערכות המבצעית והתורתית, להקים גוף מעין זה" מסביר ח"כ צוקר.

צוקר פרט גם את תפקידו של הגוף אותו הוא מציע לשר הביטחון: תחקור תלונות לגבי חיילים ומפקדים על חריגים, הגשת מסקנות לפרקליטות הצבאית, הדרכה והסברה בקרב מפקדים וחיילים, וקשר עם גורמים בין־לאומיים העוסקים בזכויות האדם. „גוף זה חשוב בכל הקשור לשמו הטוב של צה"ל כלפי פנים וכלפי חוץ והוא עשוי לצמצם את מספר החריגים בפעילות בשטחים" אומר צוקר.

מזג האוויר

הטמפרטורות: ירושלים 6־14, הגולן 7־15, נהריה 10־16, חיפה 11־17, טבריה 11־21, נצרת 8־13, עפולה 9־16, השומרון 7־13, תל־אביב 10־18, נמל תעופה לוד 9־20, יריחו 8־21, עזה 11־18, באר־שבע 8־16, אילת 9־21.

התחזית: מעונן חלקית ועדיין ייתכן גשם מקומי.

אבל כבד ירד על ביתנו
במות חברנו היקר
חיים שלוסברג
ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון, 14.2.88,
בשעה 15.00 בבית־העלמין באילון
בית אילון

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
סא"ל עמי פרי (פדרבוש)
נעלה לקברו לגילוי המצבה
ביום שלישי, 16.2.88, בשעה 15.00
בבית הקברות בניר־דוד (תל־עמל)
ביקור בבית הזכרון ואזכרה במועדון לחבר בשעה 16.30
המשפחה
קיבוץ ניר דוד (תל־עמל)

אש"ף: הספינה תפליג בטוח מחר ללא חניית ביניים בקפריסין

מאת זיאן כהן, כתב „על המשמר" ביוון

„ספינת השיבה תפליג ביום שני" — אמר אתמול ד"ר חנא נאצר, הנשיא לשעבר של אוניברסיטת ביר־זית אחד מ־131 המגורשים הפלשתינים, במסיבת עיתונאים באתונה בנוכחות כמה מן המוזמנים להשתתף בהפלגה ועיתונאים רבים.

שייך עבדל חמית הסאיי שנשאל במסיבת עיתונאים במלון „הנשיא" על מועד ההפלגה, אמר: „ההפלגה תתקיים ללא ספק ביום שני הקרוב, אני בטוח בכך לא במאה אחוזים אלא במאה ואחד אחוזים. הוא הוסיף, כי תוכנית ההפלגה השתנתה, וכי הספינה לא תעצור בלרנקה שבקפריסין, אלא תפליג מפיראוס ישר לחיפה.

למרות בטחונו כי הספינה אכן תצא לדרכה, סירב הסאיי למסור פרטים על שם הספינה, היכן היא נמצאת עתה או על מועד ההפלגה.

העיתונות הזרה שהגיעה ליוון התעייפה מעט, חלק מן העיתונאים תכננו לעזוב. הודעה זו תעכב ככל הנראה את תוכניתם זו.

בסאם אבו שריף, האחראי על עיתונות אש"ף אמר לעיתונאים בתגובה: „לא הזמנו אתכם למסיבה, תוכלו לעזוב בכל עת שתרצו". הוא הוסיף, כי המוסד הישראלי שלח הודעות שונות לעיתונאים אולם כשהתבקש לתת שמות של עיתונאים השיב: „זה באחריותו של כל עיתונאי למסור ידיעה כזאת, בהיותי קורבן של טירור ישראלי בעצמי, לא אוכל לסכן חייהם של עיתונאים".

דוחים המברק הישראלי

לקראת סיומה של מסיבת עיתונאים הופיע אבו שריף. עם מפקד חיל הים היווני לשעבר, שהוא היועץ הטכני של אש"ף בהפלגה זו. כאשר נשאל אם הוא ומשפחתו קיבלו איומים כל שהם ענה המפקד היווני: „לא איימו עלי כלל," אולם הוסיף כי ידוע לו על לחצים שונים.

נשיא איגוד הימאים ביוון הודיע ביום שישי, כי הוזהר ע"י איגוד קציני הים בישראל, כי נמלי ישראל ייסגרו בפני אוניות יווניות אם אלה תספקנה צוות להשטת אוניית אש"ף לישראל. נשיא האיגוד, אנטוניס דסקיורגוס, אמר כי האיגוד דחה את האיום. לדבריו מוכן איגוד הימאים היווני לספק צוות להשטת האוניה, אולם עד כה לא ביקש זאת אש"ף. אנטוניס הוסיף: „אנו דוחים את המברק הישראלי, נמשיך לתמוך במשימה זו שהיא משימה של שלום כנגד הדיכוי הציוני. אם נתבקש נספק לאוניה צוות החל מרב החובל עד המלח האחרון. עוד אמר כי קיבל איומי רצח בטלפון.

המזכיר הכללי של איגוד הימאים היווני דמיטריאוס קרליוטיס, אמר במסיבת העיתונאים שעה אחדות לאחר מכן כי האיגוד לא קיבל איומים, והוא אינו יודע על חבר כלשהו שקיבל איומים. „קראנו על כך בעיתונות" אמר. לדברי אחד העיתונאים שנכחו במקום „עדותו של אנטוניס היתה רופפת מעט".

יואב אביב, כתבנו בחיפה, מוסר: כי חברי הוועד לנפגעי פעולות טרור שכרו יאכטה בשם „קישונית" במעגן הקישון, והם ישליגו עימה לעבר ספינת המגורשים, אם וכאשר תגיע.

איראן „לקחה אחריות" על המצב בשטחים

מאת אורי הורביץ, כתבנו לענייני המזרח התיכון

ראש משרד ההסברה האיראני, כמאל חראסי, הודיע אתמול כי ההתקוממות בשטחים היא ביוזמה איראנית ולא ביוזמת אש"ף.

לפני ימים אחדים קרא האייטולה חומייני לעם הפלשתיני, להמשיך בהתקוממות בשטחים ולא להיגרר לפתרונות המדיניים המוצעים להם, בטענה כי „אם יסכימו לפתרונות אלה, יחזור המצב בשטחים לנקודה בה נמצא לפני ההתקוממות.

לגיורא קדמון והמשפחה
משתתפים בצערכם במות האב
זאב (וובקה) קנדלמן ז"ל
ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון, 14.2.88,
בשעה 15.00 בקיבוץ מרחביה
קיבוץ מרחביה

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3–43360–4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102–121, טל' 3–233161, המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008, חיפה 33134 רח' סוכנות 17, טל' 673673, המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

שני נערים נהרגו מיריות חיילי צה"ל בהפגנה בשכם

צה"ל: מותו של תושב מחנה טול־כרם — מפליטת כדור ● שביתת מסחר, עוצר והתפרעויות ברצועה

מאת מנחם ענברי, עזרא אבירן, בצלאל עמיקם, עתי"ם

בשכם נהרגו ביום שישי שני נערים, בשאר מסרי בן 17 ובאסל גיטאן בן 14, מיריות חיילי צה"ל. לאחר התפילה הוחלה במסגד התגמתחה הפגנה סוערת, והמפגינים יידו אבנים על חיילי צה"ל. תחילה ירו החיילים כדורי גומי, ואחר כך אש חיה. בשאר מסרי נפגע בלב ובאסל גיטאן נפגע בראשו. משפחתו של מסרי הוציאה את גופתו לפני בוא הצבא כדי לעשות לו הלוויה כרצונה. ההלוויה השנייה נערכה לאחר שנכנסו אמצעי ביטחון שונים.

עוצר במחנות ליד רמאללה על מחנות הפליטים אל־עמארי שליד רמאללה וג'לאזון שליד בית־אל הוטל עוצר ביום ו' בעקבות התפרעויות.

העוצר מעל העיר טול־כרם הוסר אמש בבוקר, לאחר עשרה ימים. עם זאת ממשיכים כוחות הביטחון את העוצר על מחנה הפליטים שבקרבת העיר.

תושב מחנה הפליטים טול־כרם נהרג ביום ה' בערב מאש חיילי צה"ל. מבדיקה שעשו כוחות הביטחון עולה, כי ההרוג אותר אבו סביל מת מפליטת כדור של חייל צה"ל.

מצה"ל נמסר, כי ברדיפה אחר מפירי עוצר נתקל חייל במרוצתו ונפל. כתוצאה מכך נפלט כדור מנשקו ואחד הבורחים נהרג. כוחות הביטחון לכדו כמה מפירי עוצר. העוצר במחנה נמשך.

לאחרונה החל צה"ל לבצע מעצרים ליליים בכפרים. במקרים רבים, עם הגעת הכוח לכפר, נפוצה שמועה בין התושבים כי מתנחלים מגיעים למקום, תושבים יוצאים מבתיהם ומנסים למנוע את המעצרים. צעירים מקימים מחסומי אבנים ואף מונעים מתושבים לצאת לעבודה.

התפילה במסגדים בהר הבית הסתיימה ביום שישי בצהריים ללא הפרות סדר.

המתפללים עזבו את שטח הר הבית בתום התפילה בשקט, ולא היו תהלוכות והפרות סדר כבשבועות האחרונים. בכניסות להר הבית נערכו בדיקות קפדניות לאלפי המתפללים.

הפרות סדר ליד ירושלים

ארבעה ערבים נעצרו אתמול בכפרים ענתא וג'אבל מוקאבר, שליד ירושלים.

בכפר ענתא שמצפון לירושלים התקהלו כמה עשרות צעירים ערבים. כוח משטרה שהוזעק למקום פיזר את המתקהלים ועצר שניים. בכפר ג'אבל מוקאבר הקהלו כמה עשרות צעירים ערבים ויידו אבנים לעבר הכביש העובר בכפר. כוח משטרה שהוזעק למקום פיזר את המתפרעים בגז מדמיע. המשטרה עצרה שניים מבין המתפרעים.

השבתת הלימודים בבתי הספר במזרח־ירושלים ובכפרים שמסביב לבירה, אשר החלה בתחילת השבוע שעבר, תימשך גם בשבוע הקרוב, בגלל הפרות־הסדר במזרח העיר. החלטה זו התקבלה בפגישה שנערכה ביום שישי בין נציגי עיריית ירושלים ומשרד החינוך.

שניים מעזה נפצעו ממטען שהכינו

צעיר בן 27 מעזה, הובא בשבת בצהריים לבית החולים באשקלון פצוע קשה בפניו ובעיניו, והוכנס לחדר הניתוח. צעיר אחר בן גילו אף הוא מעזה הוטס במסוק צבאי לבית החולים סורוקה בבאר־שבע. השניים עסקו בהכנת מטען חומר נפץ מאולתר באחד הבתים בעזה, והמטען התפוצץ בידיהם, סמוך לשעות הצהריים.

הפרות סדר קשות היו בכמה מחנות פליטים ברצועת עזה בסוף השבוע. אלוף פיקוד הדרום אלוף יצחק מרדכי הטיל עוצר על מחנות הפליטים דיר אל בלאח ושאטי בעזה לאחר התפרעויות של כמה מאות צעירים בכל מחנה ביום שישי לאחר התפילות במסגדים.

במחנה הפליטים ג'בליה יידו כ־200 מפגינים אבנים על חיילי גבעתי והבעירו צמיגים. אחד החיילים נפגע במצחו מאבן, והועבר לטיפול בבית החולים באשקלון. אתמול בבוקר התחדשו הפרות הסדר ביתר שאת, לאחר הפצת כרוזים הקוראים לאוכלוסיה ברצועת עזה להחריף את כל השביתות.

אתמול בבוקר הובערו צמיגים בשכונת סג'עיה בעזה, ובמחנות הפליטים בחאן יונס, נוסיראת, ואל בורג' במרכז הרצועה. כוחות הביטחון פיזרו את המתקהלים והרחיקו את המטרדים. שביתת המסחר ברצועה הורה להיות כללית, ומעט מאד עובדים יצאו לעבודתם בארץ. בתי הספר הושבתו כמעט כליל, וגם התחבורה בכבישי הרצועה היתה דלילה מן הרגיל.

ברעם: שמיר לא היה מימיו בעד תכנית שלום כלשהי

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

מזכ"ל מפלגת העבודה, עוזי ברעם, אמר כי עוד לא היתה פעם אחת בחייו של שמיר שבה היה בעד תכנית שלום כלשהי. הדברים נאמרו כתגובה להתקפה הפומבית של ראש הממשלה על שמעון פרס בראיון בקול ישראל ביום שישי.

שמיר האשים את פרס בפעילות מדינית השאית מאחורי גבו. כמו כן תקף אותו על שהדליף פרטים ממסמך סורי שנתן לו לקרוא. המדובר במכתב של שמיר לשולץ. פרס מוכן לויתורים, ונכונותו לקבל כל הצעה מדינית פוגעת באינטרסים של המדינה, אמר שמיר.

ברעם אומר, כי שמיר התנגד להסכמי רודוס, להסכמי קמפ דייוויד, לשלום עם מצרים וליציאה מלבנון. עוד אמר, כי בסרבנותו מסבך שמיר את המדינה במצבים קשים ומסוכנים. הוא מבוהל והיסטרי מכל סיכוי לשלום, ומתבטא בסגנון גס, שאינו הולם ראש ממשלה.

במפלגת העבודה רואים בחומרה רבה את דבריו הבוטים ושלוחי הרסן של שמיר נגד ממלא מקומו, שמעון פרס. חוגים בכירים במפלגת העבודה טענו אמש, כי שמיר עצבני נוכח הלחצים שארה"ב עלולה להפעיל עליו.

„קול ג'יבריל" החליף תדר בגלל הפרעות לשידוריו

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

תחנת השידור של אחמד ג'בריל „קול ירושלים" המשדרת מדרום סוריה לשטחים נתקלה בהפרעות לשידורים בסוף השבוע, ונאלצה להחליף את תדר השידור. התחנה טוענת כי ישראל משבשת את השידורים.

התחנה עברה לשדר בתדר של תורכיה ויתכן, שתפריע לשידורים התורכיים. התחנה הזאת תוקפת את מדיניותו של יאסר ערפאת בלי לנקוב בשמו.

שמועה: סטודנט ממג'דל שאמס נרצח ע"י חברו במוסקווה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

השבוע פשטה שמועה בכפר מג'דל שאמס, שאחד מבני המקום, סטודנט ממשפחת אבו סאלח בן 23, הלומד מזה שנתיים במוסקווה, נרצח ע"י חברו, גם הוא מתושבי הכפר.

לפני יומיים מסר סטודנט אחר למשפחתו בטלפון, בלי להיכנס לפרטים, שהדבר אכן קרה.

אין פרטים נוספים, אולם ידוע שהסטודנט שנרצח למד רפואה ציבורית זה שנתיים, במסגרת לימודים של עשרות סטודנטים דרוזיים בארצות מזרח אירופה, במימון ממשלת סוריה. כיום לומדים בברה"מ 120 סטודנטים דרוזים מהגולן, לאחר שישראל הפסיקה את מתן האישורים לסטודנטים ללמוד בסוריה.

ביום שלישי אמורה להתקיים הלווייתו של הצעיר, וכבר עתה קיימת מתיחות בין שתי המשפחות. משפחת אבו סאלח היא המשפחה הגדולה ביותר במג'דל שאמס, כשליש מתושבי המקום.

משלחת „ג'נרל דיינמיקס" מסכמת עיסקת ה־אף־16

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

משלחת של יצרנית המטוסים „ג'נרל דיינמיקס" מארה"ב הגיעה לישראל ומנהלת כאן דיונים על העיסקה העומדת להיחתם בקרוב על רכישת 75 מטוסים מדגם אף 16 משופר. היקף העיסקה נאמד בכ־2 מיליארד דולר ויכלול 75 מטוסים כחלופה ללביא.

למערכת הביטחון יש הבטחה מהממשל האמריקני לסייע ככל שיינתן להגדלת העיסקה וכך במימון על ידי רכישות גומלין בישראל. משלחת של „ג'נרל דיינמיקס" מקיימת בארץ שיחות עם ראשי התעשיות הביטחוניות שבסופן יסוכם גודל הנתח של רכישות הגומלין.

ראשוני המטוסים אמורים להגיע לחיל האוויר הישראלי עד 1991.

8 אנשי „פעולה ישירה" נידונו לעשר שנות מאסר

פאריס. — בית משפט כאן גזר ביום שישי עשר שנות מאסר על שמונה אנשי ארגון הטרור „פעולה ישירה". בין הנאשמים ארבעה השובתים רעב זה 74 ימים.

כל השמונה קיבלו את העונש המכסימלי על האישומים שהועלו נגדם. 11 אחרים, חברי הארגון או אוהדיו, קיבלו עונשים קלים יותר. אנשי הארגון הואשמו בשמונה מעשי רצח ויותר משמונים תקיפות ופיגועים אחרים, מאז נוסד הארגון ב־1979.

שני הסופרים היהודיים פולה ז'ק ודן פרנק נידונו ל־18 חודשי מאסר על תנאי על מתן סיוע לטרוריסטים. בית המשפט ציין, כי קיבל בהבנה את המניעים להתנהגותם. פולה ז'ק טענה במהלך המשפט שהיא אכסנה במשך שנה את קלוד אלפן שהואשם ברצח שני שוטרים, אך עשתה זאת מטעמים רומנטיים.

ז'אן מארק רויין ואהובתו נטלי מינינון, מראשי הארגון, הובאו באמבולנס לבית המשפט. הם שובתים רעב זה חודשיים והוכנסו לאולם על אלונקות. הוריו של רויין טוענים שהוא במצב של גסיסה והוא איבד 32 ק"ג. המשפט היה רצוף בסצינות של אלימות וחילופי גידופים בין השופטים לנאשמים. השוטרים באולם היכו מדי פעם את הנאשמים כדי לרסנם, והסנגורים שלהם פרשו לאות מחאה, בטיעון שמחללים את כל כללי המשפט הצרפתי.

לכל השמונה מחכה עוד סדרה של משפטים באשמות רצח.

הקראת גזר־הדין נמשכה שעה וחצי. נשיא בית־המשפט אמר בין היתר, „כי כל ויתור והתחשבות באנשים אלה כמוהם כשיתוף פעולה עמם. אנו חייבים להפעיל את מלוא החוק ולהטיל את העונשים הכבדים ביותר".

הארבעה ששבתו שביתת רעב מחו על תנאי מעצרם. בין השפוטים גם המרקסיסט, רג'י שלייכר, שנדון כבר למאסר עולם על חלקו ברצח שני שוטרים בפאריס. (עיר עי"צ)

ורניצקי: אי־מעורבותו של ולדהיים בפשעי מלחמה אינה מצדיקה היותו נשיא

גם אלואיס מוק מרכך את תמיכתו בולדהיים ● ולדהיים משנה גירסה: ידעתי אך לא מחיתי

ולדהיים חייך אל העיתונאים בנשף האופרה של וינה.

וינה. — קנצלר אוסטריה פרנץ ורניצקי, החריף אתמול את ביקורתו על קורט ולדהיים, ואמר כי העובדה שולדהיים לא היה מעורב במעשים נאציים אינה מספיקה להצדיק את היותו נשיא.

„מיליוני בני אדם אינם פושעי מלחמה, אבל רק מעטים תופסים משרות ציבוריות רמות דרג ומנהיגים מסעי בחירות, ללא עמדה מוסרית שיש בה יותר מעובדת אי היותם פושעי מלחמה. לא די לומר: הצביעו למעני, אינני פושע מלחמה," אמר ורניצקי.

ורניצקי קרא ברדיו האוסטרי לולדהיים להגיב בפרטי פרטים על דו"ח ועדת ההיסטוריונים, והוסיף: „הנשיא הפדרלי יצטרך להתמודד עם סידרה של שאלות ולהשיב עליהן." ולדהיים אמור להופיע בתכנית טלוויזיה באוסטריה מחר. „יש להניח כי הנשיא יצטרך לדון גם במצב הפוליטי שנוצר בשבוע האחרון," אמר ורניצקי.

הנריך קלר, המזכיר הכללי של המפלגה הסוציאליסטית, דיווח כי לראשונה מפעילים חברים רבים במפלגה הסוציאליסטית לחץ להתפטרותו של ולדהיים. המפלגה הסוציאליסטית היא השותפה העיקרית לקואליציה עם השמרנים באוסטריה. קלר, שרואיין גם ברדיו האוסטרי, אמר כי הוא רואה שינוי ממשי בעקבות דו"ח הוועדה. „מתגבשת התפיסה, כי לא נוכל לחיות עם נשיא פדראלי דוגמת ולדהיים," אמר.

על הלחץ הגובר להתפטרות ולדהיים אמר קלר: „יש להניח כי ההצבעה במפלגתי בנושא זה תחייב את התפטרותו, שלא כהצבעה הקודמת בנושא, בקונגרס המפלגה באוקטובר.

אלואיס מוק, שר החוץ ויו"ר מפלגת העם השמרנית באוסטריה, ריכך מעט בראיון לעיתונות אתמול את תמיכתו החד־משמעית בולדהיים, והביע נכונות לדון עם הסוציאליסטים על צעדים משותפים באשר להמשך כהונתו של הנשיא.

בראיון לשבועון אוסטרי הודה הקנצלר ורניצקי, כי „תקותי שוועדת ההיסטוריונים תחלץ אותנו מן השאלה הקשה, לא התממשה."

על־פי החוקה האוסטרית יכול הנשיא לפטר את הממשלה, אולם הממשלה אינה יכולה לפטר את הנשיא. פיטורי הנשיא אפשריים רק ברוב של שני שליש בפרלמנט.

בינתיים הודה ולדהיים בראיון, בניגוד להצהרותיו הקודמות, כי ידע על מעשי האכזריות שבוצעו על ידי יחידות הצבא בה שירת, אולם לא מחה על כך מפני שרצה להישרד.

בבנק ישראל לא מוצאים הסבר לאי הפחתת הריבית הדביטורית

הבנקים לא הפחיתו הריבית למרות ירידת הריבית שהם משלמים למפקידים ● פקידים מבנק ישראל תמהים: האם שבו הבנקים להסדרים ביניהם?

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

מבוכה ופליאה שוררים בבנק ישראל, בעקבות אי הורדת הריבית הדביטורית על־ידי הבנקים המסחריים, והגידול הרב במרווחים הפיננסיים בשבועות האחרונים. פקידים בבנק ישראל אף החלו לשאול, אם הבנקים לא שבו לעשות הסדרים ביניהם, כפי שעשו בתחילת שנות ה־80, לקביעת ריביות במשק.

השבוע ירדו הריביות שמשלמים הבנקים למפקידים בחשבונות שקליים לא צמודים לרמות של 13%–15% אחוזים. אך מצד שני הריבית המשולמת על משיכות יתר ועל הלוואות נשארה ברמתה הגבוהה. מכך נפגעו פירמות רבות, ובמקביל חלה הרחבה ניכרת במרווחים הפיננסיים של הבנקים.

בבנק ישראל טענו בשבוע שעבר, שאין להם הסבר לתופעה. נגיד בנק ישראל, מיכאל ברונו, ניסה ביום רביעי לשכנע את המנכ"לים של ארבעת הבנקים הגדולים להוריד את הריבית.

בהתייעצויות שנערכו עם המפקח על הבנקים נאמר לראשי בנק ישראל, שאין סימנים לכך שהבנקים מתנהגים על פי הסדרים ביניהם. הריביות אינן אחידות, וזהו סימן שעדיין קיימת תחרות.

מנהל איגוד הבנקים, הלפרין, אמר שכל הדיבורים על הסדר בין הבנקים הם חסרי שחר. לדבריו, הריבית הדביטורית תרד בתוך שבוע או שבועיים, בתנאי שמצב הנזילות הנוכחי של הבנקים יימשך.

גם בבנק ישראל מצפים שהבנקים יודיעו עוד השבוע על הורדת הריבית על משיכות יתר, אך בקרב הפקידים שוררת הרגשה שאין הם יכולים להסביר למה לא הורדה הריבית עד עכשיו. „השאלה היא עד כמה יורידו הבנקים את הריביות ומה יקרה למרווחים הפיננסיים." אמרו הפקידים.

עוד סיבה טובה לחטוף אבוקדו
מבצע אבוקדו ברשתות:
קו־אופ והיפר קו־אופ, שופרסל והיפרכל.
רשת היפרשוק תנובה
ובחנויות נוספות שיצטרפו למבצע.
מחיר מירבי לצרכן
2.79 ש"ח לק"ג.
הזן במבצע: „נבל"
קח פרי ותדידה, לי בריא!
מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

המשכים

צבן: תאמר לחיילים

(סוף מעמוד ראשון)

הפסולות המתרחשות בשטחים.

אלפי אנשים התקבצו במוצ"א־אוויר צונן בכיכר איינשטיין שבירושלים, כמתחווי הליכה מבתיהם של ראש הממשלה, יצחק שמיר, ברחוב בלפור, וממלא מקומו, שמעון פרס, ברחוב ז'בוטינסקי. רבים מהמשתתפים נשאו לפידים בידיהם וסייעו בכך להפיג במקצת את הצינה הירושלמית.

סיסמאות רבות וקריאות למו"מ לאלתר עם העם הפלשתיני הונפו אל על. במרחק קצר משם נערכה הפגנת נגד של נאמני הר הבית, שהביאו עימם סוס ענק עשוי קרטון ועליו כתובת: "שלום עכשיו מכניס סוס טרויאני".

עצרת העם נפתחה בדקת דומיה לזכרו של אמיל גרינצוויג המנוח, שנרצח למוות בהפגנת "שלום עכשיו" מול משרד ראש הממשלה, היום לפני חמש שנים.

יוקי אמיר, שפתח את ההתכנסות אמר, כי מזה חודשים בוערים השטחים במרי שאנו קוראים לו הפרות סדר. לדעתו, יש דרך לצאת מהסבך הזה "ואין למכור לנו סיפורים".

בואו של המנהיג הפלשתיני, חנא סניורה, לעצרת, עורר התרגשות רבה בקרב קהל האלפים. סניורה דיבר אנגלית והתנצל כי השפה העברית אינה שגורה בפיו. אך הוא יילך ללמוד אותה באולפן כאשר יהיה שלום. הוא שיבח את אומץ הלב של אותם הישראלים הנאבקים למען השלום. "שלום נחוץ לארץ כאוויר לנשימה. נוכיח שפיוס ואווירת שלום יכולים לשרור בין שני עמים".

המשורר יהודה עמיחי קרא שיר מפרי עטו, אותו כתב בימים שהעיר הייתה חצויה ותוכנו כיסופים לשלום. ברכה סרי, מתנועת "המזרח אל השלום", שאלה מה תאמר לבנה החייל. האם עליו להניף את אלתו ולהכות נשים וטף? מה אומר על שליט מסומם משכרות גנרלים — אמרה.

בעצרת דיברו גם יאיר רוטלוי וצלי רשף. את רשימת הנואמים חתם ח"כ רן כהן שאמר: "ראש הממשלה, יצחק שמיר, מדבר על אוטונומיה. בינינו מתבוססים בבוץ השטחים והוא ממציא לנו פטנטים."

עיסקת־חבילה בבריה"מ

(סוף מעמוד ראשון)

הם אמרו כי עיקר המשא ומתן בביקור שולץ במוסקווה בשבוע הבא יתמקד באפשרות, שארה"ב תסייע לבריה"מ בהקלת יציאת צבאותיה מאפגניסטאן, ובתמורה תסכים בריה"מ להשתתף ב"פתיחה הבין־לאומית" של המו"מ במזרח התיכון.

בוושינגטון מעריכים, כי הסיכויים להסכמה סובייטית "טובים", משום שבמהלך השנה האחרונה נתנה מוסקווה להבין, כי חשובה לה יותר עצם ההשתתפות בתהליך, כמשחקת תפקיד כלשהו, מאשר התוכן של הפתרון המתגבש במו"מ.

דיווחים אופטימיים

בימים האחרונים תדרכו פקידים במחלקת המדינה בוושינגטון נציגים של השגרירות הסובייטית בנוגע ליוזמת שולץ, ומן המגעים האלה נמסרו דיווחים אופטימיים על תגובת הרוסים. שולץ ייסע ממוסקווה חזרה לארה"ב, וכעבור יומיים ייסע למזרח התיכון בן ישוה על פי התכנית מה־25 לפברואר עד ה־1 במארס.

בתחילת מארס מתוכנן מסע של שולץ למערב אירופה, אולם פקידים במחלקת המדינה אמרו אתמול ל"על המשמר", כי ייתכן ששולץ ימצא מספר ימים נוספים כדי לערוך ביקור נוסף במזרח התיכון.

פקידים במחלקת המדינה מסרו אתמול, כי ייתכן ששולץ ישהה מספר ימים נוספים כדי לערוך ביקור נוסף במזרח התיכון, עם זאת מרגישים בוושינגטון, כי גם אם ישהה שולץ במזרח התיכון יותר מפעם אחת, אין הדבר מפחית מתחושת הדחיפות, משום שלוח הזמנים האמריקני רואה בחודשים אפריל או לכל המאוחר מאי את המועד האחרון, שבו ניתן להגיע לסיכומים מחייבים ולכנס את הפורומים המתאימים למו"מ בין הצדדים.

גורמים בלשכת ראש הממשלה אישרו אמש, כי יש חילוקי דעות בין ראש הממשלה, יצחק שמיר, לבין מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ, שבאו לידי ביטוי בחילופי אגרות שהיו בין השניים במחצית הראשונה של השבוע שעבר, לקראת ביקורו כאן של השליח האמריקני המיוחד ריצ'ארד מרפי בשבוע שעבר. הגורמים הטעימו, כי על אף חילוקי הדעות לא נקט שולץ באיגרת התשובה שלו לשמיר בכל סגנון בוטה, אלא רק הדגיש, לגבי ההתנגדויות שהביע שמיר, כי נקודות אלה חיוניות לקידום תהליך השלום.

גורמים בוושינגטון מדווחים, לעומת זאת, כי שולץ ענה בשלילה תקיפה על בקשתו של שמיר להוציא את רעיון הפתיחה הבין־לאומית מן התוכנית והדגיש גם במכתבו כי תכניתו עשויה כמקשה אחת.

על פי דיווח שהתקבל במשרד החוץ בירושלים אמר שולץ, בהרצאה שנשא בפני המועצה ליחסי חוץ בוושינגטון, כי הוא דוגל בשלום תמורת שטחים, כי יהיה צורך בוועידה בינלאומית כדי להביא את חוסיין לתהליך המשא ומתן וכי רק ממשלת אחדות לאומית בישראל תוכל לקבל את ההכרעות הנדרשות בתהליך השלום.

ירדן לא תהיה מוכנה לדבר על צרכי הביטחון של ישראל ללא נסיגה מלאה של ישראל מהשטחים. כך אמר מרואן אל־דודין, השר הירדני לענייני השטחים, בראיון טלפוני ל"בי.בי.סי". הוא הוסיף, כי רק כאשר יתוכננו פרטי הנסיגה הישראלית יעלו לדיון גם סדורי הביטחון הדרושים לישראל.

לשאלת המראיין אם כוונתו לנסיגה מיידית הבהיר השר הירדני, שהדרישה הירדנית היא לנסיגה מיידית מלאה תוך כדי הבטחת בטחונה של ישראל. הוא הבהיר עם זאת, שהאפשרות שהועלתה לפיה כוחות צה"ל ייצאו מהשטחים וירדן תעביר כוחות שיטור משלה לאיזור, אינה מקובלת על הממשלה הירדנית.

"אל אהרם" חושף

(סוף מעמוד ראשון)

ודרום־אפריקה ב־1985, לפיו נשלחו צוותות אזרחים ואנשי צבא לסקטור הנורווגי באנטארקטיקה. על־פי ידיעה זו, שלחה צוות של 260 איש ואילו נורווגיה צוות של 670 איש. הכיסוי הרשמי למיבצע היה מחקר אנטארקטי.

העיתון מוסיף פרטים על הניסויים. לדבריו נחתו שני מטוסי תובלה צבאיים מדגם "סי 130" בפורט אליזבט בדצמבר 1986 והביאו עמם 42 ישראלים שהועברו מייד לקווין מאוד לנד על אוניית משא דרום־אפריקנית לצורך ביצוע הניסוי. 750 ישראלים נשלחו הביתה בפברואר 1987 והאחרונים חזרו ב־31 לאוגוסט של אותה שנה. העיתון גילה, כי שלוש המדינות גילו אורניום, פחם, ברזל ונפט בקווין מאוד לנד. ישראל הפסיקה עכשיו את פעילותה באזור זה מאחר ונורווגיה אינה רוצה להרגיז את מדינות ערב, כתב "אל אהרם".

כתבי רויטר בירושלים ובאוסלו מוסרים: גם ישראל וגם נורווגיה הכחישו את הידיעה. "זו היא שטות, משום המצאה עיתונאית נוספת", אמר דובר משרד החוץ בירושלים, אהוד גול, על הידיעה שהתפרסמה ב"אל אהרם". דובר משרד החוץ הנורווגי אמר גם הוא לכתב רויטר באוסלו: "זו היא משום שטות חסרת טעם, והמצאה דמיונית. הידיעה היא בלתי סבירה עד כדי כך, שהיא סותרת את עצמה".

נורווגיה, המבקשת לבדוק האם נוצלה ישראל מים־כבדים שנמכרו לה על ידי אוסלו בשנת 1959 להכנת פצצות אטום — עומדת לשגר משלחת רשמית לישראל החודש, לשיחות נוספות בנושא זה.

ח"כ דראושה יודיע בתוך חודש על הקמת מפלגה ערבית עצמאית

איברהים נימר חוסיין מגייס לעומתו תמיכה בציבור הערבי, בהקמת רשימה של כוחות השלום, היהודיים והערביים

מאת קאסם זייד
כתב "על המשמר"

ח"כ עבד אל־והאב דראושה יודיע בתוך חודש על הקמת מפלגה ערבית עצמאית. דראושה מקיים בימים האחרונים מגעים עם אישי ציבור ערבים, ומקווה לרתום למשימתו זו רבים מחברי "העבודה" הנוצרים המאוכזבים מאי הצבת מועמד שלהם במקום ריאלי ברשימת המערך. בן מקורבי ח"כ דראושה מגעים עם אישים דרוזים.

קבוצת דרוזים ממקורבי "העבודה" ממתינה להחלטת מרכז המפלגה על המועמד הדרוזי ברשימת המערך, ששוריין לו בישיבת המרכז האחרונה המקום ה־40. אם אחד מחברי הקבוצה לא יזכה במקום שנקבע למועמד הדרוזי שעליו מתמודדים לפחות חמישה מועמדים, ישקלו חברי הקבוצה הצטרפות למפלגתו של דראושה.

ראש מועצת כפר ג'וליס סאלח טריף נחשב לבעל הסיכויים הטובים לזכות במקום ה־40 ברשימת המערך.

ראש מועצת בית ג'אן, שפיק אסעד, חבר מרכז תרות, הודיע על תמיכתו בהקמת מפלגה ערבית. אסעד שהיה חבר כנסת מטעם ד"ש, אמר שלערבים ולדרוזים אין מקום במפלגות הציוניות, הסותמות להם את הפה.

חוגים רבים במגזר הערבי הודיעו על תמיכתם בקריאתו של יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות איברהים נימר חוסיין, להקים מסגרת כללית לכל כוחות השלום להליכה משותפת לבחירות.

קבוצה של 14 סטודנטים ערביים הלומדים לתואר שני הודיעו על תמיכתם ביוזמתו של חוסיין. דובר הקבוצה, מוופק חורי מכפר עבלין, אמר שחברי הקבוצה גמרו אומר לעשות להידוק שיתוף הפעולה היהודי־ערבי.

גם פורשי "המתקרמת" מתחימים על קול קורא לתמיכה ביוזמתו של נימר חוסיין. הוא פתח בימים האחרונים בשורת התייעצויות עם אישים ערבים, וכהם ראשי מועצות. יוזמתו של חוסיין תקשה בוודאי על ח"כ דראושה להקים את מפלגתו.

בכפר הבדואי ביר אל־מכסור, שליד שפרעם, יוכרז היום על פתיחת סניף של הליכוד. ח"כ משה ארנס יהיה שם. ההחלטה התקבלה בהסתייגות על־ידי רבים מתושבי הכפר. מזכיר סניף מפ"ם בכפר, עבד חמוזה, אמר "כתושב ביר אל־מכסור אני בוש ונכלם מההחלטה לפתוח סניף של הליכוד, האחראי לפעולות הדיכוי בשטחים הכבושים."

נימר חוסיין: רשימת שלום יהודית־ערבית

ח"כ דראושה: מפלגה ערבית עצמאית

בג"ץ: מותר לגייס מילואימניקים מבוגרים ליותר מ־21 יום

בג"ץ פסק, כי ניתן לקרוא גברים מעל גיל 35 לשירות מילואים, לתקופה העולה על 21 יום.

בשש עתירות שונות של אזרחים שנקראו לשירות מילואים לתקופה של 30 יום נטען, כי מותר לזמנם על פי החוק לתקופה של 21 יום בלבד, ועל כן הצווים שקיבלו אינם חוקיים.

בג"ץ פסק בסוף השבוע, כי רשאי שר הביטחון, בהתאם לצורכי הכוננות של צה"ל, לזמן אנשים למילואים לתקופה העולה על התקופה הקבועה בחוק, בהתאם להערכת שירות כוח האדם השנתי בצה"ל.

השופטים משה בייסקי, שלמה לוין ושושנה נתניהו קבעו בהחלטתם, כי מצב של כוננות הוא מצב בלתי שגרתי, שבו נחוץ לגייס אנשי מילואים, אם בשל אפשרות של פריצת מלחמה ואם בשל נסיבות המצדיקות את העמדתו של הצבא במצב הכן.

השופטים קבעו, כי אם שר הביטחון קבע שיש צורך לגייס אנשים אלה לצורכי כוננות לתקופה העולה על 21 יום, הוא רשאי לעשות כן.

סבלי נתב"ג עיכבו 7 טיסות

מאת יוסף שמי,
כתב "על המשמר"

ראשי אגף המטענים בנמל התעופה לוד והמסוף, הסבלים שיבשו את העבודה בשעות הבוקר של יום שישי. בצהריים חזרו הסבלים לעבודה סדירה, לאחר מגעם בין נציגי הוועד וההנהלה, אך לא הצליחו להדביק את האיחורים.

"שמעתי צועקים ,זה ערביו' ומאותו רגע ראיתי רק בעיטות ומכות"

כ־20 איש ראו את אלי בן שמעון מראשל"צ מוכה נמרצות, אך איש לא ניסה להפסיק את המכים

מאת זהבה מרום, כתבת "על המשמר"

"כולי שבור והעיניים שלי הפכו לפנסים כחולים. נסעתי גם לוולפסון, כי הקאתי כל הלילה. ביום גמרתי את העבודה במפעל שלי, ונסעתי להביא סחורה. כשחזרתי מהמפעל עצרו אותי שני אנשים באחת הסמטאות.

"הם רצו באמצע הכביש וצעקו עצור עצור. עצרתי, כי חשבתי שצריך לעצור, ופתאום שמעתי שצועקים ,זה ערביו זה ערביו' לא הספקתי לשאול מה קרה והרגשתי ברקים בעיניים, וראיתי רק בעיטות ומכות. סיפר ביום ו' האחרון אלי בן שמעון מראשון לציון, בן 38 ואב לארבעה שהוא שותף במפעל ליצור מכונות אפייה וציוד משרדי.

על־פי דיווח המשטרה נסע בן שמעון ביום ה' בערב למפעלו כשלפתע עצרו אותו השניים, שזהותם ידועה, ברחוב צדדי והיכו אותו קשות.

לדבריו של אלי בן שמעון חשדו השניים שהוא ערבי בגלל מכונית המרצדס שלו. הוא סיפר שהשניים, שהם אב ובנו, גם ניסו לדרוס אותו במכוניתם. למרות שהיה מטושטש ממכות הבחין במספר מכוניתם, ומסר אותו למשטרה.

בן שמעון סיפר, שתוך כדי הכאתו התקבצו במקום כ־20 איש, שעמדו מסביב אך לא התערבו, רק אחד מהם צעק "מה עשיתם, הרגתם בן אדם". לאחר שהשניים הסתלקו ניגש אליו פועל ערבי שגרר אותו לצד הכביש ולאחר מכן הוזעקו אמבולנס של מגן דוד אדום והמשטרה. צוות האמבולנס העבירו לבית החולים אסף הרופא, ולאחר מכן הוחזר לביתו.

"זה טירוף, אני חשבתי שאני מת. הם הכניסו לי בעיטות ומכות רצח ואף אחד לא התערב", אמר. ככל הנראה, המכים הם אב ובנו, בעלי מפעל באזור התעשייה. הם חשדו שערבים גונבים ממפעלם.

דו"ח המבקר בבת־ים: העירייה לא עשתה די, להגן על המתרחצים מפגיעת גלשנים

"שמונה מ־21 המצילים לא היו מוסמכים, ואין לתחנות ההצלה אמצעי קשר להזעקת עזרה ראשונה"

מאת אשר שילוני,
כתבנו בבת־ים

שמונה מתרחצים נחבלו בראשיהם בחופי בת־ים בעונת הרחצה 1986 מפגיעת גלשנים. מחלקת החופים בעירייה לא עשתה דבר עד היום להפרדת הגולשים מהמתרחצים, וגלשני הגלים משתוללים בכל רצועת הרחצה של בת ים למעט חוף "הסלע", משום שחוף זה מגונן בשוברי גלים.

ממצא זה ואחרים כלולים בדו"ח מבקר עיריית בת ים, אליעזר אסעל, המסכם ל־1986 ו־1987.

המבקר מגלה בדו"ח, כי במקום 21 מצילים בשבעה חופי הרחצה של בת־ים, כפי שהחוק מחייב, הועסקו רק 13 מצילים מוסמכים ושמונה אחרים לא היו מוסמכים, ואסור היה להעסיקם.

נמצא שמערכת החשמל ותחנות ההצלה בחופים לא אובטחו נגד התחשמלות, למרות הסכנה המרובה שבשימוש בחשמל בחוף הים. תחנות ההצלה פועלות ללא אמצעי קשר עם גורמים אחרים בחוף, ובשעת חירום המצילים חסרי ישע ואינם יכולים להזעיק עזרה ראשונה. עובדים שהועסקו כמפקחים במחלקת חוף הים לא הוסמכו כנדרש על פי החוק.

בשתי העונות הללו לא הגישה העירייה אפילו דו"ח אחד נגד המשחקים במקומות אסורים למשחק, או נגד.

בתגובה לדו"ח אמר ראש העירייה, אהוד קינמון, כי במינהל מודרני ובעיקר במוסד מגוון כרשות מקומית, רבה החשיבות לביקורת ולגילוי הליקויים, כדי שאפשר יהיה לתקנם לטובת האזרח. קינמון אמר שהממצאים בדו"ח אינם מצביעים על חריגות קשות מהנהלים, ואין גם חשדות לפעילות פלילית כלשהי.

הדור הצעיר — "מתחילים מהתחלה"

כנס מרכז הדור הצעיר הפתוח

יתקיים ביום רביעי 17.2.88
בשעה 18.00 במרכז מפ"ם

חברי הדור הצעיר באשר הם
מוזמנים

הושג "ההסכם ההיסטורי" למימון פעולות השוק המשותף עד 1992

תאצ'ר אפשרה את ההסכמה בוויתור על דרישותיה בתחום החקלאות ● קוהל: העמדנו את השוק על בסיס פיננסי איתן

בריסל. — ראשי השוק המשותף הגיעו אתמול בבוקר ל"הסכם היסטורי" למימון פעולות השוק בשנות ה־90, לאחר שראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, ויתרה על כמה מתביעותיה.

על פי הסכם זה, תחול רפורמה בתקציב השוק המשותף, המקיף 12 מדינות. ההסכם הושג לאחר דיונים ארוכים ומשברים רבים, בעיקר בעניין הסובסידיות לחקלאות.

תאצ'ר ויתרה על כמה מדרישותיה בתחום החקלאות, בתמורה להטלת הגבלות חמורות יותר על ההוצאות התקציביות של השוק. לאחר לחץ חזק של היו"ר התורן הגרמני הלמוט קוהל ויתוריה מנעו כישלון שני של ועידת הנהגת השוק.

ראש ממשלת איטליה, ג'יובאני גוריה אמר "יש הסכם על כל הנקודות... זהו הסכם טוב מאוד", והוסיף כי "עדיין יצטרכו לאשר עוד כמה פרטים משניים".

קנצלר מערב־גרמניה הלמוט קוהל אמר במסיבת עיתונאים: "עתה יכולים אנו להקדיש את המאמצים לתחושת בקהילייה האירופית, העמדנו את השוק המשותף על בסיס פיננסי איתן עד 1992, אין אלטרנטיבה לאיחוד אירופה".

נשיא צרפת, פרנסואה מיטראן, אמר לכתבים: "ההסכם שריר וקיים. המטרה העיקרית היא לשרת את אירופה".

כישלון נוסף בדיונים על התקציב היה מעמיד את השוק המשותף על סף פשיטת רגל ומחליש אותו בדיונים על הסחר הבינלאומי עם ארה"ב ויפן.

תאצ'ר אמרה: "השגנו כמה מן המטרות העיקריות שלנו — פיקוח על ההוצאות בתקציב בכלל, ועל החקלאות בפרט. הפיקוח הזה דרוש עכשיו ולא במועד בלתי־ברור בעתיד".

ההסכם יהיה בתוקף עד שיוסרו כל ההגבלות בין מדינות השוק המשותף ב־1992. תקציב השוק המשותף יגדל מ־53 מיליארד דולר ב־1988 ל־64 מיליארד דולר ב־1992. הסובסידיות לחקלאות יקוצצו, ויוטלו עונשים על ייצור חקלאי עודף. ההוצאות במגזר החקלאי גדלו ביותר מ־20 אחוז בשנה השלישית, והן יגדלו בלא יותר מ־2 אחוזים בשנה בשלוש השנים הקרובות.

הוצאות השוק המשותף לתמיכה על אזורים נחשלים יעלו מ־9.6 מיליארד דולר ב־1988 ל־15.6 מיליארד דולר ב־1992.

ראש ממשלת ספרד, פליפה גונזאלס, אמר כי ההסכם יאפשר למנהיגי השוק להתמודד עם בעיות יסוד כמו אבטלה, נחשלות אזורית וקידום תעשייתי, טכנולוגי ומסחרי". (עיר, ע"צ)

מנהיגי 12 מדינות השוק בתמונה משותפת בכינוס בבריסל. (צילום: אי.פי.)

מטוס עיראקי ירה שני טילים אל משחתת אמריקנית, כנראה בטעות

דובאי. — מטוס קרב עיראקי שיגר אתמול שני טילים לעבר משחתת אמריקנית אשר ליוותה שיירת מכליות כוויתיות במפרץ הפרסי. המכליות הניפו דגלי ארה"ב. לדברי משרד ההגנה האמריקני, המשחתת "צ'אנדלר" והמכליות אשר אותן ליוותה, לא היו המטרות אשר לעברן כוונו הטילים העיראקיים.

ההתקפה נערכה פחות מיממה לאחר שמכלית הענק הדנית "קייט מארסק" נפגעה קשה על ידי טיל מדגם "אקסוסאט" שירו מטוסים עיראקיים.

קציני האנייה הדנית, השרויים בהלם, לא ידעו אם ההתקפה על מכלית הנפט בת 339,206 טונות "קאטה מרסק" נערכה ע"י מטוסים או ע"י ספינות. האלחוטאי באנייה נהרג ושלושה אנשי צוות נפצעו קשה.

ההתקפה על אניית המלחמה האמריקנית מגבירה את המתיחות במפרץ. אחד הקצינים על סיפון ה"צ'אנדלר" הצביע על הסכנה הכפולה של "טרור איראני ומשגים עיראקיים".

בחודש מאי אשתקד, שיגר מטוס קרב עיראקי טיל "אקסוסאט" לעבר הפריגטה האמריקנית "סטארק", וגרם למותם של 37 מאנשי צוותה. בגדאד הודיעה אז כי ההתקפה היתה טעות, ואף התנצלה.

ה"צ'אנדלר" ירתה שתי רקטות אזהרה, כאשר המפציץ העיראקי התקרב אליה. המפציץ שינה את מסלול טיסתו, ושיגר שני טילי שיוט סובייטים, אשר אחד מהם התקרב כדי 13 ק"מ מהמשחתת. דובר צבאי עיראקי מסר אתמול שמטוסים עיראקיים תקפו שתי אניות גדולות בקרבת מסוף הנפט האיראני שבאי סירי, בדרום המפרץ הפרסי. יש להניח כי אחת האניות האלה היתה "צ'אנדלר". (עיר)

עיראק: הפלנו מזל"ט ישראלי

מאת אורי הורביץ
כתבנו לענייני המזרח התיכון

עיראק טענה אתמול כי הפילה מטוס ללא טייס של ישראל במפגש הגבולות עיראק־סעודיה־כווית. העיראקים האשימו את ישראל, שמטרת המזל"ט היתה לסייע לכוחות האיראנים הנלחמים בעיראק.

העיראקים טענו גם שמטוסי ישראל מנסים לחדור מדי פעם לתחום האווירי העיראקי, אולם מאז הפצצת הכור הגרעיני בעיראק ב־1981, הם הצליחו למנוע חדירות מעין אלה. בהודעה נאמר כי ישראל מנסה ללבות את המלחמה בין עיראק לאיראן, כדי להסיט את תשומת לב העולם מההתקוממות בשטחים.

הגרעון האמריקני ירד — הדולר עלה

וושינגטון. — הגרעון במאזן המסחרי האמריקני ירד בדצמבר ל־12.2 מיליארד דולר, לעומת 13.2 מיליארד בנובמבר — נמסר ביום שישי.

סיכומי דצמבר נובעים מירידה של 25 אחוז בגרעון נובמבר, והם סימן נוסף להתאוששות היצוא האמריקני בעקבות הירידה התלולה של הדולר.

בטוקיו עלה שער הדולר ביום שישי בגלל הציפייה שהגרעון בסחר האמריקני יביא להצטמצמות נוספת של הגרעון במאזן המסחרי.

עם סיום העסקים נסחר הדולר לפי 129.95 ין ו־1.6975/80 מרקים מערב־גרמניים, לעומת שער הנעילה ביום ה' בניו יורק — 129.40 ין. (עיר)

התזמורת
הפילהרמונית
הישראלית
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 7
כריסטוף אשנבאך — מנצח
דניאל בנימיני — ויולן
התכנית:
שומאן — "הכלה ממסינה"
הולסט — קונצ'רטו לויולה
שומאן — סימפוניה מס' 4
סדרה א' הערב 14.2.88
סדרה ב' יום ג' 16.2.88
סדרה ג' יום ד' 17.2.88

תל־אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 6
כריסטוף אשנבאך — מנצח
דניאל בנימיני — ויולן
התכנית כמו בת"א סדרות א־ג
סדרה ה' יום ה' 18.2.88
סדרה ו' מוצ"ש 20.2.88

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 6
כריסטוף אשנבאך — מנצח
מיכל ברינמן — צ'לן
התכנית:
ברג — שלושה קטעים לתזמורת אופ' 6
צ'ייקובסקי — וריאציות על נושא רוקוקו
שומאן — סימפוניה מס' 4
סדרה ה' יום א' 21.2.88
סדרה ו' מוצ"ש 27.2.88

ירושלים, בנייני האומה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 5
כריסטוף אשנבאך — מנצח
דניאל בנימיני — ויולן
התכנית כמו בת"א סדרות א־ג
יום ב' 15.2.88

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 4
כריסטוף אשנבאך — מנצח
מיכל ברינמן — צ'לן
התכנית כמו בת"א סדרות ו־ז
סדרה ו' יום ב' 22.2.88

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 6
כריסטוף אשנבאך — מנצח
מיכל ברינמן — צ'לן
התכנית כמו בת"א סדרות ו־ז
סדרה א' יום ג' 23.2.88
סדרה ב' יום ד' 24.2.88
סדרה ג' יום ה' 25.2.88

התזמורת
הפילהרמונית
הישראלית
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

קונצרט מיוחד
בחסות "קרן דורון" לחינוך ולרווחה
זובין מהטה
מנצח
ולדימיר פלצמן
פסנתרן
התכנית:
צ'ייקובסקי — סימפוניה מס' 4
רחמנינוב — קונצ'רטו לפסנתר מס' 3
תל־אביב, היכל התרבות ע"ש פרדריק ר. מאן
יום שלישי, 1.3.88, בשעה 8.30 בערב
ההכנסות תסייענה לקיום קונצרטים באזורי פיתוח
[illegible]

נובל אובזרוואטר: שיחות חשאיות בין איראן לישראל על "יהודים תמורת נשק"

מאת אריגון יפה כתבנו מפאריס

פאריס — שיחות חשאיות מתנהלות בין איראן וישראל על הגירת שלושים אלף יהודים איראנים לישראל, תמורת אספקת נשק, על כך מסר השבועון "נובל אובזרוואטר" בפאריס.

בנו של האייטולה חומייני, אחמד הוא העומד בראש המשלחת האיראנית, והישראלים המיוצגים בשיחות הם פקידים במשרד הביטחון והחוץ, מסר השבועון שלא ציין את מקור הידיעה.

לדבריו סיכמו ביניהם הצדדים על רשימה ראשונה בה נכללים מהנדסים וטכנאים יהודים, שייצאו ראשונים, "משום שהם נחשבים כערימים לישראל". בתמורה תספק ישראל לאייטולות נשק וציוד צבאי אחר.

חוגים בפריס הטילו ספק באמינות הידיעה, ואמרו כי בנו של חומייני אינו עוזב לרגע את אביו ושוהה עימו במעונו הכפרי 40 ק"מ מטהרן. ארגון המוג'אהידין ידוע כמי שמזין עיתונים במערב בידיעות שונות על שיתוף פעולה בין ישראל לאיראן.

ביקור שמיר באיטליה — רק "ביקור עבודה"

מאת אהרון ניר, כתב "על המשמר" באיטליה

רומא. — הפרופיל של ביקור ראש ממשלת ישראל באיטליה הונמך, מ"ביקור מדינה" ל"ביקור עבודה". שמיר יגיע מחר בבוקר לרומא, וייפגש עם ראש הממשלה שהתפטר, ג'יובאני גוריה, ועם שר החוץ, ג'וליו אנדריאוטי.

האיטלקים ביקשו לדחות את הביקור, אלא שהצד הישראלי לחץ לקיימו בתאריך שנקבע, לאחר שבעבר בוטלו שני ביקורים רשמיים של ראש ממשלה ישראלי באיטליה.

שמיר ייפגש גם עם נשיא המדינה, פראנצ'סקו קוסיגה, יושבי־הראש של שני בתי הפרלמנט, ועם המזכ"לים של המפלגות, מחוץ לניאו פאשיסטים ולשמאלנים הקיצוניים "דמוקרטיה פרולטרית". עם יהודי איטליה ייפגש שמיר בביקור בבית הכנסת הגדול ברומא.

ניל קינוק יוצא לביקור במצרים, ירדן וישראל

מאת דפנה ורדי כתבת "על המשמר" בבריטניה

לונדון. — מנהיג מפלגת העבודה הבריטית, ניל קינוק, יוצא היום לביקור בן שבוע במצרים, ירדן, וישראל. קינוק יגיע לישראל מירדן ביום רביעי, דרך גשר אלנבי, וביום חמישי יקיים פגישות עם שר החוץ, שמעון פרס, ועם אנשי מפ"ם.

בביקור שתוכנן עוד בנובמבר, ייפגש קינוק גם עם ערביי השטחים, ויבקר בגדה המערבית וברצועת עזה. את סוף השבוע הבא יבלה בצפון הארץ ויבקר באחד מקיבוצי האזור.

דובר הלייבור לענייני מדיניות חוץ, ג'ראלד קאופמן, שביקר לאחרונה בארץ, התבטא בחריפות נגד מדיניותו של ראש הממשלה מר יצחק שמיר, אשר עמו לא נפגש בסופו של דבר. קינוק עצמו נזהר בחודשים האחרונים מלהביע דעה על הנעשה באזור, לבד מהבעת צער על ה"טרגדיה שבמצב". הוא מתכוון להיפגש עם שמיר ביום שישי בבוקר, לאחר ביקורו ביד ושם.

עוזריו של מנהיג האופוזיציה הבריטית הדגישו כי קינוק רואה עצמו כידיד לישראל, ואין הוא בא לכאן כדי למתוח ביקורת, כפי שעשו "מבקרים בריטים אחרים." קינוק יביע תמיכה בכינונה של ועידה בינלאומית, וינצל את ביקורו ללמוד ממקור ראשון את פרטי היוזמה האמריקנית הנדונה.

לאחרונה נפגש קינוק בלונדון עם פארוק קאדומי, והדגיש בפניו את הצורך לגינוי הטרור בכל צורה שהיא, וכן בצורך לשנות את חוקת אש"ף כך שתוכר בה ההכרה בקיומה של ישראל.

"הכוחות הלבנוניים" שחררו 9 ימאים ששבו בדצמבר

ביירות. — מיליציית "הכוחות הלבנוניים" הנוצריים שחררה אתמול תשעה ימאים זרים, שלושה מהם דנים, אותם שבתה על סיפון אוניית משא בדצמבר. התשעה נלקחו למלון "דלאס" בחלק הנוצרי של ביירות, אולם סירבו לדבר עם עיתונאים, או אף למסור את שמותיהם.

בקבוצה זו היו גם שלושה נתיני סרי־לאנקה ושלושה פולנים. "אונייתם הובילה כלי נשק לפלשתינאים בדרום לבנון. הכוחות הלבנוניים יירטו את האונייה, שבו את אנשיה, והחזיקו אותם עד כה לחקירה", מסרו מקורות במזרח ביירות. הם הוסיפו כי האונייה נאלצה לעגון בנמל ביירות, שבשליטת הכוחות הנוצריים.

עוד נמסר בהודעה כי האונייה יורטה למעשה על ידי אניות צי ישראליות מול חופי לבנון, ונצטוותה להפליג לנמל ביירות, שם נתפסה בידי הכוחות הנוצריים.

אבו נידאל נידון ברומא שלא בפניו — למאסר עולם

רומא. — מנהיג המחבלים, אבו־נידאל, ואחד מעוזריו, נידונו ביום שישי בהעדרם, למאסר עולם בבית משפט איטלקי, על מעורבותם בפיגוע הקטלני בנמל התעופה של רומא ב־1985, בו נהרגו 16 איש.

נאשם נוסף, איברהים מחמוד חאלד — היחיד מבין ארבעת התוקפים בנמל התעופה שנותר בחיים — נידון לשלושים שנות מאסר.

פרקליטו של חאלד ביקש מבית הדין לחוס על חאלד ולהתחשב בעברו. "מכיוון שגדל במחנה פליטים פלשתיני, לא היתה לו ברירה אלא להפוך למחבל," אמר. (עיר)

עיתון מצרי: התנגשויות דמים אירעו בדרום המדינה

קאהיר. — העיתון המצרי "אלואפד" מסר אתמול, כי התנגשויות דמים פרצו במצרים העילית, בין כוחות הביטחון לאוהדים מצריים המתנגדים למשטר. כוחות המשטרה ויחידות הביטחון השתמשו בגז מדמיע ובנשק חם לפיזור ההפגנות שאירעו במרכזי המגורים של מחוזות סוהאג', אסיוט, באסואן וקנא בשבועות האחרונים.

העיתון מסר כי אזרחים רבים נפצעו בהתנגשויות ועשרות נעצרו.

מועצת אוניברסיטת עין שמס המצרית, גינתה את פעולות הדיכוי של מנגנוני הביטחון של המשטר המצרי נגד הסטודנטים באוניברסיטה. המועצה שלחה תזכיר חריף לרשויות המשטר ודרשה הסבר ל"מעשי התוקפנות והרדיפות אחר הסטודנטים בתוך אולמות הלימוד." מאות סטודנטים נפגעו מגז מדמיע בפעולות אלה. (עיר)

יציאת אפגניסטן

מאחורי הכרזת הנסיגה הסובייטית עומדת העובדה שהמורדים החזיקו מעמד שמונה שנים תחת לחץ כבד ■ עוד סיבה טובה להחלטתו של גורבצ'וב: סכנה לבטחון הפנימי בבריה"מ ■ העולם הגדול — האם יקבלו המורדים את הצעת מוסקווה

מאת אריק לי

מנהיג ברית־המועצות, מיכאל גורבצ'וב הודיע שהוא מוכן להתחיל להוציא חיילים סובייטיים מאפגניסטן החל ב־15 במאי השנה, ולגמור את הנסיגה תוך 10 חודשים. העיתוי תלוי בתוצאות המו"מ בין אפגניסטן לבין שכנתה פקיסטן, שיוערך בז'נבה, תחת חסות האו"ם, וכן בהסכמתם של המורדים לקבל את ההצעה הסובייטית.

גורבצ'וב אופטימי. הוא מצפה להצלחת השיחות עד ה־15 במארס, ועל בסיס הערכה זו, קבע את תאריך הנסיגה. אם תוכניתו תצא לפועל, תהיה זאת הפעם הראשונה שבריה"מ מודה בתבוסה צבאית, מאז הימים הראשונים של מלחמת העולם השנייה.

מאחורי הנסיגה הסובייטית עומדת העובדה, שכוחות המורדים (המוג'הדין) החזיקו מעמד תחת לחץ כבד במשך יותר מ־8 שנים, מול כוחות סובייטיים גדולים מאד, ולא הובסו. למורדים היו גם נצחונות וגם תבוסות, אך הסובייטים לא הצליחו לגרש אותם משטח אפגניסטן, או לסגור את הגבול בפני חדירתם.

מחאה בינלאומית

מובן שיש גם גורמים אחרים שהשפיעו על הסובייטים. אחד מהם הוא המחאה הבינלאומית (בעיקר בארצות המוסלמיות). אפגניסטן אינה יורדת מסדר היום של האו"ם ולא מכותרות העתונות הבינלאומית. עוד סיבה טובה לנסיגה היא הסכנה, שמלחמה ממושכת מהווה לבטחון הפנימי בבריה"מ. היו תופעות של סרבנות בצבא האדום, הפגנות ופעולות מחאה אחרות, וחשוב מכולם — לאומנות גוברת ברפובליקות הסובייטיות המוסלמיות במרכז אסיה. אך העיקר הוא התיקו בין הכוחות הסובייטיים ובין המורדים; המצב של "אי־נצחון" במלחמות גרילה פירושו תבוסה.

לסובייטים יש כיום כ־115,000 חיילים באפגניסטן, ולצבא הרפובליקה הדמוקרטית האפגנית, הלוחמת תחת פיקוד סובייטי, כ־90,000 חיילים. משמעות הנסיגה הסובייטית היא קיצוץ של יותר מ־50 אחוז בצבא המגן על המשטר הלא־פופולרי בקבול. משטר זה עלה לשלטון בהפיכה עקובת דם בסוף אפריל 1978. אחרי 20 חודשים, פלשו הסובייטים. ספק רב אם המשטר הקומוניסטי באפגניסטן, יוכל להחזיק בשלטון

הפרת זכויות האדם

עשר שנים אחרי ההפיכה של אפריל 1978, אפגניסטן נשארת מדינה ענייה. כ־90 אחוז מהאוכלוסיה אינם יודעים קרוא וכתוב. אורך החיים הממוצע (לפני המלחמה) היה בערך 40 שנה. ההכנסה הממוצעת השנתית רק 168 דולר לנפש.

בלי רפורמות ובלי הצלחות כלכליות, המשטר הקומוניסטי בקבול איבד כל אפשרות של תמיכה עממית. הוא מזוהה עם הפולש הסובייטי, עם כל המשמעות בכך — הפרת זכויות האדם, רצח המוני, דיכוי הדת המוסלמית.

כשארה"ב עזבה סוף־סוף את וייטנאם, נותרו לשולטים בסייגון כשנתיים לפני המפלתם. אי־אפשר לדעת כמה זמן המשטר הקומוניסטי המבודד, הזה, יעמוד מול התנגדות העם האפגני. גורבצ'וב, ער לסכנה זו, מבטיח שרוב החיילים הסובייטיים יוצאו בחודשים הראשונים של הנסיגה — ואפילו רמז שאפשר לסיים אותה בפחות מ־10 חודשים. אכן, יש כאן בעיה בטחונית לבריה"מ, ויתכן שנתינים סובייטיים יצטרכו לפנות את אנשיהם ושותפי פעולה מקומיים מהגג של השגרירות הסובייטית בקבול, במסוקים, בשעות האחרונות של הנסיגה.

המורדים מסרבים

בתחילה, כל התגובות ליוזמת השלום החדש של מיכאל גורבצ'וב היו חיוביות. ארה"ב מיהרה לברך על הודעתו של גורבצ'וב, שקבע שנסיגה סובייטית מאפגניסטן יכולה להתחיל כבר ב־15 במאי. גם פקיסטן, המנהלת שיחות לא־ישירות בז'נבה עם המשטר הקומוניסטי האפגני, בירכה על יוזמת המנהיג הסובייטי. השליח המיוחד של האו"ם, המתווך בין פקיסטן לאפגניסטן, ראה בדברי גורבצ'וב צעד קדימה לקראת פתרון הבעיה. אפילו ממשלת סין, התומכת במורדים האפגניים, קיבלה בחיוב את יוזמת גורבצ'וב.

עד אתמול, שררה אופטימיות בוושינגטון ובמוסקווה, וכולם ציפו שסוף־סוף מתקרב פתרון הסכסוך העקוב מדם באפגניסטן. אבל אחרי יומיים של דיונים בפקיסטן, הודיעה קואליציית שבעה ארגוני המורדים העיקריים שהיא אינה מקבלת את תוכנית גורבצ'וב, ומתכוונת להמשיך ללחום בפולש הסובייטי עד הנצחון.

החלטתם של המורדים בוודאי תגרום למבוכה בוושינגטון, לאחר שממשלת רייגן כבר הודיעה שהיא מוכנה לקבל את ההצעה הסובייטית. האפגניים מסכנים [illegible] יחסיהם עם המימשל, שהביעה את נכונותו להפסיק את אספקת הנשק למורדים במסגרת הסכם סובייטי־פקיסטני.

דילמה אמריקנית

יוזמת גורבצ'וב היתה מבוססת על [illegible] הגורמים, חוץ מהמוג'הדין (המורדים). [illegible] בסופו של דבר, יתכן שתוכניתו תצא לפועל. הגורם האפגני אינו עצמאי. הוא תלוי [illegible] ארה"ב בסין. בלי טילי "סטינגר" [illegible] אמריקני אחר, המורדים לא יצליחו להמשיך במאבקם בן שמונה שנים נגד כוחות [illegible] של הצבא האדום ומשתפי הפעולה האפגניים.

התגובה של המורדים יכולה לגרום [illegible] היחסים עם ארה"ב. המורדים [illegible] נתונים לפקודות האמריקנים, ויעדיהם [illegible] תמיד לפי רצון הממשל [illegible] האידיאולוגיה של המוג'הדין איננה [illegible] וושינגטון, הרואה בפונדמנטליזם האיסלאמי איום גם על אינטרסים אמריקניים באיזור.

עכשיו על ארה"ב להחליט מה [illegible] לעשות. יש לה שתי אפשרויות: או [illegible] מתמיכתה ביוזמת גורבצ'וב ולהמשיך [illegible] למורדים, או לנתק את היחסים עם [illegible] ולהפסיק לספק להם נשק. [illegible] האפשרות השנייה — נצחון סובייטי [illegible] באפגניסטן.

לוחם המוג'הדין נושא מקלע נ"מ "גוריונוב" תוצרת סין. התיקו בקרבות פירושו תבוסה.

האלה הכלכלית של אירופה

מאת ארנון יפה, פאריס

ישראל נעשית יותר ויותר מנודה ובודדה באירופה. עדיין מתארים אותנו כידידים, אך אנו על ספסל הנאשמים בפיסגה בבריסל. אחרי שני חודשי מרי ודיכוי אלימים בשטחים, המתמצים בסצנות קשות ערב ערב בטלוויזיה, איבדו המנהיגים האירופים את שלוותם.

לפי שעה מפעילים נגד ישראל סנקציות עממיות, בלי שיכריזו על כך רשמית. אומצה עמדה נוקשה חריפה כלפי ישראל. היא מואשמת ב"הפעלת אמצעי דיכוי בלתי חוקיים". שרי החוץ האירופיים חזרו אל מסורת הגינויים כהצהרה חריפה. "מועצת השרים מביעה צער עמוק על אמצעי הדיכוי שמפעילה ישראל, בהפרת החוק הבינלאומי וזכויות האדם", אמרה ההודעה. "ישראל נקראה לשים קץ לאמצעי דיכוי אלה".

בפיסגה אימצו האירופים סופית את פתרון הוועידה הבינלאומית, "כדי לפתור את הבעיה הפלשתינית פעם אחת ולתמיד". בעקיפין קראו גם לשיתוף אש"ף. שר החוץ הצרפתי ריימונד אמר, כי בין כל הצדדים המעורבים נימנה גם אש"ף. "צרפת תמיד תמכה בשיתוף אש"ף, בצורה זו או אחרת, בתהליך השלום".

ההסכם הרשעה

באותה שעה, בשטרסבורג, הוטלו סנקציות על ישראל. ההסכם הכלכלי החדש הרשעה, זו סנקציה עממית ביוזמת הנבחרים האירופים. הממשלות היו דווקא בעד אישור ההסכם. הפרלמנט האירופי הסיר הצעה לאשר את הסכם הסחר הכלכלי החדש עם ישראל. זו הפעם השנית שדוחים הסכם זה. רוב הצירים, ביוזמת הקומוניסטים, הצביעו בעד הסרת אישור ההסכם מסדר היום בשל הדיכוי בשטחים. סימון וייל מהימין טענה כי צריך להפריד בין נושאים כלכליים למדיניים, אך לא שעו לה, וההסכם הורשעה.

הצבעה זו נחשבת כסנקציה חמורה וכאמצעי לחץ אירופי. ההסכם לא ניתן ליישום ללא אישור הפרלמנט. הדיפלומטיה הישראלית בבריסל השקיעה שנות מאמץ רבות, להשגת הסכם המכסים החדש להוזלת תוצרת חקלאית, כמיצוי על כניסת סחורה לשוק המשותף, ההישגים ירדו לטימיון. מועצת השרים קיבלה, לעומת זאת, החלטה לעודד יצוא ישיר של מוצרים תעשייתיים וחקלאיים מהשטחים הכבושים וקראה לישראל להקצות משאבים לפיתוח הגדה במקום להתנחלויות.

לפני הגינוי שמעו השרים את המלך חוסיין, שהופיע לפניהם במשך שעתיים. ההופעה תוארה כמתווה חסרת תקדים, של מועצת השרים, כי שום מנהיג זר לא השתתף

ישראל מאבדת את מעמדה באירופה. היא אינה מצליחה להשליט סדר בשטחים ואינה מציעה שום פתרון מדיני — עמדה שאינה אהודה על דעת הקהל במערב

עדיין במושב של שרי החוץ האירופים. גם הישראלים ביקשו להופיע לשם איזון, אך הדלתות נסגרו בפניהם. המלך נשא נאום פתטי, תיאר את הכיבוש הישראלי "כמשטר קשוח, המאיים על האיזור כולו בהתנהגות בלתי אנושית נגד משפחותינו וחיינו בשטחים הכבושים". חוסיין הירבה בתיאורים אפוקליפטיים על הטרגדיה שתתחולל אם יימשך הכיבוש הישראלי. 12 השרים החזיקו בתיקיהם עיתונים, שעליהם התנוסס צילום בו נראים חיילים ישראלים מכים באלות נשים פלסטיניות.

חוסר מוצא מזמין פעולה

דיפלומטים ישראלים ניסו לסכל גינוי זה, אך לשווא. ישראל איבדה מעמדה משום שאינה מצליחה להשליט סדר בשטחים ואינה מציעה שום פתרון מדיני. העלאת אלימות, עמדה קשוחה, חוסר מוצא, מזמינים פעולה. [illegible] לבין האירופים.

[illegible] אינו עומד במבחן משברים. כאשר ישראל מפעילה כוח מתחוללת פה דרמה רגשנית. הפעלת הכוח בשטחים נראית כאן כל כך בלתי מוצדקת ומסוכנת שהיא מעוררת פה פחד ושנאה כלפי ישראל. עמדה ישראלית המנוגדת לאינטרסים של משטרים ערבים מתונים, אינה מתקבלת באהדה. שר החוץ הבריטי ג'פרי האו אמר: "איש מאיתנו לא מתענג על השמעת גינויים, בייחוד לא כלפי ידידה כישראל, אך האירועים כופים נקיטת עמדה".

השרים האירופים הסבירו לעיתונאים, כי ההחרפה כלפי ישראל באה כתוצאה מ"סירובו הברוטאלי" של ראש הממשלה יצחק שמיר לוועידה בינלאומית. המרי מובן כביטוי לחוסר המוצא והתקווה של הפלשתינים. האירופים גילו עד כה סובלנות. המשך המרי ואמצעי הדיכוי כופה עליהם פעולה. הם חוששים שהמרי יתפשט אל חוגי איסלאם קנאיים בעבר הירדן ובמצרים. התפתחות כזו תסכן משטרים ערביים פרו־מערביים.

האיסלאם הקנאי הוא בגדר סיוט לממשלות אירופה. ישראל מצטיירת כמי שמזינה את האש האיסלאמית. הישראלים מציגים את דיכוי המרי בגדה ובעזה כחלק מ"מאבק תרבות המערב הדמוקרטית נגד האיסלם הקנאי והחשוך והטרוריזם". האירועים בשטחים סותרים את ההסברה הישראלית.

הנשיא מובארק והמלך חוסיין תיארו את סכנת הבערה בנאומים רגשניים במסעם האירופי. הם קראו לפעולה מהירה. לדברי מובארק "התקוממות בשטחים היא תוצאה של יחס ישראלי לעם הפלשתיני כאל עם מסוג גימל. אי־אפשר להסכים כך שישלטו בעם. מה ניתן לעשות, להמתין לבחירות בישראל? ואם האלימות תיפסק עד לבחירות? רק פתרון מדיני יעניק תקווה לפלשתינים וישים קץ לאלימות. עתה גוברים המרי, האלימות ושפיכות הדמים. אני קורא לעולם: אנא עשו משהו לפתור את הבעיה, לפני שההתרוממות תוחמץ. אם יניחו למרי, הוא יתרחב. אם לא נקדם פתרון בוועידה בינלאומית, המצב יחמיר, יהיה רע לכולנו".

שבחי חוסיין

"הישראלים בצרפת מוטעים משום מה מהזיכרונות האירופים כלפינו. ראש הממשלה שיראק ושר החוץ שלו הבטיחו לשגריר ישראל, אברהם סוטר, החלטה מתונה ומאוזנת. ההבטחה בתברתה. הצרפתים עצמם התפארו, כי שיכנעו את האירופים לאמץ בהצהרה את רעיון הוועידה הבינלאומית כפתרון יחיד. אך יוזמיה האנגלים והגרמנים שגנו, כי היא עדינה מדי ומלאה רשיות. אלה הביעו אכזבה על שישראל אינה מגונה בפירוש. ההולנדים התנגדו.

המלך חוסיין שיבח כמובן את העמדה האירופית. הוא הציג אותה כמופת, שארצות חברית חייבת לחקות. הביקורת הועייפה בממשלות משקפת מה חושבת דעת הקהל. [illegible] כל העלית האירופית מגנה את ישראל. [illegible] בצרפת אימצו מדיניות של חצי שתיקה [illegible] חוץ, בימין ובשמאל כאחד, בשל הבחירות הקרבות לנשיאות. האירופים [illegible] למעשה להסדר, בו יביאו שתי המעצמות [illegible] בנות־חסותן לוועידה בינלאומית [illegible] לפתרון. הבשורה האירופית היא, שלא [illegible] ישראל שמפעילה כוח לדיכוי פלשתינים מיואשים, ובאותה עת לא מוחיה להם [illegible] למוצא.

על הפרץ

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב. [illegible]

סוציאליזם כבקשתך

מנהיג מפלגת הלייבור, המגיע לביקור בארץ, מותיר מאחוריו מאבקים פנים־מפלגתיים. הסיבה: נייר עמדה שחיבר, המגדיר סוציאליזם מול תאצ'ריזם — לשיפוטו של הבוחר

מאת דפנה ורדי, לונדון

ניל קינוק, מנהיג מפלגת העבודה הבריטית, המגיע היום לביקור של שבוע [illegible], שקוע במאבקים הן על מעמדה של מפלגת העבודה בציבור הבריטי, והן על הדרך בה תמשיך את מאבקה לשלטון לאחר שלושה כשלונות רצופים בבחירות. עיקר המאבק, בעיקר מאז הבחירות האחרונות, הוא נגד האגף השמאלי של המפלגה המתנגד לשינויים שקינוק מנסה להכניס במדיניות המפלגה, בניסיון לדבר אל ציבור רחב יותר של בוחרים.

עד לאחרונה, עיקר המאבק בתוך המפלגה היה ארגוני, ונראה היה שקינוק, בדרגות שונות של הצלחה, הביס את אנשי השמאל [illegible] אלה. בשבוע שעבר חל שלב חדש במאבק שתוצאותיו יעצבו את מדיניות המפלגה לשנים הקרובות. ניל קינוק וסגנו, רוי הטרסלי עברו למאבק אידיאולוגי, כאשר הציגו לפני מרכז המפלגה מסמך שנועד להתוות את המדיניות לקראת שנות התשעים.

למרות שמסמך זה, שבמקור נכתב על־ידי רוי הטרסלי, ותוקן על־ידי ניל קינוק, עבר אין ספור שינויים, שיפוצים והתאמות, ולמרות [illegible] של דיונים, הוא בקושי השיג את הסכמת הוועדה המרכזת, וגם זה לאחר הבטחות לשינויים נוספים בעתיד.

[illegible] המסמך, שיוגש בסתיו לוועידה השנתית של המפלגה, אינה נכנסת לפרטי מדיניות המפלגה. [illegible] היא [illegible] קווים מנחים בלבד. ומוגדרת כ"הצהרת עקרונות [illegible] של סוציאליסטים דמוקרטיים". [illegible] יהיו להכנות את הוועדות אשר [illegible] ועידת המפלגה האחרונה, במטרה [illegible] את מדיניות הלייבור לאחר [illegible] משקיפים רואים במסמך זה מעין "נייר לקמוס", אשר נועד לבחון את התגובות [illegible] בטרם יכנסו הוועדות הדיון בפרטי המדיניות המוצעת.

יעלה את המיסים

כ־3,500 מלים מנסים אנשי הלייבור לצאת מן ההגדרות הישנות (ולא כל־כך הישנות) של הסוציאליזם, כאשר הקו המנחה הוא איך [illegible] הסוציאליסטים היו רוצים לראות את הסוציאליזם, בעיקר לאור המגמה, שניכרת בבריטניה לאחר הבחירות האחרונות, המוגדרת כאן כ"תאצ'ריזם". לדוגמה, אחד הנושאים הבוערים במדיניות הלייבור הוא מיסוי, שכן אין ספק בכך שאחד האלמנטים שסייעו לטובת הגברת תאצ'ר היה הירידה במיסוי, וההבטחה להמשך בירידה זו.

ניל קינוק הבהיר בזמן מערכת הבחירות, שכדי להגשים את מדיניותו ולשפר את השירותים הסוציאליים, כפי שהבטיח, לא רק שלא יוריד את המיסים, אלא אף יעלה אותם. במסמך הנוכחי הוא מנסה לרכך את העניין וקובע "כדי לאפשר את המיספר הרב ביותר של בחירות למיספר הרב ביותר של אנשים, סוציאליסטים מאמינים בחלוקה מחדש של [illegible] — [illegible] שמיסים הוגנים לאמידים [illegible] להוציא את כל העניים מעוניים, אבל [illegible] שינויים אלה, הסילוק המשתק את החברה".

[illegible] בשמעת "טוב", בתוך תיאוריות [illegible] שעלו אחרי התפתחויות בבריטניה [illegible] האחרונות, תחת משטרה של הגברת [illegible] ראה שזה לא בדיוק סוג ההצהרות [illegible] הכלכלה פורחת ורבים מאנשי מעמד [illegible] והמעמד הבינוני־הנמוך שמחים

ניל קינוק, מנהיג "הלייבור" ● נייר לקמוס?

מאוד להראות שעכשיו, גם הם בין "בעלי המניות." יתרה מזאת, מדיניותה של הגברת תאצ'ר הראתה שהיא רחוקה מאוד מלשתק את החברה.

חוסר בהירות

רגישות גבוהה יותר לשינויים בחברה הבריטית ניתן לראות בסעיף אחר של המסמך, בו טוענים אנשי הלייבור "אנחנו לא, ומעולם לא היינו מחוייבים לצורה אחת מסויימת של בעלות ציבורית, אבל המטרות שלנו מחייבות שחלק גדול יותר מהכלכלה יהיה בבעלות חברתית (ממשלתית)."

הגורם הבולט ביותר במסמך, שאמור להיות עמוד התווך של השינויים במדיניות מפלגת העבודה והצגתה בפני הציבור הבריטי, הוא חוסר הבהירות שבו. נראה שכותביו ניסו (בלי הצלחה יתרה) לספק את כל אגפי המפלגה, ובדרך איבדו את העיקר.

עם זאת, השינויים במדיניות המפלגה, גם אם לא נראו ברורים וחד־משמעיים, הם מה שעורר את המתח של האגפים השמאליים בלייבור. כבר למחרת פרסומו של המסמך ה"משופץ," יצא חבר הפרלמנט, טוני בן, בזעקות חמס נגד מנהיגות המפלגה, והוא טען שאין בכוונתו לפתוח במאבק על מנהיגות המפלגה, אך עם זאת הבהיר, שכל הפלגים חשובים בלייבור בהרגשה שהמנהיגות הנוכחית מנסה "לשמור את כל הכוח הפוליטי לעצמה ולאלץ את המפלגה לקבל את האלמנטים של הסכמה תאצ'רית."

טענות דומות נשמעו מפי אחרים באגף השמאלי של המפלגה, כמו חבר הפרלמנט, אריק הפר, אשר טען, ש"הבעיה היא הנטיה של המפלגה יותר ויותר לימין." לעומת האחרים, הפר הבהיר, שלדעתו יש להעמיד את מנהיגות המפלגה במבחן ולפתוח את המאבק על מנהיגות המפלגה. לעומתו, אחד מאנשי האגף הימני של הלייבור, בריאן גולד, אשר רבים טוענים שיש בכוונתו להתחרות עם ניל קינוק על מנהיגות המפלגה, חזר והדגיש, שהוא רואה בקינוק "מנהיג הנותן לנו מנהיגות." ולכן אמר "אין בכוונתי לנסות ולהתחרות בו."

גם בשטח נראה, שמנהיגותו של ניל קינוק תמשיך לעמוד תחת שבט הביקורת. בעיקר מצד האגף השמאלי של המפלגה, אשר מצד אחד הוא האגף הבולט יותר הרואה להשמיע את קולו שוב ושוב באמצעי התקשורת, ומצד אחר היה לטענת משקיפים רבים, אחד הגורמים לכשלונה של מפלגת העבודה בבחירות האחרונות.

עוצמת העצומה

מאת חיים מרגלית

"20 שנות כיבוש הניעו את התקוממות של הפלשתינים", טוען פרופ' זאב שטרנהל, מהמחלקה למדעי המדינה באוניברסיטה העברית בירושלים. "התקוממות היתה צפויה" הוא אומר. "מי שעיניים בראשו ולמד משהו מההיסטוריה ובמיוחד ממה שקרה בעולם אחרי מלחמת העולם השניה הבין, כי התקוממות בוא תבוא. לנו ליהודים זה קרה ב־1948. אז אנחנו נלחמנו על עצמאותנו. עכשיו זה קורה לערבים הפלשתינים.

הנורא הוא שהשלטון לא ראה את האותות והכתובות על הקיר. עשרים שנות כיבוש עשו זאת. מפלגת העבודה אחראית לעשר השנים הראשונות. היא אשמה לא פחות מהליכוד השולט בעשר השנים האחרונות. בימי שלטון "העבודה" החלה ההתנחלות. אין לשכוח להם זאת.

רעידת האדמה בשטחים היא שהביאה 600 מרצים מאוניברסיטת ירושלים לפרסם ביום שישי שעבר את עצומתם הקוראת נגד "שליטה כפויה מתמשכת בשטחים המסכנת את מדינת ישראל". פרופ' שטרנהל, היושב באותה קומה בבנין האוניברסיטה על הר הצופים שבה הוכנה העצומה, מספר כי ההתארגנות היתה ספונטאנית. יש באוניברסיטה די אנשים שיש להם מניע לדברים האלה. אלה אנשים שמכירים זה את זה ויודעים מי יתן את שמו לעצומה. היתה פנייה, העבודה חולקה. לכל אחד שנתבקש לחתום קראו את הטקסט, וחתמו. את הטקסט חיבר גרעין שבו השתתפו בין היתר פרופ' דן הורביץ, פרופ' ברוך קני פז ופרופ' ירון אזרחי. לא היה צורך "לבשל" את הטקסט. אלה אנשים מנוסים שחיברוהו בצורה שיענה על קונסנזוס רחב. זה אינו טקסט מתוחכם, אלא מינימום הכרחי, שאפילו פרופסורים מתונים כאייזנשטט ואטינגר חתומים עליו.

סטודנטים לעומת פרופסורים

מדוע, אני שואל את פרופ' שטרנהל, הסטודנטים קיצוניים יותר מהפרופסורים. היו סטודנטים לא מעטים שהפריעו בעצרת נגד הכיבוש שהתקיימה לפני שפורסמה העצומה.

שטרנהל מסביר את התופעה הזאת קודם־כל כתוצאה מהלמידה והנסיון. בדרך־כלל הפרופסורים יותר מתונים מתלמידיהם, אף כי הסטודנטים בירושלים הם מתונים יותר מחבריהם בתל־אביב, רמת־גן ובאר־שבע. המרצים והפרופסורים אינם קונים בקלות את הפרסומות העצמיות של הפוליטיקאים. הוא מעיר על עצמו שכאשר בא לאוניברסיטה בירושלים בשנת ה־50, השלטון היה בידי בן־גוריון, ועוזרו לידו אישים כמו משה שרת ופנחס לבון.

פרופ' שטרנהל: בימינו שולטים הגמדים

בן־גוריון, שרת ולבון היו אישים, לעומת הגמדים השולטים בימינו. במדינה הם היו ענקים, אך גם הם שיקרו, זייפו, טייחו והסתירו את האמת מעיני בני־האדם. קשה לבחור צעיר להבין, כי נצחון בבחירות וכסאות חשובים לשליטים יותר מעתיד עמם.

לדעתו, הסטודנט קונפורמיסט, מקבל עליו עול זקנים. זאת, כנראה, כתוצאה של השרות בצבא, והסטודנט הרי מגיע לאוניברסיטה אחרי הצבא. גם לתנועת הנוער יש חלק בקונפורמיזם. שם מרגילים את החניך להשמע לדברי המדריך. בעצם כל הסביבה הישראלית היא קונפורמית. סטודנט במדעי המדינה, שלומד מה זאת תנועה לאומית ומה היו מעשיהן ומחדליהן במאה ה־19 וה־20, מבין שאי־אפשר לדכא בכוח תנועה לאומית, תהיה יהודית, אלג'ירית וייטנאמית קנייתית או פלשתינית. אלה תהליכים שהפרופסורים מבינים יותר טוב ויש תקווה שתלמידיהם יגיעו לאותה הבנה. הראיה היא כי 600 חתמו על העצומה ויש צורך בעצומה נוספת, כי יש כבר עוד 1600 מאוניברסיטאות אחרות ויהיה צורך גם בשלישית.

— מהו תפקיד האינטלקטואלים, והאם לאינטלקטואל בחברה דמוקרטית יש משקל גדול יותר מכל אדם אחר?

צריך לשים דברים על מקומם, משיב פרופ' שטרנהל. בחברה דמוקרטית, ביום הבחירות לכל אחד יש קול אחד ובאותו יום הם שווים. הם יודעים, כי הם שווים לכל אחד ועם זאת לא רק בישראל לאינטלקטואלים יש כוח. הראיה, שבכל העולם גאים השליטים בחברים כאלה. לאותה חבורה אפשר להוסיף את האמנים, סופרים, משוררים, שחקני תיאטרון וקולנוע ואפילו עתונאים. סימן שיש להם השפעה יותר גדולה מהאיש הפשוט ברחוב. אך אין לשכוח, שביום הבחירות כולם שווים.

"שמיר — עקשן צר אופקים"

— האם הגיעה תגובה על העצומה?

לא, משיב שטרנהל, וכי ממי יש לצפות לתגובה? דעתו של ראש הממשלה ידועה. ממנו אין לצפות לשום דבר — עקשן, צר אופקים, שלא יודע כלום ואינו רוצה לדעת כלום.

לפרופ' שטרנהל לב כבר גם על ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס. גם הוא, לדבריו, עוסק במהות שאין עמן כלום. במפלגת העבודה, הוא טוען, נעצרו בתוכנית אלון, או מדברים על פשרה טריטוריאלית וכל זה כאשר הגדה ועזה בוערות. להם יש זמן, אבל הם טובים למצער על פני הליכוד האטום. במפלגת העבודה אומרים משהו. זה מייאש, זה רע. הם אוטמים אזניים ואינם רוצים לראות מה קורה. אך בכל זאת משהו עובר. בעצומה נאמר כי "הכל מבינים עתה כי נוצר מצב חדש. והתמיה קוראים לממשלת ישראל לנקוט לאלתר בצעדים המובילים למשא־ומתן מדיני בטרם תאבד השליטה כליל מידי הממשלה במהלך האירועים".

שטרנהל מקווה כי בעקבות העצומה יבואו מעשים שיזעזעו את היהודים במדינה. הערבים תושבי המדינה כבר תפסו זאת. הם מזועזעים. עכשיו תורם של היהודים ואם זה יקרה, יש תקווה. אם לא — מי יודע מה יקרה.

שורשים שטחיים

600 המרצים, שקראו ל"טפל בשורשי האירועים האלימים", לא ירדו לשורש הבעיה: הסתירה המהותית בין אופיה היהודי של המדינה לבין אופיה הדמוקרטי

מאת עוזי אורנן

שש מאות ממורי האוניברסיטאות פירסמו מודעה ובה קריאה "לבחינה מחודשת של המדיניות הישראלית", וזאת כדי שאפשר יהיה "לטפל בשורשי האירועים האלימים ... בין ערבים ליהודים".

הם קובעים כי ממשלת ישראל אינה נכונה "להתמודד עם שורשיו העמוקים של המשבר". בראיונות שנתנו כמה מהם פירשו יותר: "שליטה כפויה מתמשכת בשטחים מסכנת את אופיה היהודי והדמוקרטי של ישראל".

לא צריך להיות מרצה באוניברסיטה, כדי להסכים או לתבוע בחינה מחודשת של המדיניות הישראלית, והצטרפות למודעה קצרה משותפת אינה מעידה כלל על "ירידה ממגדל השן". נכון היה יותר לראות כל אחד ואחד משש מאות החתומים כותב בעצמו מאמר, או לפחות מכתב למערכת, כדי לנסח בו את עמדתו — כפי שהוא עושה בתחום מחקרו המקצועי. לו כך היו עושים, היה אולי ערך לעיסוקם המדעי של החתומים.

אולם האכזבה הגדולה מן המודעה היא בתוכנה. משתקף ממנה קוצר ראות של שש מאות "מוחות אנליטיים, הרגילים לנתח ולרדת לשורשי הבעיות". הם מרשרשים בדיון רופף בפני השטח בלבד ואינם מצליחים אף לרמוז לשורש הבעיה, הלא היא — הסתירה המהותית בין מה שמכונה "האופי היהודי" של מדינת ישראל לבין אופיה הדמוקרטי.

הדמוקרטיה אינה ניכרת רק על פי השאלה אם יש לאזרחים זכות בחירה. גם לא רק על פי השאלה אם החוקים מתקבלים על פי הצבעת רוב בבית מחוקקים נבחר, ואף לא על פי צירוף שתי השאלות הללו. אלה הם סממנים של פרוצדורות דמוקרטיות, ואילו השאלה העיקרית בדמוקרטיה היא מהותם של החוקים המתקבלים לפי הפרוצדורות הללו. משטר שאינו מעניק זכויות שוות לכל האזרחים, אלא מחלק אותם לקבוצות (או ל"מגזרים") כאשר כלפי כל קבוצה מופעל חוק אחר ותקנות שונות — איננו משטר דמוקרטי.

אזרחים מסוג ב'

ואמנם, המשטר חסר החוקה שנקבע בישראל על־ידי בית מחוקקים נבחר, וברוב קולות, מחלק את הישראלים לקבוצות על פי דתם ומוצאם, מקנה זכויות נרחבות ליהודים ושולל זכויות מלא־יהודים. על פי הפרוצדורות, כלומר למראית עין, זהו "משטר דמוקרטי". במהותו הוא משטר לא דמוקרטי. כאן טמון שורש הסכנה לישראל.

כאשר אתה מודיע לאדם שהוא משולל זכויות מסויימות המוענקות לחברו, אתה מודיע לו שהוא "אזרח מסוג ב'". כאשר אתה מודיע לו שהוא שייך ל"מיעוט לאומי" ו"העם שלו" שוכן מעבר לגבול — אתה דוחה אותו מגך והלאה, וכשהוא מחפש חברה להזדהות איתה, בהכרח יגיע להזדהות עם חברה עוינת, המבקשת את מפלתנו — מה גם שדחייה זו מלווה בחוקים, תקנות, הוראות מגבילות, חינוך ותעמולה עוינת, הבאים למנוע את השתתפותו המלאה בחברה הישראלית.

שורש בעיית האלימות "בין ערבים ליהודים" הוא חוסר השיוויון בין "ערבים" ל"יהודים" בישראל. ובשורש הבעיה יש לטפל בדחיפות, כפי שכל מדען וחוקר צריכים לדעת. לו במקום האנוכיות היהודית, הדואגת רק לרווחת היהודים באשר הם, היינו מעמידים חברה ישראלית דמוקרטית באמת, היו האזרחים הלא־יהודים בישראל, ברובם המכריע, מצטרפים כבר שנים לחברה הישראלית המקבלת אותם בזרועות פתוחות, משרתים בצבא הישראלי, זוכים ליחס שווה במענקי משרד הפנים, וגרים כאוות נפשם בכל עיר או כפר בישראל.

בעצם היותם זו היו מראים לאחיהם ולבני־דודיהם שמעבר לקו הירוק, שכמו בכל מדינה דמוקרטית, ההצטרפות ללאום חדש היא אפשרית, ואינה כרוכה כלל בשינוי הדת או בהעלמות המוצא. אלה אינם נוגעים כלל לשאלת הלאום, ואינם מונעים את ההצטרפות אליו. וכך בעיתות משבר, כשאויבינו מבחוץ היו מבקשים לשים קץ לקיומה של החברה הישראלית המאורגנת, הדמוקרטית, והיינו נאלצים לאחוז בנשק כדי להגן על עצמנו, ומתוך כך היינו כובשים שטחי אויב (מה שבאמת קרה) — היה מקום להציע הצטרפות לחברה הישראלית הדמוקרטית גם לתושבי יהודה, שומרון ועזה, וקודם כל להמוני האוכלוסים העקורים מסביב, אלה שמדינות ערב התכחשו להם, סירבו להושיבם על האדמה, וחשבו להשתמש בהם כבשר תותחים נגד ישראל. להם היינו נותנים תקווה לחיים חדשים, לעתיד שונה.

שורש הבעיה, עמוק איפוא יותר משסבורים שש מאות המרצים והנכבדים. הוא נעוץ במשטר ההפליות הבלתי דמוקרטי של ישראל: הוא נעוץ בחוק השבות [illegible] ליהודים, בלי שיהיו תחילה, כמו כל אדם אחר, לישראלים באמת, הוא מבצבץ ב"קצבת יוצאי צבא" ערמומית, מחוקי אישות ותושבות, מכפיית יום מנוחה על פי "דתו של האזרח", ומן החינוך העדתי, המילאטי, המנהיג למתוך דרך בית הספר העיתונות והתקשורת האלקטרונית "השתייכות" לא לארצך ולחברתך, אלא לאיזון ישות אתנית־דתית, שבכל מקרה היא מעבר לגבול.

קולנוע

כשנער פוגש נער

„מוריס", בקולנוע דיזינגוף בת"א

מאת יעל ישראל

בשהייתי צעירה, אומרת טבתא, כשנער היה פוגש נערה היה מתרחש ביניהם סיפור אהבה גדול. ובסרטים של היום, אוי ווי, כל נער שפוגש נער מייד קורה ביניהם משהו שאני אפילו מתביישת לספר.

על הבסיס הרומנטי־הקונוונציונלי של נער פוגש נערה, בנוי סרטו החדש של ג'יימס אייבורי: „מוריס". סיפור אהבה גדול, נשגב, מעונה. כמו סיפור האהבה בסרטו הקודם: „זכרונות אהבה מפירנצה", אבל בהבדל קטן אחד: מדובר כאן בסיפור אהבה יפה ונטול רגש אשמה, שעושה נורמאליזציה מאהבת גברים ומסתיים בסוטסוב, כמו בסרטים הרומנטיים, הגדולים שנעשו פעם. במקום רק באטלר וסקארלט או'הרה יש כאן שני גברים יפים וצעירים האוהבים ומרבים לריב. במקום רומיאו ויוליה יש כאן שני אוהבים מאותו מין, המתייסרים באהבה אסורה.

העובדה המעניינת מכל היא שרוב הסרטים על אהבה הומוסקסואלית: „ארץ אחרת", „מכבסה יפיפיה שלי" ו„זקוף ת'אוזן" — מולדתם בבריטניה. „מוריס" הוא אומנם סרט של במאי אמריקני, אבל הוא עוסק בקשייהם של ההומוסקסואליים חריגים בחברה הבריטית, השמרנית. בסרט אומר הפסיכואנליטיקן לגיבור הסרט, ההומו, שבא אליו להירפא: „אנגליה תמיד התעלמה מהטבע האנושי". וכאן בא הפארודוקס. אנגליה, בתור חברה צרקנית ושמרנית במיוחד, שבעבר חקקה חוקים דרקוניים נגד הומוסקסואלים, הולכת לפעמים בראש המחנה בנושאים טעוני תיקון חברתי. אחרי הכל אוסקר ויילד היה אנגלי והומו, וכך גם הסופר א.מ. פורסטר, שעל־פי ספרו עובד הסרט „מוריס". שניהם לא התביישו לכתוב על נטייתם המינית, בתקופה בה כל הצהרה בנושא גררה עימה משפט ובית־כלא. ויילד אף לא חשש להביע זאת ברבים. פורסטר, לעומתו, העריך לדחות את פירסום הספר עד אחרי מותו, בינתיים הערים על קוראיו הנאמנים וכתב על אהבות הטרוסקסואליות גדולות וכואבות.

„מוריס" יצא לאור בשנת 71', שנה לאחר שפורסטר נפטר. מאז עובדו אחרים מספריו לקולנוע, ביניהם: „המעבר להודו" ו„זכרונות אהבה מפירנצה" העוסקים בגילויי המין הראשונים והמבוכים של נערות אנגליות האדוקות, מחונכות ומחסודות. יתכן שזו היתה דרכו של פורסטר לעסוק בעצמו ובקשייו המיניים, דרך עלילה שלא הסגירה את סודו האישי. „מוריס", שבכלל אלמנטים אוטוביו־גרפיים, נחשב לספרו הפחות טוב, אך דווקא הוא זכה לעיבוד קולנועי רגיש, רלוונטי ונוגע ללב. אולי מפני שהיה זה ספרו הכן והחושפני ביותר.

ג'יימס אייבורי והמפיק הקבוע שלו, איסמעיל מארצ'נט, (הפעם בלי התסריטאית רות פרוור ג'אבואלה) חוזרים גם הפעם אל החברה האנגלית־השמרנית של ראשית המאה, כמו בסרטים הקודמים: „אבק לוהט", „הבוסטונים" ו„זכרונות אהבה מפירנצה". אל אנגליה הויקטוריאנית או הפוסט־אדוארדית עם המוסר הצבוע והנוקשה ואמות המידה המתחסדות. כרגיל בסרטיו של אייבורי גם הפעם „מוריס" הוא מופת של שיחזור היסטורי מדוקדק, טוב־טעם, הומור המלעיג על החברה הגבוהה־הנפוחה, בימוי אינטיליגנטי ובניית דמויות עמוקות עם הרבה „בשר".

אף־על־פי שמדובר בסרט תקופתי „מוריס" הוא סרט רלוונטי, הוגן בהצגת הבעייה ולא רק רישום חביב ויפה, של תקופה ואורח חיים שעברו מהעולם, כמו הסרט „זכרונות אהבה מפירנצה".

„זקוף ת'אוזן" חשף את הצדדים האפלים של ההומוסקסואליות. „מוריס", בהיותו סרט רומנטי, יוצר מידית הזדהות ואהבה לדמויות הקרועות בפנימיותם. הסרט מתרחש באוקספורד, באנגליה הפוסט־אדוארדית, בערך כמו בסרט „ארץ אחרת". אנו מתוודעים אל מוריס המושמע בן ה־10 בשיחה מבהילה עם מורו על כל סודות המין, הנאמרים מפי המורה ביובש מהול בבושה איומה. לימים, כשמוריס הופך לגבר צעיר, מחונך ונאה, הלומד משפטים באוקספורד, יקשה עליו לשנות את ערכיו המבוססים על המוסר הדתי והנוקשה עליו התחנך, ולהתאימם לנטיותיו המיניות שנראות לו כמשהו איום ונורא, גרוע מכל חטא.

מוריס הביישן (ג'יימס ווילבי, שקיבל את פרס השחקן המצטיין בפסטיבל ונציה על תפקידו) פוגש בקולג' את קלייב (יו גראנט) — אריסטוקרט יפיפה, נונשלנטי ופורק עול, ממנו מוריס לוקח דוגמה ומתחיל במרד נגד משפחתו וכל הערכים המיושנים עליהם התחנך. שיאו של המרד יהיה בווידוי האהבה של מוריס וקלייב, ההופכים לנאהבים אפלטוניים חשאיים, בעוד אימותיהן האלמנות ממשיכות לשדך להם בנות הגונות מבתים טובים.

קלייב, שעורר את „השד" מתרדמתו בליבו של מוריס, נבהל לפתע ממערכת יחסיהם המתהדקת. הוא פוחד, שהרומן יתגלה ומעמדו החברתי יהרס כליל, ולפיכך הוא זה שאף מסיים את פרשת האהבה הכואבת, ונושא נערה הגונה לאשה, כזו שלא תצפה ממנו לגדולות ונצורות במיטה. מוריס הזנוח והמאוהב אינו יכול לצעוד לאחור, לימים בהם לא ידע כלל מהו ומיהו. ביאושו הוא הולך לפסיכואנליטיקן, כדי להירפא מ„סטייתו", אך בסופו של דבר הוא מוצא אהוב חדש ועושה את הצעד האחרון והאמיתי בגיבוש זהותו המינית. בעוד שקלייב הפחדן, נשאר מתוסכל לעד מאחורי תריסים סגורים, בתוך הארון.

„אנגליה תמיד התעלמה מהטבע האנושי" – ג'יימס ווילבי ב„מוריס"

תערוכה

הסיפור שמאחורי הצילום

מאת נתן גרויס

בתשואות ממושבות הודה הקהל שבא לפתיחת התערוכה „יהודים אחרונים בפולין" 1980־1985", למאלגו'אטה נייזאביטובסקה, שסיפרה את סיפורה של סדרת תצלומים נהדרת של בעלה טומאש טומאשבסקי.

נייזאביטובסקה היא עיתונאית פולניה צעירה והרצאתה, בליווי שיקופיות, היא למעשה חלק אינטגרלי של התערוכה. מאלגו'אטה מלווה את בעלה הצלם בדרכיו המשתרעים על אלפי קילומטרים ועל חודשים רבים, עוזרת לו במציאת אובייקטים — במיקרה זה שרידי האוכלוסיה היהודית, המתגוררים בפינות שונות של פולין, בערים גדולות וכן בעיירות נידחות. מרובבת את האנשים ואף משכנעת אותם שיסכימו להצטלם ויספרו את סיפורם.

בפולין, שפעם מנתה שלושה וחצי מיליון יהודים תוססים, מתגוררים היום כחמשת אלפים, לרוב אנשים זקנים, עייפים ומיואשים. האחרונים. בלודז', שהיו בה שבעים אלף יהודים, נשארו שבעים איש בלבד. בקראקוב, אומרת מאלגו'אטה, קיים ישוב יהודי מן הגדולים: כמאתיים איש. היא ובעלה טומאש הם אנשים צעירים שכמעט לא ידעו יהודים, לפחות לא היו מודעים ל„בעיה היהודית", עד שבשנות 1967־1968 בא גומולקה וגירש חמישה עשר אלף מרענים, פקידים וסטודנטים יהודיים, וביניהם ידידי נפש של הזוג. והתערוכה מראה את אלה שנשארו.

כל צילום יש לו שם משפחה והסבר. למשל, אישה גלמודה בת־94 עורכת לעצמה סדר פסח מחבילת מצות שקיבלה מעזרה סוציאלית יהודית. צייר גדול — ויש אומרים, שמגדולי ציירי פולין — יונאס שטרן, זקן בודד ועצוב, שבימי השואה ניצל בנס מתליה, נועץ בצלם מבט תודר ומיואש. אבל לפתע משהו לא רגיל: מתיה חוגג בר־מיצווהו הוא בן למשפחה, שהאם היא יהודיה והאב קתולי. יש לו גם אח למתיה. האח החליט, שטוב יותר להיות קתולי ומתיה, משום מה, בחר להסתכן ביהדות. אנו רואים אותו בסדרת תצלומים. כיצד הוא מתכונן לבר־מצווה, לומד לקרוא, מניח תפילין, עולה לתורה. למסיבת בר־המצווה שלו באים כל חבריו הגויים. אגב, בכל פולין אין רב מוסמך.

מאלגו'טה מספרת על דרמות משפחתיות: זוג קשישים עמד לעזוב את פולין והאישה מתה יום אחד לפני הנסיעה. הבעל נשאר, לא נסע ולא פתח עוד את המזוודות הארוזות. כל צילום הוא סיפור. עבודה של חמש שנים אך גם בלי המלל ואפילו בלי הכתובות בעברית ובאנגלית שמתחת לתצלומים, אפשר לקרוא בהם סיפור טראגי ומרכא. סיפור אמיתי, יהודי מאוד.

התערוכה מורכבת מכ־100 צילומים מתוך כמה אלפים שצילם טומאש טומאשבסקי, צלם מוכשר מדרגה ראשונה, צלם רגיש היודע להשתמש בצבע, אור וצל והיודע להשתמש בעדשה מתאימה, כדי להשיג אפקט ההולם את מטרתו. הוא יודע לספר סיפור באמצעות המצלמה. צילומים רבים שלו צולמו בעדשה רחבה, המעוותת מעט את תווי הפנים. אחרים נעשו כמעט ללא רקע, ללמדך על החלל הריק שבו חיים האנשים האלה, צילומים אחרים הם המרשימים ביותר, צולמו על רקע מתניק כל גרוטאות או ערימות ספרים, באווירה של חוסר אונים, כמו אותו סוחר ספרים נכה, ששתי רגליו קטועות, היושב בחדרו־חנותו. ויש לוויה יהודית, בבית־קברות יהודי שהיהודי היחידי שם הוא המת.

כמה תמונות מן הסדרה הזאת ראיתי לפני שנה בירחון המפורסם NATIONAL GEOGRAPHIC, ומאז אינני יכול לשכוח אותם. יצא גם אלבום שכנראה יגיע אלינו תוך כמה שבועות.

הצילומים מנציחים בין היתר תנועת צעירים פולניים — גם יהודים ויהודים למחצה — שהתעוררו לשימור שרידי התרבות היהודית או זכר יהדות פולין, וביניהם (בראשם) מוניקה קראייבסקה (שלמה האלבום הבלתי־נשכח של מצבות יהודיות „עת אבנים") ובעלה היהודי.

אכן, קיימת עתה בפולין מין חזרה בתשובה. התעניינות רבה ביהודים כשותפים לתרבותה של פולין מלפני מלחמת־העולם השניה והשיבה בשטחים שונים של מדע, מסחר, תעשיה, חברה וכו'. מוצאים לאור ספרים רבים, משתתפים בתי־כנסת עתיקים (אגב, בכל פולין יש שישה בתי־כנסת פעילים), מקיימים תערוכות, כנסים אודות העם היהודי בפולין. אך מה שנשאר מן היהדות המפוארת, כפי שזה בא לידי ביטוי בתערוכה של אמן הצילום, טומאשבסקי. מרכא ומזעזע.

חובה לראות וללמוד.

„יהודים אחרונים בפולין", ורשה 1985

מוסיקה

שמחת נעורים

מאת מדי שני

התזמורת הסימפונית הצעירה
תזמורת הנשיפה הייצוגית
קונצרט מס. 3
מנצח: אליעזר החיותי
סולנים: ליבי לבל, פסנתר; ערן טל, קלרינית
חיפה, בית אבא חושי, בתכנית: סיסטק: 2 מחולות סרביים; אנגל: „הוויבוק" קטעים מההצגה; קבלבסקי: קונצרטו לפסנתר; מיכאלוף: חתונה יהודית.

הערב כולו היה בסימן של שמחת נעורים.

התכנית כללה יצירות ממוסיקה רוסית ויהודית שהושפעה במידה רבה ממוסיקה רוסית. בין הקהל הרב היו גם פעילים למען העלייה מרוסיה, ביניהם גם אידה נודל.

שני הסולנים צעירים מוכשרים, בוודאי נשמע עוד הרבה אודותם. את הקטע במוסיקה של יואל אנגל, אבי המוסיקה הישראלית, שמלאו 120 שנה להולדתו, ערן טל ניגן בחן ובידע והפגין יכולת טכנית טובה, קלילות והבעה רגשית. הליווי היה לרוב מהימן, להוציא המקומות שהיה חזק מדי בהשוואה לנגינת הסולו.

הסולנית השנייה, ליבי לבל ביצעה את הסולו בקונצרטו לפסנתר מאת קבלבסקי, שנגינת הפרק האיטי הוקדשה לאידה נודל. הביצוע כולו היה ערני, בביטחון ובשמחת נעורים אמיתית. אליעזר החיתי והתזמורת יצרו קשר טוב ומתמיד עם הסולנית והקהל הנלהב זכה להדרן.

בתחילת הקונצרט שמענו שני מחולות סרביים מאת המלחין סיסטק ולסיום הערב מחרוזת שירים ל„חתונה יהודית" מאת מיכאלוף, שהקהל השתתף במחיאות כפיים לפי מקצב הריקוד המסיים. היו הרבה קטעי סולו טובים, ביניהם קטע ארוך יותר לכינור שנוגן על־ידי ויוה פת.

למארגנים, מנצח, סולנים ונגנים מגיעים שבחים על ערב זה.

סטראווינסקי לנוער

מאת יצחק שור

התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור. הקונצרט השלישי בסדרה לנוער, בניצוחו ובהנחייתו של נועם שריף. אולם הנרי קראון.

הבלט „פולחן האביב", לפי מוסיקה מאת איגור סטראווינסקי, הועלה לראשונה באולם „שאנז אליזה" בפאריס ב־29 במאי 1913 והעלה אחת מן הסערוריות הגדולות של המאה. הקהל השתולל ומחה כנגד הפראות הוולקנית והמקצבים המהממים של היצירה. המלחין נאלץ לברוח אל מאחורי הקלעים. השמרן הישראלי בן־זמננו לא היה משתולל, אך היה, אל נכון, מגיב באיפוק מנומס על דיסוננס אחד, המופיע 32 פעמים ללא כל שינוי בשמונה התיבות הראשונות. הקהל הצעיר, שנכח בקונצרט שלפנינו קיבל את ההטעמה הסינקופית ואת המקצבים הפולירתמיים (פוליריתמוס — רב־מקצביות; נוסחאות מקצב שמשקלן שונה והן נשמעות בו זמנית), כחלק מעולמנו. זהו עולם בעל יצרים ורעשים שאין בהם הבחנה בין הטונאלי וההרמוני לבין האטונאלי והבלתי־הרמוני, כשם שאין בו סולמות מז'וריים לחוד ומינוריים לחוד.

בדברי ההסבר שלו, כמו גם בניצוח, הדגיש נועם שריף את העיקר: „סטראווינסקי גילה מחדש את הקצב". בנעוריו הכריז המלחין על עצמו כעל אויבה של הרומנטיקה, אך אם לשפוט על־פי הביצוע הנהדר של קטעי „פולחן האביב" ו„ציפור האש", הרי שמעולם לא הצליח סטראווינסקי להשתחרר מהשפעת הרומנטיקה. המתח שיצרה נגינתה של תזמורת ירושלים בין „ההנדסה" הרציונלית של סטראווינסקי לבין הרומנטיקה הרוסית שלו, הוא שהפיץ באולם את הניחוח של המאה הקודמת הממוזג בתבלין החריף של המוסיקה העכשווית.

נועם שריף ותזמורת סימפונית ירושלים הציגו לפני בני הנעורים מופע חינוכי, תוסס ומעשיר. בסדרה לנוער עוסקים שריף והתזמורת בתפקידם החשוב ביותר: בגידול מאזינים פתוחים.

תיאטרון

אין אהבות שמחות

„טוזנבך" על־פי צ'כוב, הצגת יחיד של חיים זהבי

מאת ציפי שוחט

טוזנבך הוא דמות ממחזה של צ'כוב „שלוש אחיות" — קצין זוטר שאוהב את אירינה פרוזורוב, אחות האחיות במחזה. אהבתו הנכזבת של הקצין הלהיבה את דמיונו של חיים זהבי — אז סטודנט בחוג לתיאטרון באוניברסיטת ת"א, היום שחקן בראשית דרכו. זהבי המשיך את הסיפור של צ'כוב וחיבר מכתב אותו השאיר טוזנבך לאחר מותו. המכתב הפך לעבודה סמינריונית וזו הפכה למחזה.

„זה בער בעצמותי", אומר זהבי, „המכתב שחיברתי לאירינה נכתב בטריף של שלושה ימים, 18 שעות ביממה, חוויה אדירה. אחר כך זה נטפג במשך שלוש שנים ואחר־כך ישבתי עוד חודש וחצי וכתבתי מחזה — חמש גירסאות של הדפסה". את חיים זהבי ראיתי על הבמה הקטנה של „צוותא". שחקן צעיר בהצגת יחיד. הרבה אומץ. בימוי, כתיבה, משחק — הכל משל עצמו. גם הפרופסור שבדק את העבודה הסמינריונית הגיע.

לבד על הבמה עומד חיים ומתבוסס במונולוגים האחרונים של טוזנבך — האוהב המאוכזב, שאיבד את משמעות חייו לאחר שהאהובה שלו לא החזירה לו אהבה.

זהבי: „אני נהנה מהתשוקה האיומה הזו שיש לו לאהבה. מהכמיהה הבלתי מושגת לאהבה, שאני מניח שיש גם בתוכי. הזדהיתי עם זה בגלל הדמיון והקשר שיש לי למצב הזה. יש כאן בן־אדם שמבקש אהבה פשוטה. כל אדם שיש לו, או שהיה לו סיפור אהבה יפיק מההצגה מידה מסויימת של הנאה".

במחזה הורג צ'כוב לבסוף את טוזנבך בדו קרב עם קצין אחר — סוליוני. אצל זהבי הסוף הוא אינו ברור — כל אחד ומסקנתו הוא. מה שכן ברור הוא, שכל מי שמשחק באש סופו שיקבל כוויות. אוהרהו

חברה חדשה
מאת גדי יציב

אשמת התמונה

במדור המכתבים של „חותם" התפרסם בשבוע שעבר מכתב של חבר באחד מקיבוצי התק"ם, מן הטובים והוותיקים, ובו התלונה הבאה: „עם כל חילוקי הדעות הפוליטיים שבין מפ"ם למערך — קשירת רבין עם שמיר ועם שרון בתמונה אחת, כקבוצת אסטרונאוטים מלוכדת, אינה מעידה על תבונה פוליטית יתרה ועל חושים תנועתיים בריאים (...) ניתן לחלוק להתווכח, לתקוף ולשלול, אך כל אלה עדיין אינם מצדיקים צירוף של אישי המערך והליכוד למשפחה אחת".

אני קורא את המכתב פעמיים ושלוש — ואני לא מאמין למראה עיני: האיש איננו מתלונן על העובדה ש„אישי המערך והליכוד" משתתפים באותה הממשלה ומנהלים איתה אותה המדיניות — אלא הוא מתלונן על כך שמציירים אותם בתמונה אחת!

השותפות עם הליכוד כל כך דוחה אותו, כל כך מבעיסה אותו — שעוד מעט הוא יבוא אלינו בטענות על שאנחנו בכלל מזכירים ומציינים את העובדה שאכן יש ממשלה משותפת לליכוד ולמפלגת העבודה!

וזהי כמובן רק טיפה קטנה אחת באוקיינוס היעדר הרציונליות החברתית, שאנחנו שקועים בו, ולהלן עוד כמה טיפות מן הסוג הזה.

מיגבלות הטיעון הרציונלי

בקלות יחסית אפשר לנסח את המבנה ההגיוני של טענותיהם של עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים (או, כמו שאומרים הלוגיקנים — את המודל של מערכת הטענות שלהם). הם אומרים כך: „נכון שאנחנו מפעילים אלימות. כל שביתה היא בעצם אלימות מבחינה זו שהיא משבשת בכוח את המהלך התקין של החיים, ובעיקר מפני שהיא פוגעת במישהו. השביתה שלנו אלימה במיוחד משום שהיא פוגעת בחלשים־ביותר. אל האלימות הזאת פנינו משום שכל הדרכים האחרות, הבלתי־אלימות, נחסמו בפנינו, והרי אנחנו מעלים את התביעה שלנו — לשכר שווה עבור עבודה שווה — כבר זה חמש־עשרה שנה. מובן מאליו שאנחנו דואגים לרפואת החולים שלנו, ודואגים לשלומם — אבל האם רק מפני שהשביתה שלנו גורמת סבל וצער פירוש הדבר שאין לנו שום דרך בעולם כדי לתקן את מציאות החיים המעוותת שלנו?"

זה, פחות או יותר, השלד הלוגי של הטענות — אשר אליו נוסף כמובן מיגוון גדול של הסברים, והנמקות מתחום המוסר והרגש וכל כיוצא באלה. עכשיו ניקח את המודל הזה, וננסה להחיל אותו על מערכת הטענות של הפלשתינים בגדה וברצועה. האם זה דומה, זהה, שונה? האם ראשים הפלשתינים לשאול גם הם: האם רק מפני שהאלימות שלנו גורמת לכם סבל וצער, פירוש הדבר שאין לנו שום דרך בעולם כדי לתקן את מציאות החיים המעוותת שלנו? גם כאן ניתן להיווכח בקלות יחסית, שהמודל עשוי היה לחול על טענות תושבי השטחים — אילו היו באות על סיפוק התביעות הכלולות בנוסחת שם־טוב־יריב: או על־ידי הצהרה מוסמכת של הנהגה פלשתינית, או על־ידי הצגת התביעות הכלולות בנוסחה זו, באופן רשמי, על־ידי ממשלת ישראל. במילים אחרות: מי שמקבל את תוקף הטענות של עובדי המינהל והמשק, צריך היה לכאורה, על יסוד שיקול הגיוני בלבד, לאמר כך: אילו ממשלת ישראל היתה מאמצת לה את נוסחת שם־טוב־יריב והנהגת אש"ף היתה דוחה נוסחה זו — שום צידוק שבעולם לא היה יכול להיות לשום צער, אלים או בלתי־אלים, של הפלשתינים נגד ישראל. מצד שני: אילו אש"ף היה מקבל באורח חד־משמעי, כן וגלוי, את תנאי הנוסחה הזאת — וממשלת ישראל היתה דוחה אותה — היה ניטל כל צידוק מוסרי מן הפעולות שלנו למניעת ההתקוממות הפלשתינית.

האם יש סיכוי שדרך טיעון כזאת לגבי המצב בשטחים תתקבל ותהיה משכנעת, למשל, בתוך בית המורכב כולו מעובדי המינהל והמשק? אין סיכוי. לא מפני שדרך הטיעון הזאת איננה הגיונית, אלא מפני שכולנו קובעים את עמדותינו על יסוד מערכות ותת־מערכות מורכבות מאד של שיפוט־מוקדם, והזדהות נפשית, ונטיות־לב אשר מונעות מאיתנו לאמץ ולדחות עמדות על יסוד שיקולים הגיוניים בלבד. כאשר מדברים בדרך־כלל על שיקולים רציונליים מתכוונים בעצם לשיקולי הגיון אשר יש להם תוקף אך ורק בגבולות מוגדרים ומסויימים מאד של רגשות ועקרונות והרגלי־מחשבה. כדי לשנות עמדות — צריך, ראשית כל, לשנות את תחומי הגבולות הללו. כבר זה זמן רב שחולשתו הגדולה של המחנה הפוליטי הגדול שאנחנו שייכים אליו היא זו שאמת כל־כך פשוטה ויסודית כאילו איננה ידועה לנו. בתוך המחנה הפוליטי הגדול — אנחנו הקטנים — חלשים בכך יותר מן האחרים, וזו אולי אחת הסיבות לכך שאנחנו קטנים.

כדורגל כמשל

אחת התופעות המוזרות ביותר לכאורה בתחום זה של אי־רציונליות, קשורה לדרך אשר בה אנחנו מעריכים את זולתנו. ניתן להדגים את התופעה לגבי יחס הציבור כלפי נושאי תפקידים, עסקני ציבור, דווקא משום שלגביהם מצויים כאילו קני־מידה חד־משמעיים להערכה. איש־הציבור איננו חבר שלנו, ואיננו שכן שלנו, וגם לא קרוב־משפחה: הוא נבחר כדי לבצע תפקיד, והוא צריך להיות מוערך על פי התפוקות שמפיק מן התפקיד שניתן לו. יש תפוקות רצויות — מגיעה לו הערכה. אין תפוקות רצויות — צריך להחליף אותו. באמת? כמעט אף פעם לא. נושאי התפקידים למדו לדעת שניגוני ההתנהגות וחיצוניות הפעילות חשובים לא פחות, ובמקרים רבים הם חשובים יותר, מן ההתנהגות ומן הפעילות ומן התפוקות הנוצרות על ידם.

שייע פייגנבאום ● פשוט מנצח

כדי להבהיר את הדברים נקח דוגמה מן התחום הקלאסי לבדיקת ההתנהגות האנושית: מתחום הכדורגל הייצוגי. כבר שנתיים־שלוש אני עוקב בהשתאות אחר דעתם של עיתונאי הספורט, ובייחוד של עורכי מדורי הספורט בעיתונים, וגם אחר דעתם של אוהדי כדורגל לגבי שני מאמנים, בני אותו דור, שניהם שחקנים מצטיינים בעבר. האחד, גיורא שפיגל, מוחזק בדעת הקהל כמומחה גדול, מבין גדול, וגם מאמן מצויין. השני, שייע פייגנבאום, מוחזק בדעת הקהל כפותח בר מזל, שאין להגזים בחשיבותו. כיוון שאני עוקב בעניין רב אחר מדורי הספורט בכל אמצעי התקשורת, אני יכול להעיד שדבריו של שפיגל על כדורגל נשמעים באוזני תמיד כגיבוב — מליצות חסרות־שחר, והדברים האלה מרגיזים במיוחד משום שהם זרועים בשמות־תואר מעין־מקצועיים שלא לצורך, והם נאמרים תמיד בארשת חשיבות כאילו הם נאמרים על־ידי רופא, או איש אקדמיה, או עורך־דין. שייע פייגנבאום, לעומת זה, יודע בדיוק מה תפקידו, ומה בדיוק שואלים אותו, והוא מסביר דברים בדיוק כפי שמאמן כדורגל מצופה להסביר אותם. עיקר העיקרים: שפיגל אף פעם לא מצליח להסביר לקורא או לצופה מדוע הוא מפסיד כל הזמן. פייגנבאום לעומתו מסביר היטב מדוע הוא מנצח. זה העיקר: מאמן כדורגל איננו פסיכולוג, איננו סוציולוג, איננו סופר, וגם לא עיתונאי, ורמת העברית שלו, והידור החליפה שלו, אינם מעלים ואינם מורידים — ביחס למספר הגולים שהקבוצה שלו חוטפת ו/או מבקיעה.

שפיגל זה, שיודע כנראה את ערכו, המציא בכדורגל הישראלי תעלול מיוחד במינו. הוא המציא את תפקיד המנג'ר — שלא קיים בשום מקום בעולם. „מנג'ר" באנגליה זה פשוט, חד וחלק, מאמן הקבוצה. בכדורגל האנגלי משתמשים במילה „מנהל" במקום במילה „מאמן", ששמורה לתחומי האתלטיקה. בא שפיגל, לקח מילה לועזית — ובעזרתה הוא מסתתר תמיד מאחורי מאמן אחר. איך הגיבה העיתונות? והתפקעה מרוב הערצה. „שיטה חדשה" קראו לטריק הזה. השנה נתנו לשפיגל את אחת מקבוצות־הפאר של הליגה הלאומית. המנג'ר שפיגל הלביש את שחקניו בחליפות וקשר את שחקניו בעניבות ודירדר את הקבוצה לתחתית הליגה. התפוקה שלו היא איפוא אפס עגול. איך הגיבו על כך עיתוני הספורט ושאר מעצבי דעת הקהל? „הוא מומחה גדול בכל זאת", אמר אחד. „יש להם צוות מקצועי מצויין", אמר אחר. פייגנבאום, לעומת זה, פשוט מנצח. התפוקה שלו מצויינת. לפני שנתיים העלה קבוצה מן הליגה השלישית עד לליגה הראשונה. בשנתיים האחרונות קיבל קבוצה עייפה, שחוקה, מפסידה, והציב אותה בראשות הליגה השניה (הארצית) עם סיכויים מצוינים להעלות אותה לליגה הראשונה (הלאומית). מה עוד צריך לעשות מאמן כדורגל כדי שיגידו עליו שהוא „מומחה" ו„איש מקצוע"? בכל זאת — איש עדיין לא העניק לו את התוארים הללו. לפני שבועיים נפגשו שתי הקבוצות: קבוצתו של שייע פייגנבאום קרעה את קבוצתו של גיורא שפיגל, ועשתה להם בית ספר לכדורגל. אף על פי כן לא השתנתה דעת העיתונאים לגבי שני המאמנים. הדברים לא ישתנו גם בעתיד. התפוקות המקצועיות האובייקטיביות לא יקבעו את ההערכה כלפי שני המאמנים הללו, כפי שמתחייב לכאורה מאורח חשיבה רציונלית, ואת הנמשל למשל הזה אנחנו רואים לנגד עינינו יום־יום.

גיורא שפיגל ● מנג'ר ומפסיד

כלכלת בחירות

אחד ההישגים הגדולים של הימין קשור ליכולתו להחדיר לאוצר המושגים והמונחים שלנו הגדרות שגויות שמונעות מאיתנו מלכתחילה כל אפשרות לחשיבה רציונלית. דוגמה בולטת היא מושג „השוק החופשי". לשם־התואר „חופשי" נודעת משמעות רגשית וערכית חיובית כל־כך, עד שכל מי שמתקשר אליו זוכה במיקדמה רבת־ערך של נקודות: זכות, אהדה ותמיכה, עוד לפני שהוא נידון באורח הגיוני. הימין הצליח לקשור את ה„חופש" של השוק אך ורק להתערבות הממשלה הנבחרת, כך שכל שוק — אפילו כאשר השוק נשלט על־ידי מיעוט עשירים, ואפילו כאשר מתבצעת בו הנבלה הגדולה ביותר באמצעות מונופוליסטים כאלה או אחרים, הזורקים ממנו את כל זולתם, נחשב כאילו הוא שוק „חופשי", כל עוד אין בו התערבות ממשלה. אפילו את המושג „התערבות הממשלה במשק" מבינים רבים אך ורק כהתערבות מסוג מוגדר אחד. למשל: התערבות בענייני שכר, על־מנת לרסן אותו, איננה נחשבת התערבות כלל — אבל התערבות בתחום המחירים — כדי שלא יאמירו, ולא תהיה הפקעה שלהם — נחשבת להתערבות מובהקת. מצב־עניינים זה הוא אחד השיבושים החמורים ביותר ביכולת השיפוט הרציונלי של טיעונים מצד שמאל — והוא מכה בנו קשות.

עכשיו מתחולל אותו עיוות לגבי המושג „כלכלת בחירות". משמעו של המושג הזה — ניהול מדיניות כלכלית אשר מטרתה העיקרית איננה עשיית הדברים הראויים והנכונים מבחינת החברה הישראלית — אלא עשיית הדברים שעשויים למצוא חן בעיני ציבור הבוחרים. ביתר דיוק: העמדת רצון־העם־ברגע־זה כקריטריון עליון בקביעת המדיניות. זהו מין פופוליזם־עונתי שכמעט כל מפלגת שלטון, בכל ארץ, נוקטת בו. בשנים האחרונות מוגדר אצלנו המושג „כלכלת בחירות", בתודעת הציבור, לא במונחים הכלליים של ההגדרה המקובלת, כמובא לעיל, אלא במונחים ספציפיים יותר, מיוחדים לשכבה חברתית מסויימת. „כלכלת בחירות", על פי מובן רווח זה, פירושה להיטיב עם החלשים־ביותר, והעניים־יותר והנזקקים־יותר. ההנחה כאן היא שהצרכים והאינטרסים של השכבות החלשות הם הקובעים את רצון ציבור הבוחרים, ולכן אל השכבות הללו יש להתחנף, וכלפיהן יש לכוון את המדיניות.

וזהי הנחה בלתי־מבוססת. הצרכים והאינטרסים המיוחדים של השכבות החברתיות החלשות בארץ אינם קובעים היום את רצון הציבור, ואת מושגיו על אודות המדיניות הרצויה. מסיבה זו אין צורך להתחנף אל שכבות אלה כדי לקנות פופולריות זולה. תופעה זו, שיש לה מקבילות בארצות דמוקרטיות אחרות, מוסברת בעיקר על ידי שני גורמים. גורם אחד: כתוצאה משטיפת־מוח מסיבית, שמקורה בחלונות הגבוהים של האקדמיה והמינהל הכלכלי, כמעט כל צעד של עשיית צדק ושל כיבוד זכויות הפרט בתחום הכלכלה, נחשב באורח אוטומטי למעשה שגוי ומזיק מבחינת המשק הישראלי. העלאת שכר, הקטנת הפער, הבטחת שירותים חברתיים תקינים וקיום תשלומי העברה מיוחדים — לכל אלה מתייחסים היום, בשכבות הציבור הקובעות את דעת הקהל, כאילו היו מעשי־חולשה מזיקים. מי שמשתמט ומתחמק ממדיניות המורכבת גם ממעשים אלה איננו מסתכן לפיכך באובדן פופולריות. להיפך — הוא מקבל טפיחות־כתף וזוכה בנקודות. גורם שני: בכל רחבי העולם המערבי, ואצלנו ביתר־שאת, התפתח „האגואיזם של המעמד הבינוני" שמתבטא באדישות ובהתנכרות של האנשים המבוססים־כלכלית, בעלי ההכנסה הסבירה, לגורלם הקשה של מיעוטי הכנסה, מובטלים ומובטלים פוטנציאלים. הנשיא רייגן וראש הממשלה ת'אצ'ר הוכיחו כבר כי כדי להיות פופולאריים אין צורך אפילו להעמיד פנים כאילו גורל שכבות המצוקה מעיק עליהם. יש מאגר קולות גדול למדי בקרב האגואיסטים מן המעמד הבינוני כדי להבטיח נצחון אלקטוראלי, גם בלי להפגין נטיות־לב מסוכנות לכיוון הצדק החברתי.

שר האוצר משה ניסים הבין זאת היטב. הוא לא כל־כך אמיץ כמו שהוא נבון ופיקח. הצהרתו כי אין הוא מנהל כלכלת בחירות — היא בעצם אמירה חד־משמעית כדלהלן: „ציבור הבוחרים שלי הוא בעלי הממון ונהני־הסטטוס־קוו, וכדי להתחנף אליהם עלי להשביע אותם נחת, והקלות במיסים, ולהציג תדמית ציבורית של מי שליבו גס בצערם ובסיבלם של החלשים".

המדיניות שלו היא אכן מדיניות חנופה קיצונית לשכבות המבוססות הללו. אלמלא אלמנט החנופה הזה — אי־אפשר היה להסביר את האבסורד הקיצוני של ביטול מס היסף והרפורמה על מיסי העשירים לעומת היד הקמוצה לגבי הפנסיונרים, נמוכי־השכר והיצרנים. בכל זאת — הניסוח המילולי של המדיניות הזאת, בעזרת הסיסמא של „אין כלכלת בחירות" — מקשה על הוויכוח איתו, ומונע כביכול מיריביו כל אפשרות למיתקפה ענינית ורציונלית. במקום להשיב לגופו של ענין — ואם צעד זה או אחר ראוי וחכם וצודק — הוא תמיד יכול לעצור את הוויכוח, עוד לפני שהוא מגיע לרחבת־השער שלו, בטענה הנדושה „אבל אני לא עוסק בכלכלת בחירות".

אגדות חז"ל למשבר הבריאות

תכנית הטלוויזיה „צירופים" ב־6.2.88 העלתה על המסך הקטן את האיש השואף להיות רבה הראשי של תל־אביב, הרב לאו, שלימדנו בתכנית זו פרק מאלף בהתחמקות אופיינית לאדם חרדי. המראיין, חיים זיסוביץ, שאלו שאלה חדה וברורה — מדוע שותק הממסד הדתי, כולל הרבנים למיניהם, בפרשת החורבן ההולך ומתרחש לנגד עינינו במערכת הבריאות הציבורית.

הרב לאו, בפילפוליסטיקה טיפוסית לתלמידי הלכה, החל לספר לצופים אגדות מימי חז"ל, והקדיש זמן רב מזה שהועמד לרשותו לאימרה היהודית „מה ששנוא עליך אל תעשה לחברך", ועוד כהנה וכהנה אמרות־ספר מתחמקות. על השאלה שנשאל לא ענה כלל, לא באופן אישי, לא כמייצג מימסד ובהחלט לא כמי שרואה עצמו רב ראשי לגדולה שבערי ישראל.

ומה קל היה לרב הנאור, הטוען להיות מעורה בחיי התקופה והשעה — ואשר הורה אומנם באי־עשיית דבר — להיות הראשון שיקרא לעשייה בשטח וזה מה קל יותר היה לרב לאו, לקרוא להתגייסות כל אותם עשרות אלפים צעירים וצעירות חרדיים, המשתמטים הכרוניים מכל שירות לאומי, לקום היום ולעשות למען כל אותם זקנים אומללים, משותקים, תינוקות ואימהות חולות, הנתונים במילכוד השביתות במערכת הבריאות. סיעוד אלמנטרי של חולים וקשישים איננו דורש ידע מקצועי, אלא בעיקר רצון טוב, מסירות ואהבת הזולת.

אלה שבמאבקם להעביר נפשות „חילוניות" לדת והמנופפים השכם והערב בסיסמה „ואהבת לרעך כמוך", אינם מגשימים את הטפתם זו הלכה למעשה. לכך, כנראה, אין נאורותו של הרב מספקת — או שמא חשש להעלות את חמתו של הממסד החרדי, בו הוא תלוי כל־כך לקראת בחירתו לתפקיד הרם והנישא אליו נכספת נפשו, תפקיד רבה הראשי של תל־אביב?

בתיה נתן, רחובות

ואלדהיים „צדיק הדור"

ועדת ההיסטוריונים והמשפטנים שבדקה את עברו של קורט ואלדהיים הגיעה למסקנה כי הוא אשם בפשעים חמורים, ויש להעמידו לדין.

המסמכים הקיימים מרשיעים דיים, אך מה שווה החלטה שכזאת כאשר הוא, הנאשם, דוחה אותה בשאט נפש — כיוון שבין חברי הוועדה היו יהודים, והיהודים לגביו פסולים כזכור, אותו ואלדהיים אמר לא מכבר שחבריו הטובים ביותר הם... יהודים.

הצהרתו האחרונה רק מוכיחה ומחזקת את ההנחה שהוא „צדיק הדור". כלשון סגי נהור, והעם האוסטרי יראה בנשיאו פושע עם מדליות בלי כיסוי.

יצחק קסלן, תל־אביב

מסר ברור

הכרזתו של מזכ"ל מפ"ם אליעזר גרנות, אשר יצא בקריאה להנהגה הפלשתינית להושיט יד למחנה השלום הישראלי ולצאת בהכרזה גלויה, בה הוא מודיע על הכרה בישראל ועל הפסקת טרור מכל סוג שהוא, ראויה לברכה ואני מקווה שיהיה לה הד רב ורחב. עם זאת, למרבה הצער, זה איננו חידוש, בכל הזדמנות במשך השנים קראנו והושטנו יד לשלום לטובת שני עמים, יחד עם כל מחנה השלום. פגישות סודיות או גלויות הסתיימו בכישלון ללא הסכמה. פעולות חבלה ורצח חיזקו את הימין והביאו לפירוד בעם. כעת אנו עדים למרי האזרחי בשטחים, לאנדרלמוסיה הפוגעת בישראל, בעם הפלשתיני וגם במחנה השלום.

אשר לקריאתו של מזכ"ל מפם „אל משלחו את תיבת נוח, שילחו את יונת השלום" — זהו אומנם משפט פיוטי, אך זה לא מה שמתבקש מח"כ ומנהיג מפלגה פוליטית בימים קשים אלה. המסר צריך להיות ברור ותקיף: לא לשלוח את האניה הרי לא רק מגורשים תמימי־נפש בתוכה. בין נוסעיה נמצא, לדוגמה, הבישוף קאפוצ'י. בנוסף עולים על האוניה צוותי טלוויזיה מרחבי עולם על מנת להנציח את המאורע התעמולתי והניצחון מובטח מראש. בעידן הטלוויזיה, התמונות חודרות לתודעת הציבור יותר מאשר קריאה מילולית, קריאה לאחוות עמים ולשלום.

באותו כנס בגבעת חביבה נאמר כי המורים הערביים חברי מפ"ם הוציאו קול־קורא, בו הם מביעים הזדהות עם מאבקם של בני העם הפלשתיני למען השגת חירות והגדרה עצמית, המתבטאת בהקמת מדינתו העצמאית לצידה של ישראל. נשאלת השאלה הכנס מאורגן על־ידי מפ"ם והמזכירות משתתפת בו. על־ידי מי ניתן לסכם את דיון הכנס — צוות המורים בנפרד? ואם מפ"ם מזדהה עם מסקנתו?

דב נוימן, נעש

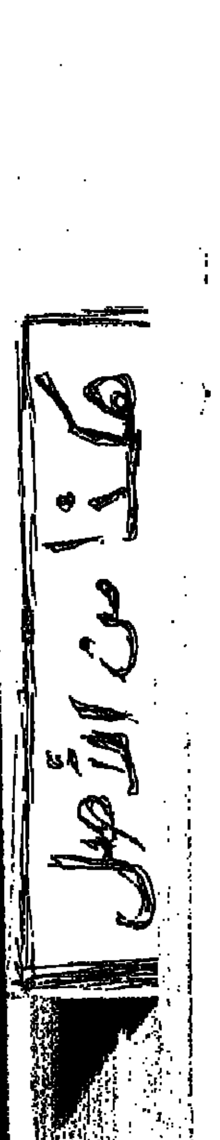

מכבי ת"א, אחרי 9 משחקי ליגה ללא נצחון, „שפכה זעמה" על כפר־סבא – 0:3

פיסגה 42: נתניה – תיקו; הפועל ת"א – נצחון

★ הפועל ת"א ניצחה בהרכב־טלאים בחיפה – 1:2 ★ נתניה – רק 0:0 עם בית"ר תל־אביב

★ צפרירים „צייצו" באוזני הפועל פ"ת – 0:2; שמשון – בית"ר י־ם 1:1; בני־יהודה – מכבי פ"ת 0:3; לוד – באר־שבע 0:0

טבלה לאומית

1.	מכבי נתניה	22	12	6	4	25–39	42
2.	הפועל ת"א	22	12	6	4	15–24	42
3.	הפועל כפר־סבא	22	9	8	5	20–25	35
4.	שמשון ת"א	22	8	10	4	18–24	34
5.	בית"ר ת"א	22	8	9	5	20–29	33
6.	הפועל פ"ת	22	8	7	7	27–31	31
7.	בית"ר ירושלים	22	8	7	7	28–28	31
8.	בני־יהודה ת"א	22	6	10	6	14–18	28
9.	הפועל באר־שבע	22	6	10	6	15–15	28
10.	מכבי ת"א	22	5	11	6	24–30	26
11.	הפועל חולון	22	4	12	6	20–18	24
12.	מכבי חיפה	22	5	7	10	24–22	22
13.	הפועל לוד	22	2	9	11	45–15	15
14.	מכבי פ"ת	22	2	6	14	33–11	12

שים לב

געגועים ל„תקופת סטלמך"

יש המתפלאים שהמשחקים הבין־ארציים בכדורגל נערכים ביציעים ריקים. מדוע? לאט מתברר שהקהל הישראלי אינו „עולם גולם". כל משחק מגרש כמה מאות מאותם צופים שעדיין מוכנים לטרוח ולבוא. אי־אפשר להזין ציבור עד בלי סוף.

נעזוב את אוקיאניה. לא המשחקים הקדם־אולימפיים בחודש הבא מטרידים אותי כרגע. מציק לי לאיזה שפל־מדריגה ירדנו. איזה כדורגלנים אנו רואים במגרש. יש כאלו שזו בושה שהם לובשים את מדי הנבחרת. בשעת המשחק עם פולין חשתי לעתים שהגענו לפשיטת־רגל מוחלטת.

כשמחשבות אלו מטרידות אותי נסעתי ביום רביעי מהאיצטדיון ברמת־גן, שם הפסדנו לפולין 3:1, להיכל־הספורט ביד־אליהו כדי לחזות במשחק בין ציבונה זאגרב והפועל ת"א בחצי־גמר גביע־קוראץ'. בהפסקת משחק הכדורסל נתקלתי במקרה ב... נחום סטלמך, אחד מטובי כדורגלני ישראל בכל הזמנים.

חזרתי 28־30 שנה לאחור, לתקופה שהנבחרת היתה נבחרת; שהכדורגלנים ידעו לייצג את המדינה בכבוד. אמנם גם אז הפסדנו לפולין 7:2 בוורוצלאב, ב־1959, אבל מייד לאחר־מכן באה תקופת־מאנרי ונבחרת ישראל שעטה קדימה, עם דמויות נפלאות כ־יעקב חודורוב, אהרון אמר, אמציה לבקוביץ, גדעון טיש, נחום סטלמך, רפי לוי, אברהם מנצ'ל, שייע גלזר ואחרים. כל כדורגלן ידע למצות מעצמו את המירב. שחקנים שידעו להגן על כבודה של המדינה. כדורגלנים שלא קישקשו בכלי־התקשורת.

לא סידרות אי־הצלחות היא העיקר. נקודת־המוקד היא בגישה למשחק. כיום אין שיטה, אין תלכיד. דניאל בראיילובסקי הוא שחקן גדול, אבל מה הוא תורם לנבחרת? שניים־שלושה מבצעים מבריקים יביאו אולי בעתיד לשערים, אבל לעתים נדמה שהוא „משגע" את הנבחרת כולה... נקבתי בשמו של בראיילובסקי משום שהוא כדורגלן מעולה, פוטנציאל גדול, שנבלע בלא־כלום של הנבחרת.

כבר אמרו לי שאני סנטימנטלי, שאני מתרפק על העבר. כיום — המציאות שונה. אינני מקבל אותה, שכן הנבחרת כיום איבדה את בטחונה, אמינותה והגרוע מכל — את כבודה.

* * *

דוגמא יוגוסלבית

אנו מרבים לדבר על כדורסל. לנתח מצבים. לחפש מסילות לעתיד. אבל, חוששני, שלא תמיד אנו פועלים בדרך הנכונה. ציבונה זאגרב, ושאר הקבוצות היוגוסלביות שביקרו בארץ, חייבות להוות עבורנו את הדגם לצוות הרצוי.

יוגוסלביה מדינת־ספורט מובהקת, שלא כמו ישראל, בה מרבים לדבר על ספורט. היא חזקה בענפים שונים. כיצד מצמיחה כדורסלנים היא מקור לחיקוי וגם לקנאה. אמת, לא כל כדורסלן יוגוסלבי הוא דראזן פטרוביץ. אחד כזה צומח פעם בדור, כמו שאצלנו מיקי ברקוביץ. אולם כל הגישה היוגוסלבית מוצאת חן בעיני. הדגש על תוצרת עצמית, של כדורסלנים שצמחו בחממה היוגוסלבית. תוצאה של עבודה שיטתית, יסודית, בה חוברים גורמים רבים יחד.

פטרוביץ הוא יוצא־דופן. כוכב עליון. אשף ממש. דוגמא לכדורסלנים צעירים. יש גם אחרים. שחקנים מלהיבים, המתלכדים במשחק קבוצתי המאפשר לקבוצות היוגוסלביות לגבור על קבוצות עם אמריקנים, המקבלים תשלומי־עתק.

כדאי שאנשי המקצוע שלנו ילמדו מהדוגמא היוגוסלבית. אי־אפשר לחקות את יוגוסלביה בשנה־שנתיים. אולי לא באותה הצלחה. צריך הרבה אורך־רוח. הרבה סבלנות. אם נצליח להעתיק שיטות יוגוסלביות, המתאימות לנו, ייצא הכדורסל שלנו נשכר.

* * *

הדשא והחימר בטניס...

אני מצטער שנאלץ להלעיט אתכם במשלוחות שהיו מנת חלקנו בשבוע שעבר. הבעייה שלנו שאין אנו לומדים מהם. עובדה, לא למדנו כלום מהכשלון אשתקד בגביע־דייוויס בטניס בהודו. הפעם כשלנו נגד איטליה (4:1).

הטניס הוא מאותם ענפים שעוברים לעומק. יש לו בישראל בסיס מצויין של טניסאים צעירים. זהו ספורט אישי, שהעוסקים בו הם זאבים בודדים, הנאבקים בלחץ נוראי. משחקי גביע־דייוויס מהווים את המיצוי של הטניסאים למדינה. באירוע זה הם לא מייצגים את עצמם אלא את כולנו.

אני מקווה שישראל תישאר בבית־העליון גם בתום העונה, אבל דרושה שהתקשורת, וגם אנשי המקצוע, מעניקים אשראי מוגזם לטניסאים בלי שאלו ישביעו את רצוננו.

בהודו הפסדנו מאחר ששיחקנו על דשא. באיטליה על שהתמודדנו על מגרשי חימר. זה אולי נכון מבחינה מקצועית, אבל מצד שני זה נשמע מוזר...

הנתנייתי רונן גבאי מנסה לכבוש שער מול יוסי אדרי מבית"ר ת"א (0:0). (תצלום: אריה קנפר)

לאומית

שוב שוויון בפיסגת טבלת הליגה הלאומית בכדורגל, בתום המחזור ה־22. לשתי הראשונות 42 נקודות. מכבי נתניה, המוליכה, נפרדה ברמת־גן בתיקו 0:0 עם בית"ר ת"א, והפועל ת"א, בהרכב טלאים, חזרה עם רכוש גדול מהאיצטדיון בקרית־אליעזר — 1:2 נגד מכבי חיפה.

מכבי נתניה שמרה על מקומה הראשון בטבלה, הודות להפרש שערים עדיף בעוד שבית"ר ת"א נותרה במקום ה־5.

לנצחון הפועל ת"א בחיפה משמעות כפולה: הפועל ת"א השוותה את מספר נקודותיה בפיסגה בעוד שמכבי חיפה, שירדה מהמקום ה־11 ל־12, איבדה מסיכוייה להעפיל לפליי־אוף העליון. היא מפגרת ב־6 נקודות אחרי הקבוצות במקומות 8־9 כשבקופה נותרו עד לסיום הליגה 12 נקודות בלבד.

מכבי נתניה והפועל ת"א יצרו פער ניכר לגבי המקום השלישי — 7 נקודות. זאת אחרי שהפועל כפר־סבא הובסה ברמת־גן ע"י מכבי ת"א — 3:0. מכבי ת"א, שלא ניצחה תשעה משחקי ליגה, „שפכה זעמה" בנצחון מכריע, אם־כי נותרה במקום ה־10.

בית"ר ירושלים, שהשוותה ל־1:1 בדקה ה־89(!) בבלומפילד, מנעה משמשון ת"א פריצה למקום ה־3. בית"ר ירושלים נותרה במקום ה־7. כל שבע הקבוצות הראשונות נשארו במקומותיהן.

הפתעה היתה ביום שישי בחולון כשהפועל צפרירים חולון ניצחה את הפועל פ"ת — 0:2. החולונים עלו מהמקום ה־12 ל־11 והפועל פ"ת נותרה במקום ה־6.

בני־יהודה ת"א, שהביסה במשחק חוץ את סוגרת הטבלה, מכבי פ"ת — 0:3, טיפסה מהמקום ה־9 ל־8 והתברגה לבין הקבוצות העשויות לשחק בפליי־אוף העליון. מכבי פ"ת לא כבשה שער זכות 850 דקות.

הפועל באר־שבע, שהחמיצה ביום שישי נצחון בלוד, ירדה מהמקום ה־8 ל־9.

ב־13 בחודש פברואר הובקעו 13 שערים.

צמרת ללא אירועים

בית"ר ת"א – מכבי נתניה 0:0

● האיצטדיון ברמת־גן. 3000 צופים. שופט: רחמים דינצ'י.

● השחקן המצטיין: יגאל מנחם.

● בית"ר תל־אביב: ליברמן, טורס (קצב), צמת, שלומי עמר, אבן־צור, מאיה, ניסן כהן, נסים כהן, יוסי אדרי, תגר, ירון כהן.

● מכבי נתניה: בלדב, שמעון מנחם, חלפון, חיים לוי, פקר, עציוני (רוחן), גבאי (אבישי), גואטה, רוני לוי, יגאל מנחם, תקוה.

מאת אורי שטינבך

מכבי נתניה עדיין לא הצליחה להתעורר מהפגרה בת השבועיים במשחקי הליגה הלאומית. אתמול, מול יריבת צמרת, בית"ר תל־אביב, הצליחה מכבי נתניה לגלות יכולת מרשרשת ובסיום — רק נקודת ליגה בתיקו מאופס.

המשחק היה אמור להיות המרכזי של המחזור. אפילו בטלוויזיה הימרו עליו. אבל בין ההימור לבין המציאות בה חזינו המרחק היה של כמה „שנות אור".

מכבי נתניה יכולה להסתתר מאחורי התירוץ של מכת הפציעות של שחקניה. בני לם, ברוך חסן ואלעד קורן חסרו למערך הקבוצה, בתוספת חיים בר ספרש. אבל קבוצה המתכוננת לרוץ לאליפות צריכה להיות מוכנה גם למכת־פציעות כזו.

מכבי נתניה היתה טובה במעט מאשר המארחת, בית"ר תל־אביב, אולם היכולת שהציגו שתי הקבוצות היתה מושרת.

בית"ר ת"א הציבה שמירה אישית על צמד חלוצי מכבי נתניה: יחיאל אבן־צור על יגאל מנחם ושלומי עמר על שלום תקוה. שמירה חזקה, שהוכיחה את עצמה.

בית"ר ת"א מיעטה לתקוף את שערו של יעקב בלדב, ותיקו לא יכול לספק קבוצה בעלת יומרות להיות בצמרת.

רונן גבאי, חצי־כשיר, לא הצליח להנהיג את מערך נתניה כדי לשמור על פער הנקודות בצמרת. נכון, הוא כבש שער במשחק, אבל השופט רחמים דינצ'י פסלו בטענת נבדל. היה זה בדקה ה־30, אחרי הגבהה של יגאל מנחם.

עוד הזדמנות היתה למכבי נתניה בדקה ה־53, כאשר יגאל מנחם העביר כדור־רוחב לרחבה, לשלום תקוה, אך שלומי עמר היה ראשון לכדור, ודחקו לקרן.

היה זה כמעט הכל במשחק, ולכן טבעי כי האוהדים „כיבדו" את השחקנים בשריקות בוז בסיום.

מלך השערים

1.	תקוה (מכבי נתניה)	13
2.	לוין (הפועל פ"ת)	12
3.	טבק (מכבי ת"א)	11
4.	ארמלי (מכבי חיפה)	10
–.	מלמיליאן (בית"ר י־ם)	10
6.	יאני (הפ. כפר־סבא)	9
7.	יגאל מנחם (מכ. נתניה)	8

טבק נתן האות להתאוששות

מכבי ת"א – הפועל כפר־סבא 0:3 (0:2)

● האיצטדיון ברמת־גן. 6000 צופים. שופט: יהושע לוית.

● למכבי ת"א כבשו: בני טבק (11); אלי דריקס (23) ואיתן לוי (46).

● השחקן המצטיין: בני טבק.

● מכבי ת"א: מרכוס, מיקי כהן, מנשה שמעונוב, גולדברג, איתן לוי (דוד אזולאי), איוניר, שאול כהן, גריאני, אלון נתן, דריקס (גורדון), טבק.

● הפועל כפר־סבא: שמיר, אופיר בן־חיים, פרסלר, רבינוביץ, אינשטיין, סייטון, יפה (עוסים), פולבר, יאני, מוחר (רביבו), מימוני.

מאת יצחק ויסהוף

זה התחיל בשטיפת־חלב כסגולה נגד עין־הרע ליד קורות שני השערים; אופיין בהופעה „קרבית" של חברי הנהלת מכבי ת"א, מול צוות המאמנים שהסירו את החליפות והופיעו באימוניות ונמשך בתצוגת כדורגל מתנה של כל שחקני הקבוצה, שתצליח להמתיק מעט חלק מהאכזבות בזמן האחרון בנצחון מרשים — 0:3 על קבוצת־הצמרת של הפועל כפר סבא.

מכבי ת"א היתה אתמול במיטבה, במיוחד ב־46 הדקות הראשונות, בהן הובקעו שלושת השערים. הגנת מכבי ת"א היתה יציבה. המגינים, מיקי כהן, ובמיוחד איתן לוי, תמכו ללא־ליאות בהתקפת קבוצתם. איתן לוי הוכיח כח פריצה והבין שוב ושוב את הגנת כפר־סבא המבולבלת. בקישור שב לככב אלון נתן, שהיה מצויין במחצית הראשונה. נתן היתל מדי פעם בשחקני כפר־סבא ולשיא הגיע בדקה ה־23, כש„השכיב" את אדיר שמיר, הרחק משערו, והבין כדור־שער לחברו אלי דריקס.

בהתקפת מכבי ת"א כיכב שוב הוותיק בני טבק. טבק, השחקן המצטיין, גרם למגיני כפר־סבא שיאבדו את ראשם מול המהירות המסחררת שלו. טבק כבש את השער הראשון ו־30 שניות לאחר פתיחת המחצית השנייה הצליח ל„בשל" שער למגן איתן לוי שמוטט את שחקני כפר־סבא ההמומים.

הפועל כפר־סבא איכזבה את 6000 הצופים שהגיעו לרמת־גן. הקבוצה חסרה יכולת בהתקפה, הרבה בגלל הצטיינות שוער מכבי ת"א, משה מרכוס. ההגנה היתה חלשה והקישור סבל מרפיון כללי של עושה המשחק שלה, מייקל יפה.

כבר בדקה ה־11 עלו התל־אביבים: מוטי איוניר בעט מרחוק, שמיר הדף למשקוף שערו, ובני טבק הוריד קבע ממרחק של 4־3 מטר — 0:1.

שחקני מכבי ת"א שטפו את המגרש. התקפה רדפה התקפה, ובדקה ה־23 פרץ אלון נתן לאורך הקו, חדר לרחבה, אדיר שמיר שיצא מולו, כשל בנסיון לבולמו, ונתן שעבר את השוער, הגביה לעברו של אלי דריקס, שנגח לשער מול שני מגיני הפועל כפר־סבא שניצבו על הקו, אך לא הגיעו לכדור הגבוה — 0:2.

עם פתיחת המחצית השנייה חזו הצופים בשער לאחר 30 שניות: בני טבק קיבל כדור, פרץ באגף ימין, ומשם שלח לרחבת כפר־סבא: איתן לוי מצא עצמו בלתי־מכוסה והכניע את שמיר בשלישית — 0:3.

כפר־סבא ניסתה לצמק את התוצאה אך מרכוס בלם בדקות ה־71 וה־74 את נסיונות הכיבוש של יצחק מימוני, שהחמיץ ממצבים קורצים.

שיפוטו של יהושע לויה היה טוב. הוא שלף כרטיסים צהובים לגד פולבר מכפר־סבא ואלי דריקס ממכבי ת"א.

במחזור הבא

ליגה לאומית

בית"ר ירושלים — מכבי חיפה; שמשון ת"א — הפועל לוד; הפועל באר־שבע — הפועל צפרירים חולון; הפועל פ"ת — מכבי פ"ת; בני־יהודה ת"א — בית"ר ת"א; מכבי נתניה — מכבי ת"א; הפועל כפר־סבא — הפועל ת"א.

ליגה ארצית

מכבי יפו — בית"ר נתניה; מכבי שעריים — הפועל עכו; הפועל רמת־גן — הפועל חדרה; הפועל יהוד — הפועל טבריה; הפועל בת־ים — הכח רמת־גן; הפועל חיפה — מכבי יבנה; מכבי רמת־עמידר — הפועל ירושלים.

מכבי תל־אביב נזקקה ל...חלב

דדה כהן מאמין בנסים. אחרת לא היה מגיע אתמול לאיצטדיון ברמת־גן עם קופסת חלב, את תוכנה שפך ליד קורות שערי מכבי ת"א והפועל כפר־סבא. לאחר־מכן הסביר: „בשנת 1977 התקשתה מכבי ת"א לנצח. היא העפילה למשחק חצי־גמר הגביע נגד מכבי נתניה. נזכרתי ביוסקאי, מנהל הכח, ששפך חלב במשחק הכח נגדנו, שעזר אז ל„טגולים". ב־1977 שפכתי חלב, וזה סייע. אם זה הוכיח אז, מדוע לא היום? ובאמת החלב עזר הפעם"...

בתצלום: דדה כהן שופך חלב יחד עם בלם מכבי ת"א, מנשה שמעונוב. (יצחק ויסהוף)

● נבחרת הסטודנטים של ישראל בראגבי גברה אתמול בספורטק בתל־אביב, במשחק מסורתי על שמו של גארי מאייר שנפל בעת מילוי תפקידו בצה"ל, על נבחרת הוותיקים של ישראל — 10:19.

המשחק המרכזי

הפועל ת"א דהרה לנצחון ללא הבלמים

מאת יוסף גלזר

הצדק אינו תמיד הצד החזק של משחק הכדורגל. כך היה גם אתמול במיפגשן של הפועל תל־אביב ומכבי חיפה באיצטדיון בקרית־אליעזר. הקבוצה המנצחת היתה זו שהתגוננה לאורך מרבית דקות המשחק, ואילו הקבוצה המפסידה היתה זו שיצרה לחץ בלתי־פוסק על שער היריב.

אבל בכדורגל נקבעת התוצאה לפי כמות השערים הנכבשים, וכך גברה הפועל ת"א, עם הגנה מוצקה והתקפה מהירה, על מכבי חיפה, בעלת ההגנה השסועה והחוד העקר — 1:2.

למרות חסרונם של ארבעה שחקני־עורף — יעקב סגל ויוסי זאנה (פצועים), דוד הרשליקוביץ (הרחקה) ויעקב אקחויז (פציעה) הצליחו

הפועל תל־אביב – מכבי חיפה 1:2 (0:1)

● האיצטדיון בקרית־אליעזר. 5000 צופים. שופט: יעקב שיינר.

● להפועל ת"א הבקיעו: מוריס ז'אנו (24) ומיקי בן־שיטרית (69). למכבי חיפה: דוד לוי (72).

● השחקן המצטיין: אלי כהן.

● הפועל ת"א: אלטר, שוקרון, אלי כהן, עמר, ארמה, מוסא, ז'אנו, גד הרשליקוביץ, סיני, רפי שמואל (רובין), בן־שיטרית.

● מכבי חיפה: גינצבורג, אהרוני, דוד לוי, בלכול (איתי מרדכי), מרילי, ליאור רוזנטל, קלינגר (אוסמו הקטן), אבו־קרט, עטר, בראיילובסקי, ארמלי.

בחוריו של המאמן יצחק שניאור לחזור מחיפה עם 3 נקודות ולהשוות את המאזן לזה של המוליכה, מכבי נתניה, וגם למחוק את חרפת התבוסה הביתית בסיבוב הראשון בבלומפילד — 5:1.

ההגנה התל־אביבית ראוייה למירב המחמאות. אריה אלטר בשער היה מצויין. לזכותו יזקפו שתיים־שלוש הצלות נהדרות. אלי כהן שיחק כבעל־בית אמיתי בעמדת הבלם האחורי. מלאכה יעילה ביצעו גם יהודה עמר והצעיר אחמד מוסא, שהפגין כשרון רב. ההתקפה התל־אביבית מיעטה אמנם לפעול, אך כאשר עשתה זאת היתה תפוקתה מירבית. אחראים לכך היו משה סיני, הכוח המניע מאחור, והמוציאים לפועל, שהיו מעורבים בשני השערים, מוריס ז'אנו ומיקי בן־שיטרית.

במכבי חיפה כבר לא מתרגשים מהפסדים ביתיים. אמנם במחצית השנייה היטיבה הקבוצה לשחק, אך דומה שמאמנה דרור קשטן אינו מבין כי הצבת שלושה קשרים נסוגים והסטתו של דניאל בראיילובסקי לחוד, כמוהם כ„התאבדות ספורטיבית". ללא קישור בונה, ועם חלוץ טבעי אחד הופכת מלאכת ההבקעה לבלתי־אפשרית, ולא היה זה מקרה כי גם הפעם נכבש השער בבעיטה מקרית של שחקן הגנה, ולא בהתקפה מתוכננת.

הפועל ת"א עלתה ליתרון כבר בדקה ה־24: מיקי בן־שיטרית, מול קבוצת נעוריו, בעט לקורה, ומוריס ז'אנו הגיח מאחור והמשיך את ה„ריבאונד" לרשת — 0:1.

מכבי חיפה החמיצה פעמיים מנגיחה של ארמלי (36) ומבעיטה של איתי מרדכי (47) ששלח מול שער ריק, אך עמר הרחיק מהקו.

כך בעיצומו של לחץ חיפני בלתי־פוסק ביצעה הפועל ת"א התקפה נגדית כודרת, בנצלה עד תום את שאננות הגנת מכבי חיפה. סיני פרץ קדימה בדקה ה־69, מסר לז'אנו, ששיגר מסירת עומק לבן־שיטרית, שמקרוב לא התקשה להכניע את בוני גינצבורג החלש — 0:2.

מכבי חיפה המשיכה לתקוף ובדקה ה־72 צימקה מרגלי דוד לוי, שהשתלט על כדור שנהדף ומ־20 מטר ירה כדור נפלא לחיבורי הקורות — 1:2.

בדקות הסיום התגלה אריה אלטר במלוא גדולתו, כאשר הדף בזינוקים מרהיבים את נסיונות הכיבוש של החיפנים. רפי אוסמו הקטן (84) וליאור רוזנטל (88).

השופט יעקב שיינר הצהיב את אלי כהן ובן־שיטרית מהפועל ת"א ועד קלינגר ממכבי חיפה.

השער היחיד נפסל

הפועל לוד – הפועל באר־שבע 0:0

● המגרש בלוד. 500 צופים. שופט: עובדיה בן יצחק.

● השחקן המצטיין: אפרים דוידי.

● הפועל לוד: טריקי, כרדוגו, נעמן, אורי בנודיס, דרעי, משה בן־הרוש, יעקב הלל, בן־ממס (תורג'מן), שרביט, סמרג'ה (סורול), סנדורי.

● הפועל באר־שבע: אנטמן, אלימלך סתיו, דוידי, אילוז, אוזן, דאהן, חיון (גונן), צרפתי, עוזר, ביטון, אפריאט.

מאת שלמה חזן

רמת המשחק שגילו שלשום קבוצות הפועל לוד והפועל באר־שבע איכזבה את 500 הצופים שבאו למשחק במזג־אויר מצויין ונאלצו להסתפק בתיקו עקר משערים.

הפועל לוד שהופיעה ללא שוערה, יעקב בנודיס הפצוע, ידעה להעביר במחצית הראשונה את כובד המשחק לרחבת שער הפועל באר־שבע, אך לכלל סיכון שערו של גיורא אנטמן לא הגיעו חלוציה.

לעומת המארחים ידעה הפועל באר־שבע לצאת להתקפות מתפרצות מסוכנות אולם לבאר־שבע חסרה רגל־מסיימת שתהפוך את „היתרון האופטי" לשערים. בקבוצת באר־שבע בלט הבלם האחורי, אפרים דוידי, במשחקו הנקי והמסור.

לוד פתחה את המשחק בסערה וכבר בדקה ה־11 כמעט שכבשה שער יתרון: ישראל בן־ממס הגביה כדור מהיר למיקי דרעי, שנגח לבין חיבורי הקורות, והשוער אנטמן הדף בנגיחה נפלאה.

הפועל באר־שבע השתלטה בהמשך, ובדקה ה־23 הצליח בלם באר־שבע, שלמה אילוז, לכבוש שער אבל השופט עובדיה בן־יצחק פסלו בטענת נבדל.

במרבית שלבי המחצית השנייה התנהל משחק חלש. האירועים הראויים לציון: בעיטה נפלאה של אבי חיון מבאר־שבע, בדקה ה־65, שהכניעה את שוער לוד, מקסים טריקי, אך הכדור פגע במשקוף והמק לחוץ. בדקה ה־81 יכול היה בלם לוד, אורי בנודיס, להכריע את גורל המשחק כשנגח מקרוב לחוץ כדור שהוגבה ע"י יעקב הלל.

השופט עובדיה בן־יצחק שלף כרטיסים צהובים לאורי בנודיס וליאיר סנדורי מהפועל לוד ולמאיר צרפתי מהפועל באר־שבע.

שלושה משחקים בגביע הגרמני

שלושה משחקים בשמינית־גמר הגביע הגרמני בכדורגל נערכו אתמול: המבורג — קייזרסלאוטרן 1:2; אורדינגן — דורטמונד 3:3; פורציין (הובבים) — וררר ברמן 1:1.

שאר המשחקים ייערכו היום.

קליעה

● יעקב טלוק מהפועל חולון קבע אתמול במטווח בהרצליה תוצאה טובה מהשיא הלאומי בירי באקדח צלליות כשצבר 580 נקודות מ־600 אפשרויות.

טוף־שוף גם מכבי ת"א צוהלת. בני טבק (שלישי מימין), מבקיע השער הראשון לרשת הפועל כפר־סבא (0:3), זוכה לחיבוקי חבריו. (תצלום: אריה קנפר)

בן־ברוך הסיר כישוף־הפנדלים

הפועל צפרירים חולון – הפועל פתח־תקוה 0:2 (0:1)

● מגרש צפרירים חולון. 1600 צופים. שופט: יוסף דיאמנט.

● להפועל חולון הבקיעו: מרקו בן־ברוך (38 בבעיטת־11) ודרור אהרונוב (79).

● השחקן המצטיין: שמעון מכלוף.

● הפועל צפרירים חולון: ביטון (שמעון ישראל), גיל זיתוני, אלי כהן, יעקובי, מכלוף, בן־ברוך, פרחן, טליאס ואהרונוב, בני דמתי, שקרוקה, רונן הלל.

● הפועל פ"ת: רוני ג'דני, גיא לוי, אלון, בורדניוק, קוזושווילי, סאבו, שושני, מרקוס (חזן), איליה, לוין, בסון (רבינוביץ).

מאת נפתלי כהן

נצחון ביתי שני בעונה קצרה קבוצת הפועל צפרירים חולון על הפועל פ"ת, ועוד איזה נצחון! כישוף־הפנדלים בקבוצה החולונית הוסר ביום שישי. אחרי שהוחטאו בעונה ארבעה כדורי־11 הצליח מרקו בן־ברוך לכבוש את אחד משני השערים לרשת הפועל פ"ת מהנקודה הלבנה — 0:2.

המשחק נפתח בסערה. החולונים ששיחקו בהתלהבות היו ראשונים לכל כדור, ורק בנס לא הובקע שער הפועל פ"ת כבר בדקות הראשונות. חולון היתה שלשום הפתעה נעימה. כמה משחקניה, כמו מרקו בן־ברוך בקישור ודרור אהרונוב הצעיר, שנכנס בדקה ה־21, סחפו את קבוצתם לתנופה. השניים גם כבשו את צמד השערים. הגנת חולון היתה משכמה ומעלה. בלם־הרכש אלי כהן היווה את „התחנה האחרונה" לחלוצי הפועל פ"ת. לצידו בלט המגן השמאלי שימי מכלוף, שהיה הטוב בשדה.

את האכזבה סיפקה הפועל פ"ת, קבוצה מצליחנית במחזורים האחרונים, שגילתה חולשה רבה, במיוחד ב־45 הדקות הראשונות. החלק החלש בקבוצה היתה ההגנה בראשותו של בלם הנבחרת, ניר אלון, שהיה אשם בשער השני שספגה קבוצתו.

כבר בדקה הראשונה יכלה חולון להבקיע שער: ארז שקרוקה הוציא כדור־חוץ ארוך־טווח ורונן הלל, שנותר לבדו מול השער, המשיך בנגיחה והכדור חלף במעט ליד הקורה. המשחק הפך סוער ונוקשה. במיוחד היה חריף משחקו של המגן הפתח־תקוואי בני קוזושווילי, שספג מייד כרטיס צהוב.

בדקה ה־33 סערת־רוחות: השופט יוסף דיאמנט, שלא שלט במשחק, הורה למאמן הפועל פ"ת, אברהם גרנט, לנטוש את השדה. פרצה מהומה והתפתחה קטטה בין שחקני שתי הקבוצות, בעקבות פגיעת שוטר במאמן הפתח־תקוואי. המשחק הופסק לשלוש דקות ועם חידושו המשיך להיות סוער.

בדקה ה־38 הפיל הבלם הפתח־תקוואי איתן בורדניוק את החלוץ החולוני בני דמתי ברחבה ודיאמנט הורה על כדור־11. שחקני חולון חששו לבעוט, ואז הורה המאמן מאיר נימני בצעקות למרקו בן־ברוך לבעוט. בן־ברוך שלח את הכדור לפינה — 0:1.

במחצית השנייה התאוששה במקצת הפועל פ"ת, תקפה, ויצרה מספר מצבי־הבקעה. בדקה ה־55 בעט יוסי שושני בעוצמה מעשרה מטר אך השוער החולוני יעקב ביטון הדף בזינוק, נפגע והוחלף ע"י שמעון ישראל.

חולון ביססה את נצחונה בדקה ה־79 דווקא כשהפועל פ"ת היתה בעיצומן של התקפות. רונן הלל קיבל כדור־עומק ופרץ יחידי; מולו הגיח ניר אלון אך הלל הטעה אותו, הגיע לנקודת־הקרן, שיגר כדור רוחב ודרור אהרונוב שבא במרוצה בעט אל בין החיבורים — 0:2.

הטוטו

1.	מכבי חיפה — הפ. ת"א	2
2.	מכבי ת"א — הפ. כ"ס	1
3.	בית"ר ת"א — מכ. נתניה	x
4.	מכבי פ"ת — בני־יהודה	2
5.	הפ. חולון — הפועל פ"ת	1
6.	הפ. לוד — הפ. באר־שבע	x
7.	בית"ר י־ם — שמשון ת"א	x
8.	בית"ר נתניה — הפ. י־ם	1
9.	מכבי יבנה — מכבי עמידר	1
10.	הכח ר"ג — הפועל חיפה	x
11.	הפ. טבריה — הפ. בת־ים	1
12.	הפ. חדרה — הפ. יהוד	x
13.	הפ. עכו — הפועל ר"ג	2
14.	מכבי יפו — מכ. שעריים	1

הנוער מתחיל באימונים

נבחרת הנוער של ישראל, בהדרכת המאמן שלמה שרף, תחל היום בהכנותיה לקראת משחקי מוקדמות הגביע העולמי לנוער שייערכו בחודש מאי הקרוב בארגנטינה.

אבי כהן הציל דקה לסיום

בית"ר ירושלים – שמשון ת"א 1:1 (0:0)

● איצטדיון בלומפילד ביפו. 1000 צופים. שופט: עובדיה צבי.

● שער לשמשון: יוסי אדרי (80). לבית"ר ירושלים: אבי כהן (89).

● השחקן המצטיין: אבי כהן.

● בית"ר ירושלים: יוסי מזרחי, אבי כהן, חנן אזולאי, קרוס, נחמני, שמאלי, שוורץ, סמי מלכה, מלמיליאן, שוייג (ברטלוט), רוקמן.

● שמשון ת"א: חדד, שוקרון, ברדה, אפרים שמעונוב, הלוי, דהרי, יגאל הלל, שלמה מזרחי, עובדיה, גדעון דמתי, שלמה אדרי.

מאת אלכס קליין

ארבע שנים לא הצליחה בית"ר ירושלים לגבור על שמשון תל־אביב. אתמול, באיצטדיון בלומפילד, ניצלה האלופה מהפסד נוסף, בזכות שער שוויון של המגן הבין־לאומי, אבי כהן, דקה לסיום — 1:1.

המשחק היה שקול, דל באירועים וירוד ברמתו ברוב שלביו. האלופה, בית"ר ירושלים, משורותיה נעדרו שלמה שירזי (מושעה), משה סלקטר ורידו (פצועים) ואהוד אשש (מורחק), איכזבה את מעט הצופים שבאו. חלוציה, רונן רוקמן ורונן שוייג, שהוחלף בהמשך בעולה החדש מארגנטינה, ברטלוט, היו נירפים, רכים וכמעט שלא סיכנו את שערו של אבי חדד. הקשרים סמי מלכה ואורי מלמיליאן, שסבל כנראה מעייפות, לא הצליחו גם הם לדרבן את הקבוצה.

שמשון ת"א, שלא נוצחה בארבעה מחזורי־ליגה, היתה טובה מיריבתה.

שמשון איימה על שערו של יוסי מזרחי בפעם הראשונה רק בדקה ה־22, כשיגאל הלל בעט כדור מצויין לכוון השער, ויעקב שוורץ הצליח להרחיק לקרן.

גם המחצית השנייה היתה חלשה ומשעממת. בדקה ה־58 בעט שלמה אדרי משמשון לקורת שער בית"ר.

השער הראשון הובקע בדקה ה־80, לאחר טעות גסה של מגן בית"ר ירושלים, שוקי נחמני. זה נראה קולט כחוהו כדור פשוט שהוגבה לרחבה, אך השמשוני שלמה אדרי הגיח מאחוריו, השתלט על הכדור, ובעט היטב לפינה השמאלית של יוסי מזרחי — 0:1 לשמשון.

שער זה עורר במעט את שחקני שתי הקבוצות, שהחלו להניע את הכדור ביתר דיוק. השמשונים, שביקשו לשמור על שער היתרון, נסוגו להגנה וגוננו על שערו של אבי חדד.

בדקה ה־89 הושג שער־השוויון לבית"ר ירושלים: אבי כהן המגן הבין־לאומי של בית"ר ירושלים, שהירבה לתמוך בהתקפת קבוצתו, מצא את עצמו בלתי־מכוסה ברחבת שמשון ומקרוב בעט בחצי סיבוב לרשת — 1:1.

השופט המצויין עובדיה צבי שלף שני כרטיסים צהובים לשוקי נחמני מבית"ר ולשלמה אדרי משמשון.

בן־טובים שב לנצח

בני־יהודה ת"א – מכבי פ"ת 0:3 (0:1)

● איצטדיון הפועל פ"ת. 600 צופים. שופט: יאיר טילינגר.

● לבני־יהודה הבקיעו: משה אייזנברג (29) ודוד גורדנה (55, 90).

● השחקן המצטיין: חזי שירזי.

● בני־יהודה ת"א: אסייג, מלחי, פרי, אלקבץ, עלו, זקס, שרעבי, מורד (אייזנברג), בן־טובים (אייל חיים), גורדנה, שירזי.

● מכבי פתח־תקוה: פביאן, שרון צופין, אדיב, אלי כהן, שימקוביץ (בניה), אלישע לוי (דניאל), רז בן־שמעון, בלחסן, ששעוע, רפי כהן, ירוחם.

מאת משה רוזנברג

שלושה „בישולים" של חזי שירזי, חלוץ בני־יהודה ת"א, היקנו לקבוצתו נצחון 0:3 על סוגרת הטבלה, מכבי פתח־תקוה.

שחקני בני־יהודה לא גילו מישחק משכנע לנוכח הנצחון הגבוה. לעזרתם באה הגנת מכבי פ"ת שהיתה חדירה ומבולבלת. הפתח־תקוואים תקפו יותר מיריביהם אולם החלוצים המשיכו לשכוח מהבקעה.

למכבי פ"ת היו שני מצבי־כיבוש בטוחים במחצית הראשונה, אולם ירון אדיב (23) ורז בן־שמעון (25) החטיאו מול השוער יעקב אסייג.

אהוד בן־טובים, בן ה־36, שהשנה משמש כעוזר־מאמן, חזר לשחק ובהצלחה.

בהתקפה הראשונה של בני־יהודה בדקה ה־29 הושג השער הראשון: חזי (שירזי) פרץ באגף שמאל, חלף על פני המגן שרון צופין, הגביה לתיבת החמש ומשה אייזנברג, שנכנס רק חמש דקות קודם־לכן, נגח לרשת — 0:1.

גם במחצית השנייה תקפו שחקני מכבי פ"ת יותר ובדקה ה־51 החמיץ חיים ששעוע הזדמנות מצויינת.

בדקה ה־55 הביא שיתוף־פעולה בין חזי שירזי ודוד גורדנה, להגדלת התוצאה משערו של גורדנה שבעט כדור שטוח מעשרה מטר — 0:2.

גורדנה חתם את התוצאה בדקת־הסיום בעקבות עבודת־הכנה של שירזי הפעלתן שהותירו מול השוער עופר פביאן: גורדנה לא נכשל ובקור־רוח קבע — 0:3.

הישגים לנבחרת הכדורמים בגרמניה

נבחרת הכדורמים של ישראל רשמה הישגים נאים במשחקי־ידידות במערב־גרמניה.

הישראלים התמודדו עם קיינשטאדט, המדורגת במקום השלישי בליגה הלאומית. שלושה משחקים הסתיימו בתיקו — 14:14, 18:18 ו־12:12. במשחק אחד נוצחו הישראלים — 18:12.

האנגלים יגיעו הערב שמעונוב הוחזר לסגל

כדורגל

מנשה שמעונוב, בלם קבוצת מכבי ת"א, הוחזר אתמול לסגל נבחרת ישראל בכדורגל, שיתמודד ביום רביעי עם נבחרת אנגליה ברמת־גן.

מאמן הנבחרת, מילינקו מיהיץ', החליט כי שני השוערים במשחק זה יהיו בוני גינצבורג ואדיר שמיר. אבי חדד ועופר פביאן שוחררו מהמשחק נגד האנגלים. גם רוני רוזנטל, ששיחק נגד פולין, לא ישחק ביום רביעי.

נבחרת אנגליה תגיע הערב לישראל. בסגל האנגלי שמונה שחקנים ששיחקו במשחקי מכסיקו 1986. מאמן הנבחרת, בובי רובסון, זימן למשחק נגד נבחרת ישראל, 20 שחקנים.

נבחרת הכדורעף ניצחה בהונגריה את סגד 1:3

כדורעף

שרות „על־המשמר"

נבחרת הכדורעף של ישראל, העורכת סידרת משחקים ומחנה־אימון בהונגריה, גברה בסוף השבוע על קבוצת סגד, הרביעית בליגה ההונגרית, שבשורותיה שלושה משחקני סגל הנבחרת הלאומית ושלושה משחקני נבחרת הנוער — 1:3 (12:15, 15:13, 16:15, 12:15).

המשחק היה מרתק ונמשך כשעתיים ורבע.

אורן שר, אליעזר כגן ויעקב הרשקו התעלו. הרשקו הזכיר את יכולתו המצויינת לפני שנים. כן שותפו בהצלחה דן פרידמן וצחי אלבז.

נקבעו המאמנים לנבחרות הנכים

מאת אברהם תשובה

ההתאחדות הישראלית לספורט נכים מינתה החודש את מאמני הסגלים לקראת אולימפיאדת הנכים, שתיערך בחודש אוקטובר השנה בסיאול.

בין המינויים: שמעון שלח — מאמן נבחרת הכדורסל לגברים; דני שחר — מאמן נבחרת הכדורסל לנשים; אברהם ברונר — הרמת־משקולות; משה הכמוב — אתלטיקה ואפרים דביר — סיוף.

הפועל ירושלים — סטופ! הפסידה בנתניה 2:1

הפועל חיפה — רק 1:1 נגד הכח; טבריה — בת־ים 1:4

שתי הראשונות בטבלת הליגה הארצית בכדורגל לא הצליחו לנצח אתמול במחזור הי־22 במשחקי־חוץ: המובילה, הפועל ירושלים, נוצחה במפתיע בנתניה ע"י בית"ר נתניה — 2:1 והשנייה, הפועל חיפה, מתוח תיקו 1:1 במשחקה בווינגייט עם הכח רמת־גן.

השלישית, הפועל טבריה, התקרבה לשתיים בעקבות נצחון ביתי משכנע על הפועל בת־ים — 1:4.

קבוצות הצמרת של מכבי יבנה והפועל רמת־גן זכו בנצחונות של 0:1 על שתי האחרונות: מכבי יבנה גברה על מכבי רמת־עמידר והפועל רמת־גן ניצחה בעכו.

מכבי יפו קצרה נצחון ביתי על מכבי שעריים — 0:1 וביום שישי נפרדו בתוצאה בתיקו רב־שערים קבוצות הפועל חדרה והפועל יהוד — 3:3.

סך־הכל הובקעו 19 שערים.

בית"ר נתניה — הפועל ירושלים 1:2 (1:2)

הפועל ירושלים נבלמה אתמול ע"י בית"ר נתניה, שניצחה במפתיע במגרשה — 1:2 כשהכוכב בשורותיה היה זאב שטולברג.

כבר בדקה הי־13 ניצל חיים לוי טעות בהגנת ירושלים וקבע 0:1 לבית"ר נתניה ארבע דקות להפסקה, בתום עירבוביה, הגדיל מוריס עמר את הפער ל־0:2. בדקה הי־43 צימק מישל דיין, הטוב בשורות ירושלים, את התוצאה ל־1:2.

בשלהי המשחק נסו שחקני הפועל ירושלים להשוות, אך שוער בית"ר, שמעון לביא, מנע לפחות שתי הבקעות בטוחות מרגלי יעקב (שוקו) גומרר. שפט יוסף גרוסמן, לעיני 1000 צופים, בנתניה.

הכח רמת־גן — הפועל חיפה 1:1 (0:1)

עד לדקה הי־80 הובלו כדורגלני הכח רמת־גן ביתרון 0:1 מול הפועל חיפה, אולם טעות אומללה בהגנת המארחים הביאה להפועל חיפה את שער השוויון מרגלי פל בנין, הטוב במגרש — 1:1.

במחצית הראשונה גילו שחקני הכח עדיפות, ובדקה הי־19 כבש נסים אהרון שער יתרון בבעיטה אל בין חיבורי־הקורות.

שפט יצחק בן־יצחק, לעיני 500 צופים, בווינגייט.

הפועל טבריה — הפועל בת־ים 1:4 (0:2)

שני שערים בכל מחצית היקנו להפועל טבריה נצחון ביתי גבוה — 1:4 על הפועל בת־ים.

שחקני טבריה ניצלו הרכב חסר של בת־ים, והוליכו 0:1 בדקה הי־27, משערו של משה אוחלאי. נסים עשור, בתבצע אישי, קבע בדקה הי־36 את תוצאת המחצית — 0:2 לטבריה.

מאיר עמור, הטוב במגרש, קבע בדקה הי־63, 0:3, לאחר טעות בהגנת בת־ים. רק בשלהי המשחק התעוררו שחקני בת־ים, ובדקה הי־73 קבע דוד גימני מקרוב — 1:3. שער זה המריץ את שחקני טבריה, ועופר דן קבע בנגיחה בדקה הי־74 את תוצאת המשחק — 1:4.

שפט רחמים שאשו, לעיני 2500 צופים, בטבריה.

מכבי יבנה — מכבי רמת־עמידר 0:1 (0:0)

שער שהבקיע ציון יעקב, קשר מכבי יבנה, בדקה הי־47, היקנה לקבוצתו נצחון ביתי — 0:1 על מכבי רמת־עמידר.

המשחק היה משעמם ונטול אירועים. מכבי רמת־עמידר שיחקה במערך הגנתי צפוף. רק טעות אחת בהגנתה, דקותיים לאחר ההפסקה, הביאה ליבנה את הנצחון.

שפט גבי שריג, לעיני 300 צופים, ביבנה.

מכבי יפו — מכבי שעריים 0:1 (0:1)

במשחק בינוני ברמתו גברה אתמול מכבי יפו על מכבי שעריים — 0:1.

כתבנו יוסף חבס דיווח שאת שער־הנצחון כבש בדקה הי־20 אלישע צ'יפורה, לאחר מסירה יפה של עופר רגמי. בדקה הי־34 היו שחקני שעריים על סף שער שוויון כאשר תמיר צומן מסר כדור מדוייק לחיים מסיקה, וזה החמיץ מקרוב מול השוער נמרוד אברהם.

במחצית השנייה נגח אהוד עידן משעריים מעל השער.

שפט סימון דנן, לעיני 300 צופים, באיצטדיון גאון ביפו.

הפועל רמת־גן — הפועל עכו 0:1 (0:0)

סוגרית הטבלה הארצית, הפועל עכו, רשמה אתמול הפסד ביתי נוסף — הפעם 1:0 להפועל רמת־גן.

במחצית הראשונה התנהל משחק ירוד ברמתו. רק לאחר ההפסקה חל מפנה במאבק, בזכות יכולת משופרת של שחקני הפועל רמת־גן. בדקה הי־50 הצליח שמואל פונדקאי לכבוש את שער עכו בכדור עונשין מ־20 מטר. בשורות הפועל רמת־גן בלט הקשר אבי ברדשצקי.

שפט יעקב בן־חמו, לעיני 100 צופים, בעכו.

הפועל חדרה — הפועל יהוד 3:3 (2:1)

במשחק בו הובקעו שישה שערים נפרדו ביום שישי בתיקו 3:3 קבוצות הפועל חדרה והפועל יהוד.

כבר בדקה הראשונה קבע מג'די אבו־מוך — 0:1 לחדרה, לאחר הגבהה של אורי צ'אושו. יורם אורן (13) ויוסי יעל (28), חלוצי יהוד, הפכו — 1:2 ליהוד.

לאחר ההפסקה הצליח רוני וייצמן להשוות (54), בעקבות עבודת הכנה של אבו־מוך. יגאל אלחדד קבע יתרון 2:3 לחדרה, לאחר "בישול" נוסף של אבו־מוך (75). תשע דקות לסיום השוותה התוצאה: עוז פנחסי בעט כדור עונשין מ־20 מטר לרשת — 3:3.

שפט יוסף שועי, לעיני 500 צופים בחדרה.

ארצית

(אחרי 22 מחוזורים)

1.	הפועל ירושלים	26־47	50
2.	הפועל חיפה	14־24	45
3.	הפועל טבריה	30־47	43
4.	מכבי יבנה	22־25	35
5.	הפועל רמת־גן	23־23	34
6.	הפועל חדרה	34־35	30
7.	מכבי שעריים	26־29	29
8.	הפועל יהוד	34־34	29
9.	מכבי יפו	18־17	28
10.	בית"ר נתניה	26־21	27
11.	הפועל בת־ים	29־23	23
12.	הכח רמת־גן	27־20	21
13.	מכבי עמידר	35־21	20
14.	הפועל עכו	35־13	12

מלך השערים

1.	עופר דן (טבריה)	17
—.	נומרר (הפ. ירושלים)	17
3.	אורן (הפועל יהוד)	11
—.	ואנה (הפועל חדרה)	11
—.	ציון יעקב (יבנה)	11

ליגה א'

צפון

● דלית־אל־כרמל: מכבי טמרה — הפועל בני־טמרה 0:2 (0:0). עומר שחאדה (48 בבעיטת־11) וערבן עמאם (56), כבשו למכבי טמרה. שפט בני כהן, לעיני 1500 צופים.

● נצרת: מכבי אח"י נצרת — מכבי עפולה 2:3 (1:3). חלל קמלן (11) וג'מיל מוגרבי (20, 43), הבקיעו לנצרת. מיכאל סילקו (33 בבעיטת־11) ויצחק כהן (83) כבשו למכבי עפולה. שפט גבי מלכה, לעיני 1000 צופים.

● חדרה: מכבי חדרה — הפועל רעננה 1:3 (0:2). לחדרה כבשו: עופר בן־שמואל (9), חיים סויסה (30 בבעיטת־11) וגבי סבג (79). לרעננה: פרטוש (84). שפט יעקב לוי, לעיני 100 צופים.

● נתניה: בית"ר נדרות — הפועל קרית־אתא 0:1 (0:0). שער־הנצחון: עומר אביטל (82). שפט בני כר, לעיני 300 צופים.

● קרית־שמונה: הפועל בני־נצרת — הפועל קרית־שמונה 1:2 (0:2). לבני־נצרת כבשו: עזמי נאסר (4) וואיד זועבי (11). לקרית־שמונה: ממן (58). שפט מאיר בנגוזי, לעיני 1500 צופים.

● טירת־הכרמל: הפועל טירת־הכרמל — בית"ר חיפה 1:2 (0:1). לטירת־הכרמל הבקיעו אבי ליברטי (43) ומוטי נחמני (63). לבית"ר חיפה: ארז גוטמן (86). שפט יהודה גלעדי, לעיני 150 צופים.

● טייבה: הפועל טייבה — הפועל טירה 0:0. שפט מאיר ברקו, לעיני 2000 צופים.

● עוספיה: מכבי עוספיה — הפועל בית־שאן 0:0. המשחק הופסק בדקה הי־14 בגלל גשם וברק.

דרום

● רמלה: בית"ר רמלה — הפועל רמלה 0:2 (0:1). שערים לבית"ר רמלה: ששון כהן (36) ומשה בוהדנה (76 בבעיטת־11). שפט חיים ליפקוביץ, לעיני 1000 צופים.

● קרית־גת: מכבי קרית־גת — הפועל אזור 1:1 (1:1). לאזור כבש: חבה (5), לקרית־גת: יורם אוחיון (34). שפט עודד אכלם, לעיני 800 צופים.

● רחובות: הפועל מרמורק — מכבי הרצליה 1:2 (0:1). למרמורק הבקיעו: ג'קי דהאן (עצמי, 7) ואורן קרת (58). להרצליה: עומר גימני (74). שפט עופר ויטלמן, לעיני 100 צופים.

● דימונה: הפועל קרית־אונו — הפועל דימונה 0:2 (0:2). שערים לקרית־אונו: ישראל סוגל (16) ורונן וינשטיין (36). שפט ראובן זינו, לעיני 200 צופים.

● רעננה: הפועל ראשל"צ — הפועל רמת־השרון 1:3 (0:1). להפועל ראשל"צ כבש איתן שלום שלושער (4, 49, 61). לרמת־השרון: אלי מצליח (71). שפט שמעון פרוים, לעיני 100 צופים.

● אשקלון: הפועל אשקלון — הפועל אור־יהודה 1:1 (1:0). לאור־יהודה כבש: משה דורון (40). לאשקלון: משה זיתון (70 בבעיטת־11). שפט סבע סרסור, לעיני 700 צופים.

● חולון: לורוס חולון — הפועל בית־שמש 0:1 (0:0). שער־הנצחון: דוד אמיגה (70). שפט מרדכי ואנה, לעיני 300 צופים.

● אשדוד: הפועל אשדוד — הפועל קרית־מלאכי 0:1 (0:1). דב רמלר כבש את שער־הנצחון לאשדוד (45). שפט דוד רמקרזו, לעיני 1500 צופים.

הטבלה הצפונית
(לאחר המחזור הי־17)

1.	הפועל בית־שאן*	8־24	26
2.	מכבי טמרה	13־26	25
3.	מכבי חדרה	12־19	23
4.	מכבי עפולה	17־26	21
5.	מכבי עוספייה*	14־17	18
6.	הפועל טירה	12־15	17
7.	מכבי נצרת	15־16	17
8.	בית"ר חיפה	18־17	17
9.	הפועל טייבה	18־16	17
10.	בית"ר נהריה	14־12	16
11.	הפועל קרית־אתא	17־15	15
12.	הפועל קרית־שמונה	20־17	15
13.	הפועל טירת־הכרמל	19־15	13
14.	הפועל בני־נצרת	19־12	11
15.	הפועל רעננה	23־14	11
16.	הפועל בני־טמרה	30־14	6

* משחק חסר.

הטבלה הדרומית
(לאחר המחזור הי־17)

1.	בית"ר רמלה	9־20	24
2.	מכבי קרית־גת	9־18	23
3.	הפועל ראשל"צ	13־22	22
4.	הפועל קרית־אונו	12־16	20
5.	הפועל אור־יהודה	13־16	20
6.	הפועל מרמורק	16־21	19
7.	לורוס חולון	12־14	19
8.	הפועל אשדוד	15־21	18
9.	הפועל אשקלון	10־14	18
10.	הפועל בית־שמש	22־16	17
11.	הפועל קרית־מלאכי	18־19	16
12.	הפועל דימונה	12־16	14
13.	מכבי הרצליה	23־10	12
14.	הפועל רמלה	24־15	11
15.	הפועל אזור	25־7	10
16.	הפועל רמת־השרון	24־12	9

● עירעור הפועל ירושלים בבית־הדין העליון של איגוד הכדורסל על האירועים במשחק־הליגה המופסק נגד הפועל חולון יישמע מחר.

* ישראל עשויה לארח בשנה הבאה את אליפות אירופה בכדורסל לנכים. הצעה ראשונה בנושא הועלתה בעת עריכת האליפות בשנה שעברה בצרפת.

רלף קליין מודה לאחר הכשלון בספרד:

ההפסד בברצלונה — סימפטום לחולשת מכבי תל־אביב

כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

את ההבדל בין שובה של קבוצה מנצחת, לבין חזרתה לארץ של קבוצה מובסת, חשו בליל־שבת כדורסלני מכבי תל־אביב, ששבו מספרד, לאחר שספגו תבוסה — 106:80 מברצלונה במשחקי בית־הגמר בגביע־אירופה לאלופות.

רק מספר מועט של חברי הנהלה ועתונאי כורד ציפו לאלופה הישראלית. השחקנים נטלו במהירות את חפציהם והסתלקו, לא לפני שהוזמנו לאימון אמש.

כל שחקני הקבוצה והמאמן רלף קליין היו תמימי־דעים כי ברצלונה הציגה מול מכבי ת"א יכולת־שיא.

"קרה לנו מה שקורה לעתים לקבוצות ספורט. אנו תפסנו יום־שחור ואילו ברצלונה תפסה יום משוגע, ולא ניתן היה לעשות מאום נגדה. ברצלונה קלעה ב־75 אחוזי הצלחה מהשדה, וכל ששחקניה עשו — הצליחו". כך רלף קליין, מאמן האלופה, שהוסיף כי המשחק נגד ברצלונה היווה סימפטום ליכולתה של מכבי ת"א בעת האחרונה: "מה שיועיל לנו היום זה רק לשחק טוב ולנצח משחק אחד בחוץ. לקשקש לא יעזור. מכבי ת"א לא שיחקה בחוסר מוטיבציה".

מוטי דניאל אמר: "אין הסברים. הם באו, שיחקו, שמרו ונתנו לנו חזק בראש. בשתי הדקות הראשונות נגמר המשחק. לא היה לנו שום שאנס".

קפטן הקבוצה, מיקי ברקוביץ, ציין: "אנו לא משחקים טוב תקופה ארוכה. ניתן להשתפר בכל דבר, אך המאמן הוא שיחליט. לא אני אתן רעיונות. ברצלונה שיחקה יפה מאד. בדיוק כפי שאנו שיחקנו שם לפני מספר עונות והולכנו 2:12. הפעם הם שיחקו אגרסיבי, ותפסו יום שאנו לא יכולנו לעשות נגדם כלום. הירידה הקרובה שתהיה לנו ביום חמישי דו־כוס, באה לנו בזמן. עכשיו צריך להתחיל להציג כדורסל, ואני מקווה שזה יתן לנו בטחון לקראת סלוניקי".

דורון ג'מצ'י: "ככל שנצליח לנצח משחקי־חוץ מוקדם יותר — יוטב לנו, אבל קודם כל חייבים לנצח ביום שני את מכבי חיפה".

שני משחקים שהוקדמו — הערב בליגה הלאומית

מכבי רמת־גן תנסה לאיים על הפועל ת"א באוסישקין

שניים ממשחקי המחזור הי־17 בליגה הלאומית בכדורסל הוקדמו וייערכו כבר הערב: הפועל ת"א (2) תארח בקרב־צמרת את מכבי רמת־גן (4), ובערד יתעמתו קבוצות התחתית של הפועל חיפה (8) ובית"ר ת"א (11).

קבוצת הפועל ת"א, מאוכזבת מהפסדה הביתי בשבוע שעבר בחצי־גמר גביע־קוראץ', נגד ציבונה זאגרב (103:93), תנסה לנצל הערב ב־8 את אולמה באוסישקין, בו טרם נוצחה, ולגמול למכבי רמת־גן על נצחונה הסנסציוני בסיבוב הראשון — 97:98. מכבי רמת־גן הוכיחה שהיא מהווה יריב מסוכן לכל קבוצה, וכך תשתדל לעשות גם הערב. צפוי מאבק מרתק.

במשחק נוסף שהוקדם להערב יתמודדו ב־8 בערד קבוצות התחתית של הפועל חיפה ובית"ר ת"א. החיפנים, שנוצחו שלושה משחקים בשניות האחרונות, יעשו כל מאמץ לחזור על נצחונם בסיבוב הראשון — 79:82.

● קבוצות הכדורסל של הפועל אילת והפועל גבעת־יערים נקנסו ב־3000 שקל כל אחת ע"י ועדת המשמעת של איגוד הכדורסל על חריגה מתקנון התשלומים.

נוער

נצחונות לצמרת

מוליכות טבלת הליגה הלאומית לנוער בכדורגל זכו אתמול, במחזור הי־21, בנצחונות.

מכבי ת"א הכניעה את הפועל אשדוד — 0:3, מכבי נתניה ניצחה את בית"ר ירושלים — 0:2 והפועל באר־שבע זכתה בנצחון קל — 0:3 על נווה־יוסף חיפה.

יתר התוצאות: הפועל פתח־תקוה — מכבי חיפה 0:1, מכבי יפו — בני־יהודה ת"א 0:2, הפועל חיפה — בית"ר נתניה 10:1, הפועל ת"א — מכבי פ"ת 1:1; הפועל כפר־סבא — הפועל ירושלים 0:0.

הצמרת הטבלה

1.	מכבי ת"א	21	14־51	35
2.	מכבי נתניה	21	10־55	33
3.	הפ. באר־שבע	19	16־27	27
4.	הפועל ת"א	20	18־28	25

שחקני נבחרת ישראל צוהלים אחרי נצחונם אמש על אוסטריה באליפות העולם דרגה ג' בפורטוגל (הצלום: אי. פי.)

ישראל בדרך לדרגה ב' — ניצחה את אוסטריה 17:18

כדוריד

נבחרת הכדוריד של ישראל עשתה אמש צעד חשוב לקראת שובה למשחקי אליפות העולם, דרגה ב', שייערכו בשנה הבאה בצרפת, בשגברה, במסבדים, פורטוגל, על נבחרת אוסטריה — 17:18 (7:8).

היום תשחק ישראל נגד הולנד.

היה זה משחקה הקשה ביותר של נבחרתנו באליפות העולם דרגה ג', המתקיימת בפורטוגל.

ברוב דקות המשחק הוליכו הישראלים, והפרש הגבוה ביותר היה — 13:17, אולם האוסטרים הצליחו להשוות ל־17:17. 30 שניות לסיום הבקיע יוסי אוסלנדר את שער־הנצחון בזריקת 7 מטר.

בסיום המשחק היתה שמחה רבה בין שחקני הנבחרת הישראלית, והמאמן הלאומי, איגור ביאליק היה נרגש ונפעם.

שערים לישראל: סומך 4, אוסלנדר 3; קושניר 2; ריין 2; ורד 2; צרפתי 2; ולינגר 1.

קרית־אונו — ראשל"צ, בקרב־עלייה בארצית

מיפגשי הליגה הארצית בכדורסל יעמודו הערב, במחזור ה־16, בסימן העימות הגדול בקרית־אונו בין שתי הראשונות בטבלה הדרומית — מכבי ראשל"צ ואליצור קרית־אונו.

המנצחת תעשה צעד רציני לעבר הליגה הלאומית. בסיבוב הראשון ניצחה מכבי ראשל"צ — 69:83.

שאר המשחקים הערב בדרום: הפועל גבעתיים — מ.ס. רמת־השרון (76:73); הפועל באר־שבע — מכבי פ"ת (90:68); אליצור פ"ת — מ.מ. גבעת־שמואל (68:65); הפועל קרית־גת — הפועל רמת־גן (64:100); הפועל נען — מכבי רחובות ת"א (103:88).

המובילה הצפונית, הפועל גבת, תשחק הערב בגן־השלושה נגד הפועל בקעת בית־שאן. בסיבוב הראשון ניצחה גבת — 68:99. קרב צמרת: מכבי קרית־מוצקין — הפועל נהריה (79:71).

שאר המשחקים הערב בצפון: הפועל עין־דור/תבור — אליצור קרית־אתא (65:76); הפועל כנרת/עמק"י — מכבי בת־גלים; הפועל קרית־שמונה — מכבי חדרה (58:48); הפועל גן־שמואל — מכבי כרמיאל (61:52).

השבוע בכדורסל

● הערב: בליגה הלאומית: הפועל ת"א — מכבי רמת־גן; בית"ר ת"א — הפועל חיפה.

● שני: בליגה הלאומית: אליצור נוה־דוד רמלה — מכבי נתניה; אליצור נתניה — הפועל ירושלים; מכבי חיפה — מכבי ת"א; הפועל חולון — הפועל הגליל־העליון.

● רביעי: בגביע־קוראץ': ציבונה זאגרב — הפועל ת"א.

● חמישי: בבית־הגמר בגביע אירופה לאלופות: מכבי ת"א — בוס הולנד.

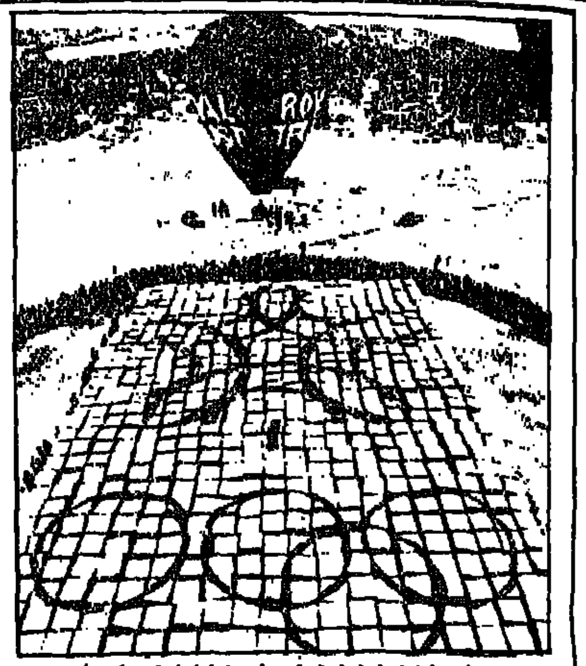

התעניינות עצומה באולימפיאדת החורף שנפתחה אמש בקאלגרי

אורי שלגי, מיוחד ל"על־המשמר" מקאלגרי

פתיחת אולימפיאדת החורף ה־15, אמש בקאלגרי, קנדה, הפכה לחג עממי ליותר מ־60 אלף הצופים באיצטדיון מק־מהון, ולמיליונים של צופי טלוויזיה בעולם. איצטדיון מק־מהון, שהוגדל בהשקעה של 16 מליון דולר, מתפוסה של 18,000 מקומות לתפוסה של יותר מ־60,000 צופים, היה אמש מלא עד אפס מקום ועופעי האינדיאנים רכובים על סוסים, קאבואים, אנשי חלל וחיות קדומות, הפכו את הפתיחה למאורע מיוחד.

את אולימפיאדת החורף משווים כאן ל"חתונה מלכותית". רשת הטלוויזיה האמריקנית איי.בי.סי., ששילמה 309 מליון דולאר עבור זכויות ההעברה הישירה מהתחרויות, עושה מאמצים עצומים להחזיר לעצמה את ההשקעה ומפעילה 12 מאנשיות כדי לכסות בצורה מיוחדת, ומזוויות שונות, את התחרויות. היא אף דורשת, ומקבלת, 265 אלף דולר עבור חצי דקה של פירסום.

2409 נציגים מ־57 מדינות ישתתפו בתחרויות.

בינתיים יצא הוועד האולימפי הבין־לאומי כמנצח ראשון, מאחר שהסכומים ששולמו כדי לזכות בחסויות על־ידי חברות כמו קוקה־קולה, ויזה, פוליסט, קודאק ואחרות, הם עצומים.

תושבי קאלגרי עושים הכל שביכולתם כדי לעזור להצלחת האירוע והתגייסו בהמוניהם לתפקידי נהגים, פקידים, סדרנים ומורי־דרך — הכל בהתנדבות. כמעט כ־10,000 מתנדבים נמצאים בעיר, ולא חוסכים מאמץ כדי לסגור כל פירצה ולפתור כל בעייה.

התחרויות תתחילו במקביל לטקס הפתיחה, כאשר נערכו משחקי הוקי־קרח: צ'כוסלובקיה נגד גרמניה; ברית־המועצות נגד נורבגיה, ואוסטריה נגד ארה"ב.

בארנס ובירדסלי כבשו לליברפול לפני ישראל

ליגה אנגלית

קבוצת ליברפול ממשיכה להלום ביריבותיה ובשבת עשתה זאת במשחק־חוץ בווטפורד, כשהביסה את מארחתה — 1:4. משעריהם של הבין־לאומיים פיטר בירדסלי (2), ג'ון בארנס וג'ון אולדרייג' (שערו הי־21 העונה). שני השחקנים יופיעו בנבחרת אנגליה, שתשחק ביום רביעי, מול ישראל ברמת־גן.

לליברפול 66 נקודות מ־26 משחקים, ומקדימה את מנצ'סטר יונייטד, שגם היא ניצחה בחוץ, בלונדון, את צ'לסי — 1:2. ליאם אובריין וסטיב ברוס כבשו למנצ'סטר וקווין ווסט לקבוצה הלונדונית.

את הפתעת השבת חוללה קבוצת־התחתית של נוריץ', שניצחה בחוץ את ניוקאסל — 1:3 משערים של רוברט פלאק ודרינקל. לניוקאסל היה זה הפסד ביתי ראשון מאז חודש אוקטובר.

האלופה, אברטון, ניצחה את קווינס־פארק־ריינג'רס בה משחק דוד סינגר — 0:2 משעריו של הארפר. ארסנל השיגה סוף־סוף נצחון בליגה כשגברה בביתה על לוטון — 0:2.

הדרבי הלונדוני בין צ'ארלטון ווימבלדון הסתיים בתיקו 1:1 ווסטהאם לא יכלה במגרשה לפורטסמות, כשנפרדה עמה 1:1.

תיקו 1:1 היה בין סאות'המפטון ונוטינגהם, לאחר שקולין קלארק כבש לסאות'המפטון בדקה הי־38, וכעבור שש דקות הישווה נייג'ל קלאף (זה היה שערו הי־17 העונה).

בתיקו 0:0 נפרדו אוקספורד וטוטנהאם.

קובנטרי, שהפסידה את הגביע, הביסה את שפילד־ונסדיי — 0:3.

בליגה השנייה ניצחה לסטר את לידס — 2:3, ווסט־ברומיץ' את קריסטאל־פאלאס 0:1.

בירד זיכה את בוסטון בנצחון עם שריקת הסיום

משחקים דרמטיים רבים היו בסוף השבוע בליגת האן.בי.איי. כאשר היו מעורבות בהם שתי הגדולות, לוס־אנג'לס לייקרס ובוסטון־סלטיקס. לוס־אנג'לס לייקרס גברה על סן־אנטוניו ספרס — 132:138, ומאזנה של הלייקרס הוא 37 נצחונות לעומת 9 הפסדים.

בוסטון גברה גם היא על חודה־של נקודה — 104:105 — על דאלאס־מבריקס. לארי בירד, מלך סלי 3 הנקודות, קלע עם השריקה לסיום המשחק סל של 3 נקודות, והעניק לחבריו את הנצחון.

פילדלפיה־76 ניצחה לאחר הארכה את מילווקי־באקס — 113:119. היה זה נצחון ראשון למאמן פילדלפיה, ג'ים לאיינס. צ'ארלס בארקלי קלע 46 נקודות לזכות פילדלפיה.

כיום חמישי לפנות־בוקר גברה הלוס־אנג'לס לייקרס על דנבר — 108:120. מג'יק ג'ונסון קלע 26 נקודות ללייקרס, ואלכס אינגליש — 31 למנוצחים.

משחק נוסף שהסתיים לאחר הארכה היה זה בו ניצחה אינדיאנה את גולדן־סטייט — 107:108, מסל־נצחון שנכבש בשניית הסיום.

הפועל ת"א והפועל י־ם אלופי ליגות הנוער באתלטיקה

מאת אריה גיטלים

אגודות הפועל תל־אביב, עד גיל 19, והפועל ירושלים, עד גיל 16, זכו אתמול באליפות הליגה הבין־אגודתית לנוער של הפועל באתלטיקה.

בסיבוב השלישי, והמסיים, של הליגה בלטה גילי רישון, בת ה־15 וחצי, מהפועל ירושלים, שקבעה הישג נאה בריצה 100 מטר — 12.52 שניות. זאת עם רוח נגדית חזקה, שנשבה בעת הריצה. כמו כן סייעה רישון לחברות אגודתה לזכות במירוץ־שליחות 4×200 בזמן של 1:51.07 דקה.

יתר התוצאות: בנים: 100 מטר — עמיחי שיימן (הפועל ת"א) 11.75 שניות; 1500 מטר — יניב לוי (עמק־חירדן) 4:26.80 דקות; 200 מטר משוכות — אורן סולטר (העמקים) 28.48 שנ'; 3000 מטר — תמיר כהן (בני־שמעון) 9:29.86 דק'; דיסקוס — פלד שריר (באר־שבע) 41.60 מ'; קפיצה משולשת — איתי מרגלית (הפועל ת"א) 31.50 מטר; 200×4 — (הפועל ת"א) 1:38.53 דקה.

בנות: 800 מטר — עירית קליר (ירושלים) 2:26.01 דק'; 200 משוכות — אורית פרידלנר (תל־אביב) 32.13 שניות.

שבעה שיאים

שחיה

שבעה שיאי בוגרים וארבעה שיאי גילאים הושגו בימי שישי ושבת בבון, מערב־גרמניה, שחייני ישראל המשתתפים שם בתחרויות בין־לאומיות בבריכות קצרות. במהלך התחרויות נקבעו גם שיאי עולם.

ערן גרומי שיפר שני שיאים: ב־50 מטר גב — 26.25 שניות וב־100 מטר גב מחק את שיאו הטרי, אותו קבע לפני שבוע בפאריס — 58.86 שניות (58.90).

אייל שטיגמן שיפר את השיא ב־50 מטר חזה — 30.07 שניות, ואת שיאו הטרי מפאריס ב־200 מטר חזה — 2:21.33 דקות, שיפור של 66 מאיות השנייה לשיא הקודם.

גדע שגל שיפר השיא ב־50 מטר פרפר — 25.45 שניות; שגב פורת ב־800 מטר חופשי — 8:14.73 דקות, וגלעד חן ב־400 מטר מעורב אישי — 4:28.76 דקות.

כן יש לציין את הישגו של זוהר וייס הוותיק ב־50 מטר חופשי — 23.70 שניות — הזמן השני בטיבו של שחיין ישראלי למרחק זה.

שטרנפלד, דר ואמין — אלופי המישחים הארוכים

במישחי הגמר באליפות ישראל למרחקים ארוכים, שהיו אתמול בבית־ברל, ניצחו בהישגים הטובים ביותר ב־400 מעורב אישי: אמיר שטרנפלד מבית־ברל — 4:44.40 דקות, ובין הנשים מיכל אמין, גם היא מבית־ברל — 5:23.24 דקות.

ב־1500 מטר ניצח רז דר מבית־ברל — 16:18.13 דקות, ומיכל אמין הוסיפה מדליית־זהב ב־800 מטר — 9:23.50 דקות.

בירמן זכה במירוץ עוזן

בועז בירמן מאגודת הדוושנים בחיפה ניצח אתמול במירוץ לנוער במסלול המסורתי באופניים, לזכרו של מאיר עוזן, שנספה לפני עשר שנים בעת אימון אופניים בלוד.

בין הבוגרים ניצח יואב קרומבי מהדוושנים חיפה, לפני אמנון בלטה מהפועל נצרת־עלית.

נצחון גבוה לריינג'רס

קבוצת ריינג'רס, האלופה הסקוטית, בה משחק אבי כהן (נמצא בארץ) הביסה את סנט־מירן 0:4, ותפסה את המקום השני עם 48 נקודות, ב־3 נקודות פחות מהמוליכה סלטיק, שהשיגה נצחון־חוץ על דנדי — 1:2.

נצחון־חוץ גבוה זקפה לזכותה דנדי־יונייטד על דנפרמלין — 0:3.

הארטס, במקום השלישי, עם 47 נקודות, סיימה בתיקו 2:2 עם אברדין, לאחר שהוליכה 1:2 עד לדקת הסיום. היברניאן ניצחה בחוץ את מאדרוול 0:2.

מאחורי הקלעים

פטרוביץ הרגיע את מירוץ'

בראיילובסקי שיחק בשביל הקהל ● על מה דיבר אלי מילר עם גיל לנדאו? ● ח"כ רמון בא ללמוד מ... פטרוביץ ● שחקני הפועל חיפה החמיצו טיסה במסוק ● האם גילתה שבתה היא אלופת ישראל ● מבוקש: טניסאי אוהד וינברג ● משפחה של שייטים

*** מייד בתום משחק־הכדורגל בו נוצחה ישראל ע"י פולין (3:1) נראה דניאל בראיילובסקי רץ במהירות רבה לעבר חדר־ההלבשה. מוטי חביב מציין כי רבים שראו את ה"ספרינט" של בראיילובסקי ציינו כי אילו רץ במהירות כזו במשחק היתה התוצאה שונה *** במשחק נגד פולין נשאל המאמן הוותיק דוד שוייצר את דעתו על בראיילובסקי. תשובתו: הייתי נותן לו סטירת־לחי מאחר שמשחק רק בשביל הקהל *** בהפסקת המשחק, בחדר האחמ"ים, הרגיש סגן יו"ר ההתאחדות לכדורגל, אריה קרמר, כדג במים. הוא ניצל את ידיעתו בשפה הפולנית ואף שימש כמתורגמן בשיחות בין הנשיא חיים הרצוג שחזה במשחק, לבין ראשי המשלחת הפולנית *** נפתלי כהן מציין כי מקרה שאירע באותו משחק בין־לאומי באיצטדיון ברמת־גן יכול להיכנס לספרי השיאים של גינס. שלוש פעמים התחילו במשחק מהאמצע תוך מחצית הדקה. בראשונה, כאשר פולין הישוותה בשניות האחרונות של המחצית הראשונה. בשנייה, כאשר חודש המשחק לאחר ההפסקה ובשלישית, כאשר ישראל ספגה את השער השני כ־25 שניות לאחר פתיחת המחצית השנייה *** לפני עשרה ימים, נגד רומניה, שימש עופר פביאן, כשוער ראשון של נבחרת ישראל. ביום רביעי, בשבוע שעבר, נגד פולין, לא היה לו מקום אפילו כשוער שני. פביאן נראה במחצית המשחק במחיצת העתונאים. בעוד שבוני גינצבורג ניצב בין הקורות ישב על ספסל המחליפים אריר שמיר מהפועל כפר־סבא *** דראגן מיחייץ, בנו של המאמן היוגוסלבי של נבחרת ישראל בכדורגל, מיליינקו מיחייץ, שהיה מאוכזב מכשלון חניכי אביו נגד פולין, בא מרמת־גן ליד־אליהו כדי להירגע. הוא נהנה מאוד, כמו כולם, ממבצעי בן־ארצו דראזן פטרוביץ, במשחק הכדורסל, ציבונה — הפועל ת"א ***

סיני הפגין נוכחות

*** הפתיחה החגיגית של מכון־הספורט בבת־ים, בבעלותו של הכדורגלן גיל לנדאו, היתה מהולה בעצב מבחינתו של הכדורעפן יעקב הרשקו. מוטי חביב מספר שמייד אחרי משחק הליגה בכדורעף בין הפועל בת־ים והפועל הערגן (3:1), הגיע הרשקו לפתיחה. לפתע שמע את אזעקת מכוניתו. הוא מיהר למכונית וגילה כי נפרצה ונגנב ממנה ציוד המשחק שלו. כן נגנבו נעליים חדשות שהיו מיועדות לנסיעה למחרת עם הנבחרת הלאומית להונגריה ו... צרור מפתחות. הדרכון והכסף היו בכיסו של הכדורעפן. למחרת בבוקר יצא הרשקו לנמל־התעופה בלוד ורעייתו, הכדורעפנית ענת הרשקו, נאלצה להחליף את כל המנעולים בדירה *** בחנוכת מכון־הספורט היו מאמני־העבר של לנדאו בהפועל ת"א, כמו מוטליה שפיגלר, צבי רוזן ויוסף מירמוביץ. מי שלא הוזמן לפתיחה היה מאמנה הנוכחי של הפועל ת"א, יצחק שניאור, שניפה את לנדאו מסגל קבוצתו *** תשומת־לב משך משה סיני, שהפגין נוכחות והזים את השמועות כאילו הוא הגורם לכך שלנדאו לא משחק כיום בהפועל ת"א. סיני, יחד עם לנדאו ומחזיק תיק הפועל במועצת פועלי ת"א, אלי מילר, ניהלו שיחה ממושכת בחדר סגור. אומרים שלשיחה זו יהיו בקרוב תוצאות בשטח *** פינת־הנצחה לכדורגלן־העבר המצטיין יעקב (ינקה) שטרן, מכוכבי הפועל חיפה לפני קום המדינה, שלבש גם את מדי נבחרת ארץ־ישראל והיה שחקן בהכח וינה, תיחנך במועדון הנוער של הפועל חיפה באיצטדיון קרית־חיים, במלאת שנה למותו. משפחת שטרן תתרום ריהוט למועדון וכך תנציח האגודה את זכרו של אחד מגדולי כדורגלניה ושחקני המדינה־שבדרך *** יוסף גלזר שהביא קטע זה מציין עוד שהסיבוב השני בליגות א' שרק החל צויין בהפועל טירת־הכרמל בהחלפת המאמן מספר 4. שמעון נגולה, שבתאי פסיאשווילי ואהרון כהן התפטרו. החל מהשבוע שעבר מאמן את הקבוצה אלי גוטמן, שהתפטר מבית"ר חיפה ואימן במשך שבוע את הפועל בני־טמרה ***

נובוסל לא מודאג

*** מאמן כדורסלני ציבונה זאגרב, מירקו נובוסל, לא גילה דאגה מכך שחניכו המצויין דראזן פטרוביץ' ישחק בעונה הבאה בשורות ריאל מדריד, ששילמה עבורו 2 מיליון דולר. מייד אחרי הנצחון 93:103 על הפועל ת"א, נשאל נובוסל אם יש לו נוסחה לעצור את פטרוביץ כאשר זה יתייצב מעבר למתרס. תשובתו: "ראשית כל ניקח את גביע־קוראץ'. עד לעונה הבאה יש לי זמן רב לחשוב כיצד לעצור את דראזן. עד היום שאלה זו לא הטרידה אותי" — דיווחו של יצחק ויסהוף *** הדוגמנית זוהר זוהר היא אוהדת מושבעת של קבוצות הכדורסל והכדורגל של מכבי ת"א. היא לא מחמיצה משחק ואף מופיעה עם החולצה הצהובה של האגודה. במשחק בין הפועל ת"א וציבונה זאגרב התפלאו לראותה ביד־אליהו, ומייד לאחר המשחק ליד חדרי־ההלבשה של השחקנים. האם עברה להפועל ת"א? לא. היא פשוט באה לשוחח עם... דראזן פטרוביץ *** ח"כ חיים רמון הוא אוהד מושבע של הפועל ת"א. כמובן שבא לחזות במשחק בין הפועל ת"א וציבונה. מייד הפך למוקד בגלל הופעתו המוצלחת במשחק הכדורסל יוצא־הדופן בו הוליך את חברי הכנסת לנצחון על גלי צה"ל, כשקלע 15 מ־24 הנקודות של קבוצתו *** חברה חדשה המייצרת קפה נקראת "קפה מגי". מוטי חביב מוסר כי בתשובה לשאלה אם יש כאן נסיון להשתמש ולנצל את שמו של כדורסלן מכבי ת"א, קווין מגי, אמרו הבעלים שאין הם מתעניינים כלל בספורט ושם החברה מורכב מראשי תיבות של בני המשפחה. מעניין מה יאמר על כך מגי כאשר ישמע את הסיפור *** מה עושים שלושה מארבעת שחקניה שחומי־העור של הפועל חולון בשעות הפנאי שלהם? קני אורינג, דייוויד בורמור וג'יימס טרי נראו בשבוע שעבר מטיילים בקניון ברמת־גן. אורינג' התעניין בבגדי ילדים (לכדורסלן שלושה ילדים): בורמור בדק בגדי־עור וטרי נדהם מציפייה... "חתיכות" *** אילו ניצחה הפועל חיפה את אליצור נתניה בשבוע שעבר בליגה (79:77), היתה מגיעה למשחקה הבא, הערב נגד בית"ר ת"א בערד, ב... הליקופטר. יוסף גלזר מספר שאחד מחבריו של ה"בוס" יעקב שלזינגר הוא בעל חברת מסוקים והכוונה היתה להקל את הנסיעה בת ארבע השעות מחיפה לערד. עכשיו, כאשר המשחק הפך גורלי, הוחלט שהקבוצה תצא בבוקר במכוניות *** במשחק השערוריה בחיפה, בין הפועל חיפה ואליצור נתניה, היתה תקרית בין השופט הבין־לאומי טור וורניק והמשקיף הבין־לאומי הוותיק (99 משחקים), יצחק פיסטינר. לא היתה זו תקרית ראשונה בין השניים. פיסטינר טען כי השריקה לעבירה נגד דורון קסקי, היתה לאחר שתם זמן המשחק. וורניק סירב להישמע לפסיקת המשקיף. בסיבוב הראשון היה פיסטינר מבקר בדרבי החיפני בו שפט וורניק. בסיום המשחק נכנס לחדר־ההלבשה ותקף קשות את צורת שיפוטו. וורניק התפרץ במילים בוטות ו"העיף" אותו מהחדר. פיסטינר הגיש מכתב תלונה, תבע להשהות את וורניק — דבר שלא נעשה *** כדורסלני־עבר של הפועל חיפה אינם שולחים את בניהם לקבוצתם ושולחים את בניהם דווקא למכבי חיפה. כך אריה ברזילי, מכוכבי הפועל חיפה בשנות השישים, וכך מרדכי (מיקה) סוירשטיין, מטובי שחקני הפועל חיפה בשנות השבעים ***

זלינגר גמל לסינים

*** מאמן הכדורעף הישראלי אריה זלינגר סגר בשבוע שעבר "חשבון אולימפי" עם הסינים. בערב בו גברה הולנד 0:3 על סין ועלתה לסיאול שוחחו זלינגר, כיום מאמן הולנד ואורי אפק בטלפון. אפק בירך את זלינגר, שהיה חניכו, על הצלחתו. זלינגר סיפר כי בטורניר ניסו מאמני שתי הנבחרות, במשחק הראשון, הלא־קובע ביניהם, להטעות איש את רעהו והציבו הרכבים משניים. במשחק המכריע שיחקו בהרכבים שונים לגמרי. אריה זלינגר הציב נבחרת צעירה וגבוהה מאוד, שכללה בונה משחק שגובהו 2.04 מטר במקום בנו, אביטל, המשחק גם הוא בנבחרת הולנד. ההולנדים הפתיעו בנצחון משכנע 0:3, והבטיחו את הופעתם בגמר האולימפי בסיאול. זלינגר חיסל בנצחון זה חשבון עם הסינים, כאשר נשות סין הכניעו בגמר האולימפי בלוס־אנג'לס ב־1984 את נבחרת ארה"ב (0:3), אותה אימן. האמריקניות נאלצו להסתפק אז במדליית־הכסף *** יפה הדרי אינה מבינה מאומה בג'ודו. הקשר היחיד שיש לה עם הג'ודו שהיא מסיעה את בתה ליטל פעמיים־שלוש בשבוע לאימון. הבעל, מנחם הדרי, צופה לעתים באימונים ולא מחמיץ אף תחרות. בשבת שעברה כאשר נערכה אליפות ישראל לילדים ישב האבא, קצין בצה"ל, ביציע, עקב אחרי הקרבות והתמוגג כאשר בתו זכתה באליפות לגילאי 14. האם הגיעה, כהרגלה, להחזיר את הבעל והבת הביתה. כאשר השניים בוששו לצאת נכנסה לאולם ושמעה את הכרוז: "אלופת ישראל לגילאי 14 היא ליטל הדרי". האם חשבה שזו מתיחה, אך השתכנעה כאשר ראתה את בתה מקבלת את מדליית־הזהב *** טל ברודי, כדורסלן־העבר המצטיין, הוא גיבור מסע־פירסום של הקאנטרי־קלאב המוקם בימים אלה בקרית־מוצקין. שלטי פירסום ענקיים הנושאים את דיוקנו מפארים את הקריות ***

שביתה בהתעמלות

*** גם בהתעמלות יש שביתה. השובת הוא זקי וישגרוד, המאמן הלאומי, שאינו מרוצה מהסכם שלו עם ההתאחדות לספורט ואינו מוכן לחתום עליו. להתעמלות אין כיום יו"ר לאחר התפטרותו של שמשון ברבר, ועכשיו גם אין מאמן לאומי *** השחיין המצטיין אייל שטיגמן ממשיך לנצח, לשבור שיאים ול... להתעמת עם אנשי השחייה. כך היה בפאריס שם פרץ עימות בין השחיין וראש המשלחת איציק קרמר והמאמן רובי שלו *** נבחרת המבורג בשחייה אמורה לקיים בארץ מחנה־אימון וסידרת תחרויות בחודש אפריל. הגרמנים שוקלים ביטול המסע בישראל בגלל המצב בשטחים *** אחר שהבטיח את נוכחותו במשחקים האולימפיים בסיאול הוא שופט הסקי הוותיק אוריאל ברייוסף, שקיבל בשבוע שעבר הזמנה רשמית *** מרדף מתנהל אחרי הטניסאי הצעיר אוהד וינברג (17), המדורג 550 בין הבוגרים בעולם · מגלה יוסף גלזר. וינברג מבקש לעזוב את מועדון הכרמל חיפה מאחר שמתגורר ברמת־השרון. הקבוצות המבקשות אותו הן מכבי ת"א, הפועל ת"א ומכבי הצפון ת"א. במועדון הכרמל לא ממהרים לוותר עליו, שכן מאמינים שיחד עם שחר פרקים, מסוגלים השניים להצעיד את המועדון לאליפות ישראל. העונה זכו בסגנות ואשתקד בגביע־המדינה *** בנבחרת השייט של ישראל, המתכוננת לאליפות העולם בדגם 470, שתיערך בחודש הבא בחיפה, נכללים גם שני אחיו של השייט הוותיק שמשון ברוקמן (31). אלו הם גיא (21) ודקל (20). כל משפחת ברוקמן קשורה לשייט. ההורים גדי ואריאנה היו שייטים, וכן גם רעייתו של שמשון, דנה. רק האחות הצעירה הילה היתה מתעמלת ***

מעון של אריות

בית־כנסת עתיק נתגלה ונחשף ב„מעון" שביהודה, מקום שלא היה ידוע קודם לכן כיישוב יהודי

בית־כנסת עתיק נתגלה ונחשף, בחלקו, בתל־מעון שבדרום הר חברון, בין סוסיא וכרמל. בתוך בית־הכנסת נתגלה מימצא נדיר של חלקי מנורת שיש, ועליה אריות מגולפים.

בית־הכנסת נתגלה במקום שלא היה ידוע קודם לכן מהמקורות ההיסטוריים כיישוב יהודי, והוא מוסיף נדבך חשוב לידע שברשותנו, על תולדות „מעון", על עוצמת היישוב היהודי בהר חברון בתקופת התלמוד, וכן מעשיר את המחקר על בתי־הכנסת הקדומים באיזור, בפרט ובארץ בכלל.

תודות לחפירה זו ניצלה פיסת היסטוריה, שכן במקום שבו נמצאה התגלית, עברו את השטח ונטעו בו עצים, עובדה שגרמה נזקים חמורים לרצפת הפסיפס של הבניין.

החל מיוני 1987 נערכות בתל־מעון חפירות לסרוגין, בעזרת בוגרי „מכון אבשלום", מדריכי בתי־ספר שדה של החברה להגנת הטבע ומתנדבים, וזאת בעקבות סקר, שערכו ד"ר צבי אילן ודוד עמית, שבמהלכו העלו את ההשערה, כי במקום נמצא בית־כנסת בלתי ידוע. שרידי תל־מעון בכללותם נסקרו עשר שנים קודם לכן, על־ידי יוהד הירשפלד, ומאז נחשב הבניין כבכנסיה.

במהלך החפירה התברר, כי אכן זהו בית־כנסת שמידותיו 11x16 מ', וציר האורך שלו מכוון כלפי צפון, כלומר כלפי ירושלים. לאורך שלושה קירות היו שני טורי ספסלים, והכניסה המרכזית היתה בצד מזרח, כמו בבתי־הכנסת הסמוכים, בסוסיא ובאשתמוע. בצד הצפוני של בין המימצאים שנתגלו: חלקי נירות חרס וזכוכית, שברי טיח צבעוני מעולה, שבהם היו מכוסים כותלי הבניין, שנבנו מאבני גזית משובחות, מספר מטבעות ועוד.

על־פי המימצאים מתוארך הבניין למאות 4־7 לספירה, והיו בו שני שלבי שימוש. בשלב השני הקטן הבניין כדי שליש מאורכו, אולי בגלל הדלדלות הקהילה מבחינה מספרית וכלכלית.

הבניין היתה ככל הנראה, גומחה מלבנית שנועדה לארון הקודש. הבניין היה מרוצף פסיפס, ממנו שרדו בעיקר חלקים של פסיפס לבן, בעוד שרוב החלקים הצבעוניים של הרצפה נהרסו.

בקטעים, שבהם נפגמה רצפת הפסיפס עוד בימי קדם. הושלם הריצוף על־ידי הנחת מרצפות אבן משוכחות, הרומות למרצפות של בית־הכנסת בחורבת רימון, ליד קיבוץ להב שבסמוך למקום שנקרא „דרומא" בימי קדם.

„חיפושית" לבנה

גולת הכותרת של המימצאים הם חלקי מנורת שבעת הקנים משיש מיובא לבן, בכללם ראש אריה, חלק אחורי של גופו, וכן חוליה מאחד הקנים.

היתה זו מנורה „חיפושית" (מפוסלת, תלת־מימדית) שגובהה המשוער היה כמטר אחד. המפליא הוא שגם בחפירות בית־הכנסת באשתמוע, שערך ד"ר זאב ייבין, לפני 20 שנה, נתגלה חלק מאריה, בדומה לזה שנמצא במעון, והזהות כמעט מלאה.

תל־מעון היא מקומה של מעון המקראית, עירו של נבל הכרמלי, אשר תואר כ„איש במעון ומעשהו בכרמל". במדבר מעון, שבקרבת העיר, ארעו כמה מהמאורעות בעת נדידת דוד בן ישי.

בסקר התל, שערכה המשלחת, אכן נמצאו חרסים מהתקופה הישראלית, בכללם ידיות קנקנים שעליהן טביעות חרס, ועליהן כתובת חרוטה בכתב העברי הקדום, שבר צלמית יה ועוד.

בראש התל תצפית מרהיבה, ממנה ניתן לצפות על שרידי מצודה ביזנטית. במורדות התל מצויים שרידי מבני חווה. בסקר נמצאו גם עדויות ליישוב התל מהתקופה ההלניסטית, הרומית והביזנטית. גילוי בית־הכנסת הראה, כי במעון המקראית היה יישוב יהודי גם מתקופת התלמוד.

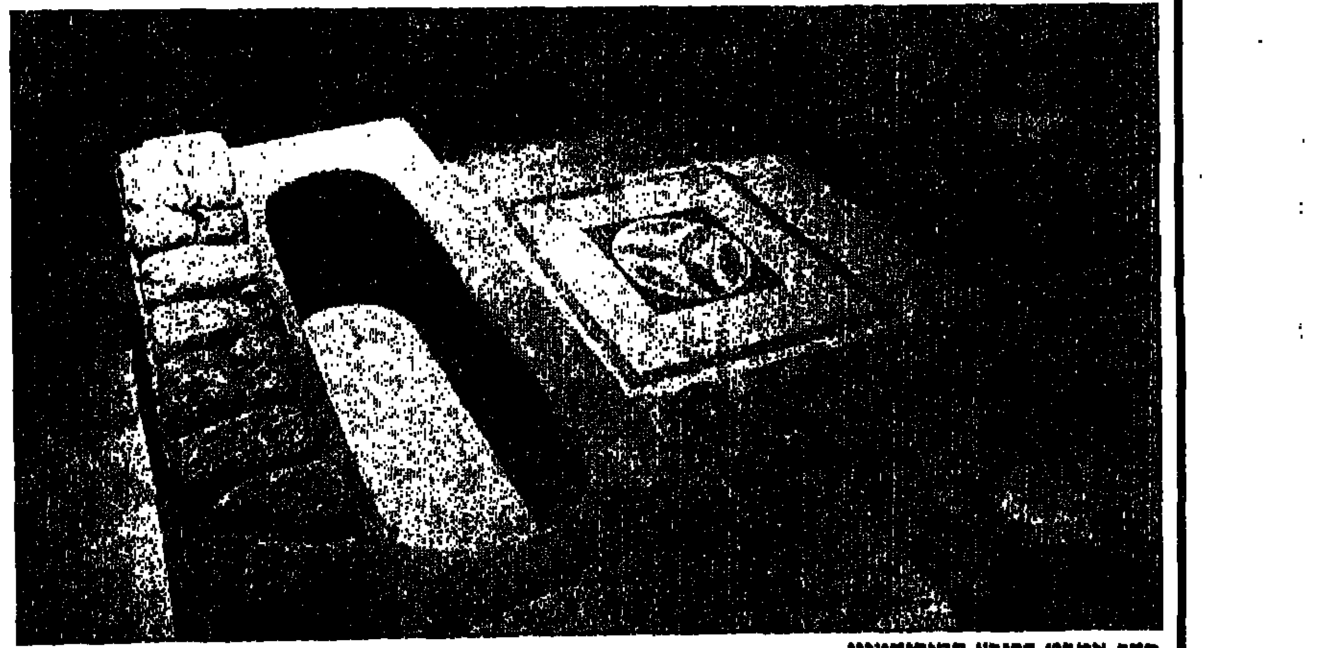

חדר אמבט ברובע ההירודיאני

אמידים ועמידים

הרובע ההירודיאני בירושלים מגלה פרבר של אצולת־ממון — ציורי קיר, מקוואות, רצפות פסיפס ■ „כל־טוב" נוסח שנת 37 לפנה"ס

שלושה מטרים מתחת לפני הקרקע מספיקים, כדי לחוש את טעמם של חיים שהיו כאן לפני כאלפיים שנה. זהו הרובע ההירודיאני, שסיפורו צץ מחדש מתוך גלי ההריסות ושכבות האפר שכיסו אותו עם חורבנו בשנת 70 לספירה.

למעשה אין המדובר באתר חדש כל עיקר. הארכיאולוג פרופ' נחמן אביגד גילה אותו כשחפר ברובע היהודי הנטוש לאחר שישת הימים. בחפירות נתגלה איזור מגורים יוקרתי שנבנה על שרידי ירושלים הקדומה, עירו של דוד המלך וצאצאיו.

שיקום הרובע ורחק. הארכאולוגים חששו מפני תנופת הבניה המאיימת על שכיות החמדה שגילו, מיהרו לכסותם בחול, קרשים ויריעות ניילון והמתינו עד שהבתים החדשים יתנשאו מעל לאתרים. משה ושלמה מלאכת הבניה המודרנית שבו חוקרי העבר למקום. הם גירפו מחדש את העפר, הסירו את הכיסויים, והרציף המושלם של בתי־מגורים, מקוואות, ריצפות פסיפס ואפילו רהיטים — שב והתגלה.

מה שרואות עינינו היום מאפשר לנו להתרשם מגדולתה של העיר העליונה של ירושלים, בתקופה שבין שנת 37 לפנה"ס, ראשית מלכות הורדוס, ועד לחורבן בשנת 70.

רובע המגורים ההירודיאני המרכזי נמצא בקומת המרתף של בניין ישיבה גדול, ישיבת הכותל. הירידה אליו היא מרחוב הקראים במרחק מטרים אחדים מבית הכנסת „החורבה", שעדיין עומד בחורבנו. „זהו איזור של משפחות אמידות" — שוטט פרופ' אביגד, המוביל אותנו בנבכי הפרבר המשתפר על־פי רמת הבניה. התגוררו כאן, לדעתו, אנשי משפחות הכהונה, אצולתה של ירושלים. משפחות אלה בנו את בתיהן על הגבעה הנשקפת אל הר הבית.

מהו מקור עושרם של בני משפחות הכהונה? אביגד סבור, כי העיסוק במקדש ובתרומות הרבות, שזרמו אליו מכל קצוות המזרח התיכון, העשירו את אותם „כלי הקודש" שהיו ממונים על המקדש ותיפעולו. על אמידות המגורים יכול כל מבקר להיווכח במו עיניו. בתי המידות מרווחים, הקירות מעוטרים בציורי קיר צבעוניים (פרסקו) וטיח מעוצב להפליא (סטוקו) וכמובן, רצפות פסיפס. הבתים מצויירים בחדר אמבט ובמקוואות טהרה. „התושבים נזקקו לשפע של מים. הם ניגרו אל הבורות שהתקינו בימי החורף ונמשכו לעיר באמות מים. ריבוי המקוואות מעיד על התייחסות דתית עמוקה ועל הקפדה רבה שנהגו תושבי ירושלים בקיום דיני הטוהרה".

בתי העשירים עוטרו בפסיפסים מרהיבי עין. המליונרים הירושלמים לא פסחו על חדרי האמבטיה המהודרים שלהם שריצפתם מעשה פסיפס. המימצא כולל שפע שולחנות, כלי אבן, מוצרי מותרות וחפצי נוי. השימוש בכלי אבן רווח אז, מסביר פרופ' אביגד, שכן כלים אלה אינם מקבלים טומאה ככלי החרס ואפשר להשתמש בהם עד בלותם.

כל היופי התת־קרקעי הזה נהרס בימי המרד הגדול נגד הרומאים, אולם לשונות האש לא יכלו לבנייני האבן. הן כילו אמנם את עבודות העץ, אולם הבניינים, העמודים, הפסיפסים וכלי האבן נותרו בגלי ההרסות ועתה הם פתוחים לקהל הרחב.

מאת בצלאל עמיקם

ראש האריה שעיטר את מנורת בית הכנסת במעון

כלכלת התקופה הכלכוליתית

אולם חדש לתקופה הכלכוליתית במוזיאון ישראל. מרבית המוצגים מתייחסים למסחר, ואפילו בינלאומי ■ תקופה זו גם מציינת את המעבר משימוש באבן למתכת

429 פריטי מטמון נחושת מדבר יהודה בני־6,000 שנה, שהתגלו בחפירות מערה בנחל משמר, מוצגים לראשונה במכלול שלם בתצוגה במוזיאון ישראל בתרומת קרן וולפסון.

תצוגת המטמון וחפצים חדשים רבים מחפירות, שנערכו לאחרונה באתרים שונים, יחנכו אולם חדש שיוקדש לתקופה הכלכוליתית ולתקופה הכנענית הקדומה.

התקופה הכלכוליתית מציינת את המעבר משימוש באבן, כחומר גלם עיקרי, לשימוש במתכת ומאופיינת כיצירת תרבות חומרית מגוונת ואמנות מרהיבה ביופיה. המימצאים מתקופה זו נתגלו בעיקר באיזורי הנגב, מדבר יהודה, הגולן ומישור החוף.

התושבים גרו בכפרים בקרבת מקורות מים וכלכלתם התבססה על חקלאות וגידול מקנה לצד תעשיה זעירה והתמחות באומנויות שונות. תעשיית הנחושת נתגלתה באתרי באר־שבע, שם נמצאו גם תנור יציקה וראיות לתעשיית שנהב.

אוסף צלמיות השנהב בתערוכה מיוחס בעיקרו לפולחן הפריון, כשל ריבוי צלמיות נשים בהריון. ליד צלמיות אלה, שמקורן בדרום הארץ, יוצגו פסלי אדם עשויים אבן בזלת שנמצאו בגולן.

בתצוגה חפצים עשויים חומרי גלם מיובאים המעידים על מסחר בינלאומי ער. אובסידיאן, גוש זכוכית וולקני נדיר בגודלו, ששימש לייצור כלים, נתגלה במערה שבצפון ויובא מארמניה הסובייטית. צרפות מחנילוט שנמצאו באתרי באר־שבע, כלי מצרי מאבן בהט שנתגלה בעין־גדי וחטי פילים מאפריקה עובדו לשנהב. צלמיות כינור עשויות אבן גיר או אבני גרניט, שמקורו בסיני או בעבר הירדן נמצא באתר גילת שבנגב הצפוני.

בעין־גדי נתגלה אתר פולחן מרכזי ששימש את אנשי התקופה ומקובל להניח כי מטמון כלי הנחושת מנחל משמר שימש בו לטקסים דתיים. מקדש נוסף התגלה בגילת שם נמצאו צלמיות איל ואשה נושאים מחבצה — כלי חרס לחביצת חלב האופייני לתקופה. צלמית זו ושכיחותה של המחבצה בחיי היום־יום מלמדים על חשיבות משק החלב.

אחרים מהמימצאים, היפים ביותר בתצוגה, הם מנורות ותכשיטי זהב וכסף שנמצאו בקברים.

צורת קבורה, המיוחדת לתקופה הכלכוליתית, התגלתה באתרים שונים במישור החוף. תחילה קברו את המתים אחר־כך ליקטו את עצמותיהם והניחו אותם בגלוסקמאות שהוצבו במערות קבורה מיוחדות. מנהג זה חוזר ומופיע בימי בית שני. ארכיסקמאות הבית הפרטי באותה תקופה משתקפת, לדעת הארכיאולוגים, בגלוסקמאות החרס בעלות הצורות המגוונות. לכולן חזית בעלת פתחים ודלתות, גגות מחודדים ולעיתים ניתן להבחין בצורת אף מפוסלת או בעיניים.

רגם בית מערד וכלים בהשפעה מצרית מתיל ערני מוצגים אף הם. מימצאים אלה שייכים לתקופה הכנענית, שבאה לאחר הכלכוליתית, בה ניתן להבחין בהתחלת תהליכי העיור והציוויליזציה בארץ.

גלוסקמאות ממישור החוף, מוזיאון ישראל

מאת א. אבישר

זיהוי ספונטאני

שלמה הגיע לביתו שבבאר־שבע בשעה שלוש לפנות בוקר. כשנכנס לחדר המדרגות הופיעו שני אנשים רעולי פנים וחמושים באקדחים, ודרשו את כספו. אחר־כך אילצוהו לעלות עימם לדירתו, כדי שיפתח להם כספת שהיתה לו בדירה. כשנכנסו לדירה איימו בנשק על אישתו של שלמה, ז'ולייט, לבל תקים קול צעקה.

הקולות שנשמעו במהלך ביצוע השוד העלו את חשדו של אבי, בנו של שלמה, שישן בחדר הסמוך. הוא קם ונכנס לחדר, שלף סכין מטבח, ובמאבק צמוד דקר את אחד השודדים. ז'ולייט חיכתה בראשו של השודד במזלג שיש. במהלך המריבה ירה השודד באבי, ופצעו.

השודדים נמלטו, כשהפצוע שבניהם מותיר אחריו בדירה את המסיכה שכיסתה את פניו. מסיכה זו היתה עשוייה משרוול של גופיה צבאית, שנתפר בקצהו ונקרעו בו שני חורים לעיניים.

שלמה לקח את בנו לבית החולים. הבן הוכנס לטיפול, בעוד שלמה ממתין במסדרון ומשוחח עם רס"ר יפרח מהמשטרה, לו נודע על השוד. הרס"ר הבחין במונית שהגיעה וממנה יורדים משה ואהרון. הוא הבחין כי משה פצוע. משה הוכנס לחדר המיון לטיפול. הרס"ר שוחח עם אהרון והודיע לשניים כי הם עצורים. שלמה זיהה אז את אהרון כאחד השודדים.

כשבוע ימים לאחר השוד מסר שלמה למשטרה מסיכת, אותה מצאה אשתו כשני־קתה את המטבח. הן שלמה, והן בנו אבי, העידו כי שלמה הסיר מסיכה זו מפניו של אהרון.

בית המשפט המחוזי בבאר־שבע הרשיע את שני הנאשמים בשוד בנסיבות מחמירות, כחבלה בכוונה מחמירה, בהחזקת נשק שלא כדין ובקבלת נכסים שהושגו בעוון. על משה נגזרו תשע שנות מאסר ולאהרון נפסקו שבע שנים. כן נגזר על כל אחד מהם מאסר על תנאי לתקופת שנים.

את הראיה העיקרית ראה בית המשפט בזיהוי כזיהויו של אהרון על־ידי שלמה. שאלמלא זיהוי לא היתה אפשרות להרשיע את השניים. הזיהוי זה מתחזק בסימני זיהוי אחרים שנתן הבן: צה „אפו הבולט, גופו והיותו נמנה עם בני העדה הגרוזינית". לזה נוספו שקריו של הדין.

אשר למשה, לדעת בית המשפט המחוזי הן ראיות נסיבתיות, שיש בהצטברותן כדי להוכיח שהיה שותפו של אהרון במעשה השוד. משה נמצא פצוע, וזמן קצר לאחר השוד, בחברתו של אהרון. תיאורו תואם את דברי העדים, לרבות היותו אף בן העדה הגרוזינית.

השניים עירערו לפני בית המשפט העליון. השופט גולדברג בחן אם הזיהוי הספונטאני של שלמה בבית החולים במבחן הביקורת. לדעת השופט הזיהוי לא היה תקין, ובא כמסקנה שהסיק שלמה מצידושן של הנסיבות, ולאחר ששמע מפי רס"ר יפרח כי הוא עוצר את אהרון. מסקנה זו אין בה כדי להביא לזיכויו של משה, שכן לגביו קיימת מערכת עובדות שגרתיות, המביאות למסקנה כי הוא היה השודד שנפצע במהלך השוד. משה בא פצוע לבית החולים כחצי שעה אחרי השוד. פציעותיו הלמו את הפציעות שנפצע השודד, הן במיקומן והן במכשירים (סכין, פסל) בהם נעשה שימוש. למשה לא היה הסבר סביר לנסיבות פציעתו, והוא חירבה לשקר. כל אלה, בצירוף נסיבות נוספות, מוכיחים את אשמתו שלו, אף ללא זיהוי של אהרון.

השופט רב לוין לא הסכים לדעה זו. לדעתו, אם בוצעה עבירה על־ידי שני אנשים, עצם ביצוע העבירה הוכח, אחד משניים וזהה בוודאות כמבצע העבירה (משה), מצויות ראיות כי בכל המועדים הרלוואנטיים לביצוע העבירה היו השניים יחדיו, במצב עובדתי כזה, הזיהוי של האחד, המוכיח את השתתפותו של זה במעשה העבירה, בתוספת העובדה שהשניים היו יחדיו בכל אותם מועדים, מספיק להרשעתו של האחר (אהרון). כך מצב הדברים: במעשה השוד השתתפו השניים. הוכח שמשה הוא אחד משני מבצעי השוד. הוכיח כי בסמוך לשוד הביא אהרון את משה לבית החולים. כל הסבריו של אהרון לשאלה איך וכיצד פגש את משה הפצוע, למה טרח להביאו לבית החולים, מה עשה והיכן היה במועדים הרלוואנטיים לאירוע — כולם נתגלו כשקריים בעליל. כלומר לא היה מענה בפיו שיש בו כדי לשלול את המסקנה הסבירה והמתבקשת מאליה, כי היה בצוותא עם משה, לא רק בדרך לבית החולים אלא גם בשעת ביצוע השוד.

אולם ברוב דעות נפסק כי יש לזכות את אהרון מהעבירות שבהן הורשע. לעומת זאת נדחה ערעורו של משה על הרשעתו, אך בהתחשב בנסיבותיו האישיות ובעברו הנקי, הוחלט להפחית את עונש המאסר בפועל מתשע לשבע שנים.

מאת יהושע מרקוס

בול אנה פרנק

בברירי הרקע לבול מספר בנימין אנוליק מבית לוחמי הגיטאות: אנה פרנק נולדה בשנת 1929, בפרנקפורט שבגרמניה. בשנת 1933, עם עלות היטלר לשלטון, ברחה משפחת פרנק מגרמניה הנאצית לאמסטרדם, הולנד. כאשר החלו, בפברואר 1941, הרדיפות אחר יהודי הולנד, מצאה משפחת פרנק, יחד עם עוד שתי משפחות, מחבוא באגף האחורי של בית המסחר של אביה, אוטו פרנק. הכניסה למחבוא הוסתרה על־ידי ארון ספרים מסתובב על ציר.

במשך שנתיים הסתתרו במחבוא, בעזרתם של עובדי בית המסחר ההולנדיים של אוטו פרנק, שחירפו נפשם למענם ודאגו להם למזון, בגדים ושאר חפצים להם נזקקו.

ביומנה מתארת אנה את מהלך החיים במסתור בשנים אלה. חמש שנות שלטון הנאצים בהולנד היו חמש שנות היכוי שיעבוד, טרור, אלימות, רעב ופחד. שנים אלו היו גם שנות שיתוף פעולה עם האוייב, אך גם שנות התנגדות ומחתרת.

בחודש אוגוסט 1944, בעקבות הלשנה, נחשף המסתור. אנה ומשפחתה שולחו תחילה למחנה וסטקבורק (מחנה הסגר בהולנד) ולאחר מכן לאושוויץ. משם הועברו הנשים לברגן־בלזן. אנה פרנק נפטרה ממחלת הטיפוס בחודש מארס 1945, בטרם מלאו לה 16.

מכל המשפחה שרד רק האב, אוטו פרנק, שקיבל את יומנה מאחת העוזרות, שמצאה אותו במחבוא ומסרה אותו לידיו כשחזר לאמסטרדם לאחר המלחמה. יומנה של אנה פרנק ראה אור לראשונה בהולנדית, בשנת 1947, ומאז הודפס ביותר מ־50 שפות, חומחו והוסרט.

הבית שבו הסתתרו אנה פרנק ומשפחתה משמש היום מוזיאון בית אנה פרנק, ומנוהל על־ידי מוסד פרנק שהוקם בחודש מאי 1957. מטרתו העיקרית של המוסד — שימור הבית האחורי, שהתפרסם בעולם כולו הודות ליומן. אם כי בבית האחורי נמצאים חפצים רבים, המשמשים כעדות למאורעות העבר, אין מטרת המוסד מרוכזת בעבר בלבד, אלא בהמשך מאבקה ושאיפתה של אנה פרנק — לעולם טוב יותר.

בסדרות הבולים שיופיעו בחודש אפריל (19.4.88) בלול בול המוקדש לאנה פרנק. הבול, שעוצב בידי ואן אוויין מהולנד, הודפס בצורה יוצאת דופן. על הבול דיוקנה של אנה פרנק מארבע זוויות — שלוש דיוקנות על הבול על רקע הבניין באמסטרדם שבו הדירה שם הסתתרו אנה פרנק ומשפחתה עד שנתגלתה ע"י הנאצים, ודיוקן אחד על שובל הבול.

הבול נושא כתובת בעברית ובאנגלית: אנה פרנק ישראל. על השובל מצויינת בעברית כלועזית שנת הולדתה ופטירתה של אנה פרנק ותחימת ידה. הבול, בערך של 60 אגורות, הודפס בדפוס לווין אפשטין בשיטת אופסט.

יום מרענן ברעננה

„מדובר בסניף בעל עבר מפואר", אמר צבי נרב, מזכיר סניף רעננה לפני תחילתו של „יום בישוב" בעיר. „כיום אנו נמצאים במעין תקופת מעבר לשלב העצמאי. צריך לכבוש כאן מחדש את אהדת הציבור. הנציגים שלנו, בכל הגופים המקומיים, פופולריים וידועים. מה שחשוב ברגע הוא, לעשות את „החיבור" בעיני התושבים והמוסדות המוניציפליים וההסתדרותיים, בין האנשים לגבי חמפ"מי החזק שיש להם".

ליום עמוס הפעילויות ברעננה הגיעו ממרכז מפ"ם חנן ארז, מזכיר מרכז מפ"ם; אברהם אחיעזרא, סגן יו"ר האגף לביטחון סוציאלי; יוסי מרציאנו, רכז המחלקה המוניציפלית, ויהודה דגורי, רכז האיזור. מהסניף המקומי הגיעו דן ברוך, הנציג בעירייה; וילי ברנהולץ, דן פיינר, דווי ציטמן, דוד בן אשר, פיטר פרי'זינגר וצבי נרב, שדאג במשך כל היום ללוח הזמנים ולקשר עם הגופים והאישים עימם נפגשו המבקרים.

תחילתו של היום היתה בביקור בבית לוינשטיין, שלווה בפגישה עם הרות החיה שמאחורי המוסד השיקומי, המנהל הארמיני־סטרטיבי ישעיהו בן־יליד. הוא סיפר על הכרוך בהיותו של בית־חולים מרכז־ארצי לשיקום נפגעי ראש והציג את ההישגים ואת תחומי השיקום השונים.

בהמשך העלה ברנהולץ, נציג מפ"ם בהנהלת קופ"ח, את בעית הרפואה הציבורית וביקש מהמבקרים להתבונן סביבם ולראות איזו „רמה גבוהה השווה לכל נפש ולכל כיס אפשר להשיג".

חצי הכוס המלאה בבית לווינשטיין

במהלך סיור במקום סיפר בן־יליר על תוכניות לעתיד ועל הבעיות התקציביות, והוכיח בהסבריו שכאשר בראש מערכת עומד אדם איכפתי, היודע את שצריך לעשות, ואת הדרכים להשגת אותם דברים, אפשר להגיע רחוק. „חבל שלא יודעים יותר בציבור על הדברים היפים שנעשים כאן", אמר חנן ארז, „רבים מעדיפים לראות את חצי הכוס הריקה, גם חצי כוס מלאה, שנראית טוב ומתפקרת על הצד הטוב ביותר".

מבית החולים עבר הסיור לפגישה עם חברי ועד, מנהלי סניפים ומחלקות ב„קואופ רעננה".

„מה באתם לעשות כאן?" שואל גדעון משפטי, יו"ר ועד העובדים וארז משיב: „באנו ללמוד ולהכיר את העיר. אין טוב ממראה עיניים ומהיכרות בלתי אמצעית של מה שקורה פה, לטוב ולרע...".

בהמשך הועלו הבעיות המציקות לעובדי אבל בסיור קצר בבית לוינשטיין מסתבר שיש ה„קואופ" בנושאי שכר, דמוקרטיה תעשייתית ותמריצים. „אנו מודעים לכך", משיב אחיעזרא: „העלינו בהסתדרות את הנושא הזה בימים האחרונים, בפורומים המתאימים", וארז מחזק את דבריו: „נערב ונזמן את כל חברינו המעורבים בנושא, לא כמחליפים להסתדרות אלא כדי להבין, להתמודד עם הרמה המבנית, ובהשתתפותם של נציגי העובדים ננסה להגיע לפתרונות.

בפתח בית העירייה, לפני הפגישה עם ראש העיר

המשפחה המורחבת

מ„קואופ" המשיכה המשלחת לפגישה עם ראש העירייה, בנימין וולפוביץ, שהגדיר את המשתתפים כ„משפחה המורחבת" שלו וציין כי נציגי מפ"ם במועצה היו מאז ומתמיד „תורמים נמרצים ופעילים במיוחד". לדבריו, בתחום המוניציפלי קיימת בין מפ"ם ו„העבודה" מערכת יחסים טובה, תקינה וקורקטית.

לאחר סיור בנגרייה של מחלקת הבנייה של הקבוץ הארצי המשיכו המבקרים למפעל הרהיטים „ברג", ונתקבלו בחמימות ע"י ישראל ברג, מועמד הליכוד לראשות העירייה. „אין כאן עניין פוליטי", הוא אומר במהלך הסיור במקום: „ביקשו לבקר והסכמתי, בלי קשר לדעות המנוגדות".

במפגש אחר, בו לקחו חלק גם נציגי העובדים, שואל ארז: „איך אפשר להחזיק מפעל כזה עם המדיניות הממשלתית?" וברג הבן עונה: „רק משוגעים נשארים היום בתעשייה. אנו חיים עם הבעיות המגבלות והמיסוי".

לקראת ערבו של יום נערכה פגישה בפורום מצומצם עם נציגים מהסניף, לליבון בעיות ארגוניות ופנים־סניפיות. משם הולכים המשתתפים לישיבת מזכירי איגודים מקצועיים במועצת פועלי רעננה. מזכיר המועצה, אברהם יחיא, הרגיש גם הוא את שיתוף הפעולה וקידם בברכה את המבקרים ה„שותפים המלאים לפעילותינו בעיר".

שומעים הסברים מיעקב ברג. (מימין לשמאל: חנן ארז, ישראל ברג, יוסי מרציאנו, אברהם אחיעזרא, דן פיינר ויעקב ברג)

אפרים ז'ילוני, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, שהגיע גם הוא לפגישה פרש בפני הנוכחים את מכלול הבעיות העומדות לפני ההסתדרות במאבקה כנגד מדיניות הפגיעה בעובדים, וציין כי רק ההסתדרות ונציגי מפ"ם בכנסת עומדים כיום בפרץ בתחום העבודה.

לסיום נערך מפגש רב משתתפים עם פעילים ואוהדים בסניף רעננה, שהאזינו לדברים על ההכנות לוועידה הקרובה, על עמדות המפלגה בנושאים שעל הפרק וסיכמו את היום המוצלח בעיר.

בלי סודות

שאלות ליהודה דגורי, רכז איזור גוש דן — מרכז

שני סניפים בתחום אחריותך השיגו את המטרה, בסיימם בימים אלה את מלוא מכסתם במסגרת מבצע „תו ועידה", כ־60 יום לפני הסיום הרשמי. איך עושים זאת?

יהודה דגורי. מדובר בסניפי רעננה והרצליה. את ההערכות הכוללת התחלנו אצלנו, בישיבת מזכירות אזורית של כל המזכירויות והישובים הקשורים בגוש דן. לקחו חלק גם רכזי מחלקות והפגישה נערכה בסניף בני־ברק. אז הכרנו על מעין תחרות בין־סניפית. העמדנו לפני האנשים אתגר והיה ברור לכולם שכגודל המיכסה (בתוויים), גודל הייצוג הסניפים בוועידה.

הם גם הבינו את החשיבות שבפתיחת אפיק נוסף להכנסת חברים חדשים לי מפלגה באמצעות ביקורי־בית, וכך באותו ערב ניתנה למעשה הדחיפה הראשונה לי מבצע.

במקביל, בסניפים עצמם הבינו שהמשך קיומם מותנה בהרחבת השורות, ומספר ימים לאחר ישיבת המזכירות אפשר היה לראות שאנשים נכנסו לפעילות מקיפה ונמרצת.

בכל זאת, מה הסוד?

דגורי. אין כאן סודות. במובן שצריך כמה משוגעים לדבר וארגון נכון, כדי לי השיג את המטרות ולהשלים את המיכסות. כך קרה בסניף רעננה וכנ"ל בסניף הרצליה, שם פעיל מאד השליח הקיבוצי, אברהם רנצקי, שלקח את מבצע רכישת התו כפרוייקט אישי־משימתי.

גם בית הסניפים ראינו תנופה ומשיכה קדימה. כתוצאה מכך יש כמובן סניפים מצליחים, אחרים, בהם כאלה שכבר עברו 70 האחוז מהמיכסה שהוטלה עליהם.

יש לך איזה „אני מאמין" שאותו מנסה להעביר בביקורים בסניפים בקשר למבצע?

דגורי. סקרים, ועניינים וסיפורים לא צריכים להפחיד אותנו. יש הרבה אוהדים וצריך רק להגיע אל כולם, חוזי כעצם היוזמה והמשימה המוטלת עלינו, אנשי ה„שטח".

מכל מקום

● פנל פוליטי נערך בשבוע שעבר בקיבוץ מגידו. בריון, שנערך בהשתתפות יותר מ־100 נוכחים, התעמתה חה"כ חייקה גרוסמן שעם חה"ח רפאל איתן בנושאי שלום ביטחון, יחסי יהודים־ערבים והפתרונות האפשריים למצב בשטחים.

הכנס, בארגונו של רכז ועדת התרבות ומזכיר הקיבוץ, זכה לתאונה קשובה ואוהדה בה נתקבלו דברי חייקה גרוסמן שהיו כהחלט צפויים. צופים מן הצד יכלו לראות ולשער כי יש לרפול „עזרה" מן הקהל; בלטו שם במיוחד שני צעירים שכמהלך הדיון אותתו לח"כ בידיהם.

לפני ובתום הדיון נפגשה גרוסמן עם הפעילים וחברי מגודו להחלפת דברים, ומישהו ציין שם נסיום כי „המשוכנעים השתכנעו".

● חה"כ אמירה סרטני ביקרה בשבוע שעבר בסניף עפולה ולקחה חלק במבצע ביקורי הבית למען גיוס פעילים ולהתחמה על תו הוועידה. „זה שחברת כנסת מגיעה אלינו הביתה, מהווה לגבנו כבוד גדול. אנחנו מעריכים פוליטיקאים שבאים ככה סתם לאורח הקטן, לא רק ביום הבחירות", אמרו באחד הבתים בה ביקרה אמירה סרטני.

● בכנס רב משתתפים של מורים ערביים חברי מפ"ם, שנערך לקראת הבחירות הקרובות להסתדרות המורים, יצאו המשתתפים בקריאה לחוק ולבצר את מעמדה של מפ"ם כמפלגה העומדת בראש מחנה השלום. השמיעו דברים ח"כ אלעזר גרנות, ח"כ מוחמד וותד, חנן ארז, יצחק אסא, פנחס חגין וחוסיין פארס. אסא קרא להגברת השוויון בין החינוך במגזר הערבי ליהודי. חגין פרש את מצע החינוך של מפ"ם ופעילות מטה החינוך ותבע מהמורים לפעול להגברת ההבנה והדו־קיום. פארס, שהינחה את המפגש, סקר את נושא החינוך לקראת ה־מזכירות הפתוחה בחיפה. „אנו רואים בכם ה־מורים שליחים וחיל חלוץ" אמר.

זאביק אבנון מכפר מסריק, שארגן במסגרת פעולות מטה החינוך לקראת הבחירות ב־הסתדרות המורים, ציין שבכנס לקחו חלק מורים ומנהלים רבים שלא היו עד כה חברים במפ"ם, בהרגישו כי „חלקם אף התפקד כ־חברים חדשים. מטה מפ"ם יערוך כנס ארצי נוסף של מורים, משותף ליהודים וערבים, לקראת סוף החודש ובקשר לפרטים שיפנו אלי למרכז מפ"ם, או ליצחק אסא בהסתדרות ה־מורים, טלפון 03־260211".

תו ועידה

עוד 45 יום לסיום

שלושה מבצעים נערכו השבוע במסגרת נושא תו הוועידה, בירושלים, חיפה ותל־אביב, בהשתתפות עובדי מרכז מפ"ם ופעילים מקומיים. מהמטה נמסר, כי „הוכח מעבר לכל ספק שעבודת המיחשוב שנעשתה נמצאת מועילה ביותר, ואנשים שהיו מנותקים שנים רבות מהמפלגה מחדשים את הקשר, ומקבלים בהתלהבות רבה את חברי המפלגה הבאים לפוקדם באישון לילה". כמטה מציינים במיוחד את החברים הוותיקים שייקה גורן, ואזונברג אוברישקה, ש„בלילות ירושלים וחיפה ה־קרים עברו מבית לבית, ובדבקות למטרה נשמשים דוגמה לכאלה שעדיין מעדיפים לשבת ליד התנור החם ולקטר".

נמסר, כי אין בכוונת המטה להוריד לאף סניף — מערכת המרבת והלחצה תופעל מהיום בצורה אינטנסיבית ביותר. מספר הסניפים שעדיין עומדים בשלב ההתחלה קטן והולך, ולמרות שהזמן קצר והמלאכה מרובה מקווים במטה כי ה־משימה תושלם בצורה חיובית.

סניף רמלה, המוביל ללא מתחרים, קיבל לבקשתו יעד חדש ומשמש בכך חליף בנושא זה. הסניף הוכיח כעבר את יכולתו הרבה במבצע 1:1 ומהמטה מוסרים: „ישר כוח" חיום כמיל ולחברי הסניף".

בעריכת צביה בן־שלום

תזונה נכונה במסגרת תקציב

עם ישראל צועד על קיבתו — סוד ידוע. כדי לאמתו נוכל להתמקד אך בתוצאת החופשה לעבר אתרי נופש, מקומות בילוי והנויות־המזון כמובן. זוללי ישראל נאנחים בעולם על המאזנים, משתדלים לרגע ושבים אל הצלחת. ואיך לא — כשהמודפים עמוסים במיני מזונות שונים ומשונים.

מצב התזונה של מרבית אזרחי ישראל לקוי, ומכיוון שלהרכב המזון ולכמותו חשיבות גדולה לבריאות — יש לדאוג שאכן יתאימו המזון והרכבו לדרישות הגוף. בפני עקרת הבית עומד, איפוא, אתגר קשה — כיצד לתכנן תפריט מאוזן שגם יתאים לתקציבה של המשפחה.

אנשי הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות, ובראשם הדוקטור יורם מלבסקי והגברת רות קרינגל, טרחו על כן והוציאו מדריך לצרכן, שיסייע למשפחה כיצד להתמודד עם סעיף המזון: מה צריך לאכול וכמה, כמה קלוריות יש לצרוך וכיצד לבנות תפריט נכון ומאוזן, שיתאים לכל בני הבית בגילים השונים.

הנה, לדוגמה, תפריט למשפחה בת ארבע נפשות. סכום ההוצאה למזון בתקציבה מגיע ל־500 שקלים (מעודכן לחודש ינואר 1988): איך תבנה המשפחה תפריט נכון ומאוזן? בקבוצת מוצרי החלב תצרוך המשפחה חלב, אשל וגבינה לבנה. בקבוצת מאכלי הבשר — ביצים, קורקבנים, כבד, דגים וקטניות. בסך המזון שלה יופיעו פירות וירקות העונה, שמן ומרגרינה, לחם, אורז ואטריות ותוספת מתיקה לחיך — ריבה וסירופ ממותק.

המשפחה שלנו תאכל בארוחת הבוקר — לחם אחיד, מרגרינה, גבינה לבנה וחלב. בארוחות העשר — פרי וכריך מרוח בגבינה. בצהריים יעלו על שולחנה — תבשיל קורקבנים, אורז, ירקות מבושלים ולחם, ולקינוח פירות העונה. לארוחות ארבע מומלצים גביע אשל ולחם. בארוחת הערב תסעד המשפחה סלט, ביצה, לחם בגבינה, מרגרינה וריבה. התפריט הזה מאוזן, מתאים לכל המשפחה, וכאמור, מתאים לתקציב מוגבל — 500 שקלים בחודש. בעלי יכולת יכולים לצרוך כמובן מיגוון אחר של מזונות יקר בהרבה, אבל כזה שתרומתו התזונתית שווה. כך, למשל, תאכל המשפחה שרמת הכנסתה גבוהה יותר בארוחת הבוקר — בגט, אבוקדו, גבינה קשה ומיץ טבעי. בצהריים יעלה על שולחנה סטייק וקלחי תירס, אורז סיני ותות שדה.

לסוגיה זו, שעניינה תזונה נכונה ונבונה וחינוך להרגלי אכילה נאותים, נותנים את הדעת גם גורמים אחרים: המחלקות לתזונה במשרד הבריאות, בפקולטה לחקלאות שברחובות ובפקולטה לרפואה של האוניברסיטה העברית בירושלים. ועדה, שבה השתתפו נציגי הגופים האלה, פרסמה עשר דיברות לכללי התנהגות תזונתית נכונה. המטרה היא לשפר את מצב התזונה של האוכלוסייה, לקדם את הבריאות ולהפחית את שיעור המחלות הקשורות בתזונה בלתי נכונה, שכן אין עוררין על הקשר שבין תזונה לקויה לבין מחלות שונות.

עשר הדיברות אינן אלא המלצות והנחיות להתנהגות נבונה. אנו דנים בהן שמירה על משקל נאות, הימנעות מאכילת־יתר בכלל ומאכלים עתירי־שומן בפרט. ישנן המלצות להגבלת הכולסטרול, הסוכר והנתרן (המלח), הגדלת הצריכה של סיבים, פירות וירקות בקליפתם, צריכת פחמימות מורכבות — כמו דגנים וקטניות. כמו כן, נמצא שם עידוד לאכילת מזון מגוון ככל האפשר, שתייה מרובה של מים, וכמובן פעילות גופנית. יש לברך על היוזמה הזאת ורצוי כמובן לעודד כמה שיותר פרסומים וכתבות בנושא. אולם למרבה הצער, פעילות זו לוקה בחסר. הכל מדברים על דיאטה ועל הצורך בשמירה על הבריאות, אבל מעטים רכשו את הידע הנכון. אין בישראל תזונאיות שעיסוקן בתזונה מונעת. אל התזונאית מגיעים רק חולים שנשלחו בידי הרופא, או אלה המבקשים להפחית ממשקלם. הציבור צמא לידע, וכדאי שהגורמים המוסמכים ידעו כיצד להביאו אליו.

יעל ענבל

הסוד הוא הצמח

יותר ויותר מתפתחת המודעות לריפוי מיחושים, ואפילו מחלות, על־ידי טיפול טבעי כלומר באמצעות תרופות מן הצומח. ישראל היא אחת הארצות העשירות בצמחי מרפא. לא מזמן שמעתי סיפור. גבר בגיל השלושים סבל מכאבי ראש. כל הבדיקות הראו שאכן אין לו שינויים פיזיולוגיים באיזור הראש: לא גידול במוח, לא הפרעות במערכת הנשימה, השיניים והעיניים במצב תקין. אז אמר הרופא: תנסה את תה הצמחים "נגד מיגרנה". הוא לא יוכל להזיק, ואולי הוא יעזור לך. והוא עזר. כאבי הראש נעלמו.

מה הסוד? אבות אבותינו כבר אמרו: הסוד הוא הצמח, ואם יודעים לבחור את הצמח הנכון — אפשר לרפא. במקרים אחרים, או ברוב המקרים אפשר להקל על ייסורי החולה. כבר כתבתי על צמחי מרפא, לפני שאספר על רזי רונן, בן ה־35, תושב מושב פארן (ערבה), שעשה תואר ראשון בנושא ריפוי טבעי ותזונה, עלי להפנות את תשומת לבכם ולהזהירו: בכל מקרה יש לפנות גם לרופא לקבל את חוות דעתו על תחילת טיפול בצמחי מרפא. יש גם רופאים הרוגלים בשיטות אלה ומומחים לריפוי טבעי. את המוצרים כדאי לרכוש אך־ורק בחנויות לטבעונות או בבתי־מרקחת, ולא סתם בשוק חופשי. יש צמחי מרפא שאפשר להפיצם בלי כל רישיון, אך יש כאלה שמשרד הבריאות ומכון התקנים חייבים לתת את האישורים.

בהכנות לעבודת גמר לתואר השני בנושא מחלות מערכת הנשימה, מגיעתן הודרכים לריפויין רזי רונן חקר ולמד רבות על השפעתם של צמחי מרפא. הוא מצא שצמח השרביטון המצוי וגדל בערבה, בשיטות גידול אורגניות, מוכר כתרופה ומיועד לחולי אסטמה ומהווה תחליף לתרופות תנצטולין. השרביטון מכיל אפדרין, המרגיע את מערכת הנשימה במקרים של אסטמה. רזי רונן מייצר ומפתח את המוצר ומעבד את השרביטון באופן טבעי, כדי להסיר ממנו את טעם הלוואי. העתיד רוצה לשווק את תה השרביטון בצורת שקיות תה.

את השכלתו האקדמאית רכש רזי באוניברסיטת דוונסטכק בקליפורניה שבארצות הברית. הוא השתייך לגרעין נח"ל שהקים את מושב פארן ב־1971, ובשנת 1984 החל לגדל בפארן צמחי מרפא בשיטות גידול וטיפול אורגניות. הוא הקים את חברת "בראשית", העוסקת בפיתוח מוצרים מן הטבע. מטרתו היא מניעת מחלות בשיטת ריפוי טבעי. רשימת המוצרים ארוכה ומעניינת. תערובת צמח עם ATRIPLEX מיועדת להורדת רמת הסוכר בדם. שימוש נכון (כמובן לפי הוראות ויעוץ ברופא מוסמך) מעודדת את פעילות בלוטות הלבלב ועוזרת בייצור האינסולין והפרשתו לשם הורדת רמת הסוכר בדם.

תערובת צמחים ושמן למריחה EXEMEND מיועדת לטיפול באקזמות ומחלות בעור האדם. אפשר גם להשיג תערובת המקלה ומסדירה את פעילות העיכול ועצירות, מלחים דיאטטיים, מזון מלכים אורגני ודבש אורגני, תערובת ויטמינים של מוצרי כוורת ותמציות מ־22 צמחי מרפא. מאוד מומלץ על־ידי רזי רונן, לתיגבור חיוניות הגוף ועמידתו בפני מחלות. את מוצרי "בראשית" אפשר להשיג בחנויות למוצרים טבעוניים ובבתי־מרקחת.

רות יוסף

זה מה שיש

ראו, הוזהרתם!

גונבו לאזני רמזים שונים על בוא "יום האם והמשפחה". בתל־אביב רבתי זה יקרה ביום חמישי, ה־18 בפברואר, יש להניח, שגם ביישובים אחרים התאריך בסביבה. החנויות כבר מלאות כל מיני צאצקע'ס שישמשו את אמא, מחירי הפרחים מאמירים, המסעדות יהיו מלאות ולמשרדים לא כדאי לגשת, כי מחצית הפקידות ייעדרו מן העבודה לרגל החגיגה לכבודן, בגן או בבית־הספר. כיוון שאתם למודי נסיון, אתם יודעים מה מצפה לכם, ועד כמה שאני מכירה את עתיד האומה — הם כבר הכינו אתכם להפתעה. רק אל תגידו שלא הוזהרתם!

בשנקר מעצבים נעלי טבע

בימים אלה מסתיים הפרויקט המשותף של "נעלי נאות" ומכללת שנקר, שבמסגרתו התבקשו תלמידי השנה השנייה במגמה לעיצוב אופנה לעצב סנדל טבע מקורי ומודרני, כשהדגש על תמיכה, יציבות ונוחות לרגל. הדריכה את הקבוצה מיכל טייכמן, מעצבת הבית של מפעל "נאות", המתמחה בנעלי "טבע מקורי" והמעוניין לעודד עתודה של מעצבי נעליים. במסגרת הפרויקט הוגשו למפעל כ־30 הצעות, ומהן נבחרו דגמים אחדים שייכנסו לסט היצור בשנה הבאה.

תערוכת עיצוב החנויות

התערוכה הראשונה בתחום עיצוב, תכנון והקמת חנויות ובתי עסק תתקיים בין ה־23 ל־25 בפברואר בגני התערוכה בתל־אביב. השם הוא "שופיקס 88", האירגון הוא בידי צוות שטיר והחסות של המכון לפריון העבודה והייצור. עד כה נרשמו כ־40 חברות שיציגו מיגוון חידושים בנושא.

מיטות סיעודיות במשען

במסגרת מאמצי "משען" לצמצם את תור הממתינים למוסדות סיעוד, נוספו 150 מיטות ב"בית רבקה" שבפתח־תקווה ובבית אבות הסיעודי שברעננה. משה יהודה, מנכ"ל משען, מסר כי תוספת המיטות בבית רבקה היא פרי מאמץ משותף של משען וקופ"ח הכללית: אחד המבנים של בית רבקה הותאם לשמש כמוסד סיעודי בניהול מקצועי של קופ"ח. בבית האבות הסיעודי ברעננה, המאכלס 520 מיטות, יתוספו בימים הקרובים 70 מיטות, 85 לתשושי נפש ו־35 למקרים סיעודיים רגילים. משה יהודה מסר, כי בקרוב יוחל באכלוס הבניין החדש של בית האבות בחולון, ובו 33 מקומות לעצמאיים, תשושים וסיעודיים. בתכנון "משען" גם בניית בית אבות בן 450 חדרים במעון אביב.

שביל הזהב לביטחון בדרכים

לשחות אי־אפשר ללמוד על היבשה, אבל את כללי הזהירות בדרכים ניתן לקלוט "על יבש", באמצעות סיפורים, משחקים וסימולציה. אולי זה פחות אפקטיבי מאשר תירגול ממשי, על הכביש, אבל גם אין לערוך יותר בטוח וכל מה שלומדים הוא רווח נקי. בימים אלה מפיצה חברת "אורדע" משחק בשם "שביל הזהב" (זה"ב — זהירות בדרכים), על משטח צבעוני משוחזר בדייקנות רחוב ישראלי מצוי, מוצבים כלים וכרטיסי משחק. יש מעברים, רמזורים, מכוניות, אופניים וצרות אחרות. הילד המשחק מחליף תפקידים, פעם הוא הולך רגל, פעם רוכב אופניים, פעם נוסע באוטובוס וכך הוא לומד להגיע למטרה ולהישאר בחיים. המשחק נועד ל־2־4 משתתפים בני 8 ומעלה.

S.O.S

אולי מישהו יכול להסביר לי מה קורה בשושלת? אני זוכרת שפעם, לפני יותר מ־60 פרקים ובשלושה חודשי שביתה, קריסטל ובלייק התחתנו והשמחה היתה רבה. עכשיו, פתאום, הם מדברים על חתונה. התמצאתי משהו? (צב"ש)

תרמה תכשיטיה למולדת

גברת רוקיה ביאריס, מחנכת מבקה אל גרביה, פרשה לא מכבר לגימלאות. כחלק מהגיגת של ביקור שר החינוך והתרבות בכפריה, הוצגה לפניו על־ידי ראש המועצה כ"גאוות מערכת החינוך ביישוב". גב' ביאריס הנרגשת הודיעה, כי החליטה להקים מכספה הפרטי קרן מילגות לסטודנטים ערבים ישראלים נזקקים, וכי היא תורמת למטרה זו 50 אלף ש"ח, 20 אלף מתגמולי פרישה ו־30 אלף שקיבלה ממכירת תכשיטיה. גם השר היה נרגש והודיע, כי הגימלאית לא תישא לבדה בהוצאות הקרן, וכי משרד החינוך יתרום את חלקו. כאשר דובר המשרד, שהעביר לי את הסיפור הנ"ל, יגלה מה חלקו של המשרד — אשמח לדווח לכם.

התכנסות קודש למחלקות הילדים

סניף נשי הדסה־בישראל בירושלים יקיים ביום חמישי, 18.2, בשעה 20.00, מופע הגיוני שכל הכנסותיו קודש למחלקות הילדים בבתי החולים של הדסה בירושלים. במסגרת האירוע, שיתקיים במלון האייט בירושלים, תופיע הזמרת חוה אלברשטיין במבחר משיריה. לאחר מכן תתקיים תצוגת אופנה על־ידי פרוות שרף. כרטיסים במחיר אחיד של 30 ש"ח כולל קפה ועוגה, ניתן להשיג במשרד הדסה־ישראל, רח' שטראוס 24, ירושלים, טל. 02־231411/2/3.

לארנק של אמא

אם יום האם כבר תזכירו? ברשת חנויות "מתנה" מציעים משהו שנראה כמו חתיכת עץ, מגולפת גם בצורה של כוכב, פרפר או לב. וזה נועד להפיץ ריח בושם בארנק של אמא או בארון הלבנים שלה. הצבעים הם ורוד ותכלת, התוצרת "אסטבן" (צרפת), הריח לא מלוגג אבל המחיר סביר: 2.90 ש"ח. אפשר לקנות בזה גם בלי לשדוד את אבא. ואגב, מבשרים לי — יש גם כן כל מיני, כמו זה מגנן (4.90), מראה בצורת פרח (10.) וחגת תכשיטים (28.) וציפור עם פותחן.

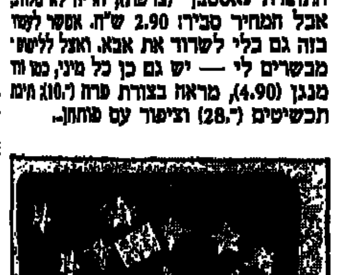

ממש לימונדה

משקה קל, ממש בטעם של לימונדה, מיוצר ומשווק על־ידי חברת "פרימור". כאמור מי שמתעצל לסחוט לימונים, או סתם רוצה לשתות בחוץ משהו המצמצם הרעב, משקאות קלים אחרים, שאני לא מה להשמיץ. הלימונדה משווקת בפחיות של 330 מ"ל, בעלות פתח־קל, והמחיר לצרכן צריך להיות 1.50 ש"ח. אני לא בטוחה שכשהיא מקוררת, לא יורשו יותר. על הפחית כתוב, שהמרכיב הוא מים, מיץ לימונים ללא תוספות חומר משמר וצבעי מאכל. כן כתוב כמה קלוריות וגם אם חן וכו' ... האנשים רוצים לדעת.

ארון גאון

בבת אחת התחיל "ריס" לשווק את הארונות הגאוניים שלה. מישראל ובארה"ב האמריקאים מתלהבים. מה יש באלה כוח ואורה — ישנו סלים, נעים להולצות, מתקני איכסון לנעליים, ארונות לאחסון הדיסק, מוטות טלסקופיים. אל תשאלו אותי מה זה הוגב מחלה לעניבות ועוד של מיני טעמים האמורים להקל על החיים. הגאון [illegible] חיכורות של 1699 ש"ח במקום 2520 ש"ח. אבל לא גילו לי את המחיר וזה טוב, למטר מרובע. טוב, [illegible] לא תרוצו לקנות ארון בלי לראות אותו, או בהודעות השגות.

מתוק מתוק

בתערוכת הממתקים הבינלאומית הגדולה בעולם שנערכה בשבוע שעבר בקלן (I.S.M) השתתפו השנה 903 חברות מ־40 מדינות, ביניהן 121 יצרניות מהולנד, 73 חברות מצרפת, 65 מפעלים מבלגיה ו־64 מציגים מאנגליה. עלית הציגה בשטח הכולל של 60 מ"ר. מאיר שני, מנכ"ל החברה מסר, כי מספרם של הקניינים אשר גילו עניין במוצריה בתערוכה, עלה על המשוער, ולא רק בגלל הליצן, שמכר (בתמונה) סוכריות פז, אלא בעיקר הודות להתרחבות היצוא...

סינר חד־פעמי לתינוק

איזו מכה לכל הדודות והסבתות שנהגו לרקום ברווזים או ליצנים על סינורי תינוקותן. גמרנו חברת "פרגור", שער עכשיו יצרה את ה"תחתונית" (סטוגית לתחתונים) פיתחה סינר חד־פעמי לתינוק ושמו בישראל "ספיון". הוא נראה כמו סינר, צבעוני ועליז, מצוייד במדבקות המצמידות אותו לבגד של התינוק ובכיס קשיח, הקולט את הפרורים. החלק העליון של הספיון נתלש כדי ליצור פתח לצוואר ונועד לשמש מגבת לניגוב פני התינוק. עושה רושם של משהו שימושי, לא צריך לכבס, לא צריך לנקות, אינו מוזמם בקיץ ואפשר לקחת לדרך. והחברה השקיעה בפיתוח המוצר כמיליון דולר מקווה שהספיון יתפוס את המקום הראוי לו בציוד הבסיסי של התינוק, כמו החיתולים החד־פעמיים. בינתיים המחיר די גבוה: אריזה של 10 ספיונים — 2.98 ש"ח, של 35 יחידות — 8.94 ש"ח.

עיני מלכת הכוורת

סידרת תכשירי "פליר", המיוצרת על־ידי תשלובת רנשר, התעשרה לאחרונה בקרם עיניים, המבוסס (כמו שאר מוצרי הסדרה) על מזון־מלכות. לא סתם דבש, כי אם החומר המיועד להזנת מלכת הכוורות. הכוורנים מספרים, כי הוא מכיל את כל אבות המזון, חומר חיסור, ויטמינים, חלבונים, שומנים, ברזל, אשלגן, סידן ואולי משהו רומנטי, שכתוב בסיס לתכשיר קוסמטי זה טוב לא פחות מאלדרורה, שירשן, או הבוץ של ים המלח. טוב למי שמתעקש לאכול כל בוקר כפית מזון מלכות בשביל הבריאות. קרם העיניים של "פליר" הוא נטול בושם, למקרה של אלרגיה. 11.90 ש"ח לקופסה גדולה יחסית.

סקר מיפגעים בחולון

עיריית חולון עורכת סקר של מיפגעים, מיטרדים ותמרורים. הכוונה למדרכות פגומות, תמרורים חסרים, מעקים שבורים, שילוט מטעה ועוד. ראש העיר הודיע, שהסקר יתחשב גם בפניות של תושבי העיר המתריעים על מיפגעים ומיטרדים, מי שיש לו על מה להתלונן שיפנה ליגאל דובב, ראש הלשכה של ראש העיר. תגידו, מה קורה כאן? בתל־אביב מחליפים מדרכות, בחולון מתקנים מיפגעים — שנת בחירות, או מה?

עיריית אשדוד

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי אשדוד

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום, החליטה באישור של הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת מס' 128/03/3 שינוי מס' 1 לתכנית מפורטת. [illegible]

ש. רנינר, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז הדרום

עיריית אשדוד

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי אשדוד

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום, החליטה באישור של הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת מס' 101/02/3 שינוי לתכנית — 30. [illegible]

ש. רנינר, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז הדרום

עיריית פתח־תקוה

מנהל ההנדסה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח תקוה

הודעה

על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה לאישור שמוש חורג בגוש 6376 חלקה 28 ברח' האחרוג. לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים. הבקשה היא לאישור שמוש חורג למחסן לחומרי הדברה לתקופה של שלש שנים. כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — פ"ת

הועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש 6417 חלקה 427 ברחוב הכרמל המסומנת באזור מגורים ב' ע"פ ת.ב.ע. 210א' בקשה למתן אישור למקום לצרכי רישום בסטייה מתכנית מתאר 210א' לעניין מגרש מינימלי בגודל של 640 מ"ר במקום 750 מ"ר למגרש מינימלי הקבוע במתאר 210א'. כל מי שיש לו התנגדות למתן אישור כנ"ל, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. ורבין, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 49 בגוש 8263 רח' ראשון לציון מס' 11 בחריגות 1.25 מ' בקו בנין קדמי לסגירת המרפסות כישור קו, 48 מ' בקו בנין אחורי בקיר אטום 1.8—1.7 בקוי בנין צדדי קיים עד 10% באחוזי בניה. את התכנית מס' 35/88 ות.ב. 4352 ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלדואי, יו"ר הועדה המקומית

עיריית טבריה

משרד מהנדס העיר

טל' 06־791911, ת.ד. 506

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה טבריה — שבעיריית טבריה, מופקד שינוי תוכנית מתאר הנקרא תכנית מס' 5879 שנוי לתכנית מתאר מס' 287 — גבעת שרה — טבריה ביחד עם תשריט המצורף אליו. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 15071 חלקה 18; גוש 15039 חלקה 4; גוש 15083 חלקות 3, 8, 15 — 81, חלק מחלקה 10.

עיקרי מטרת שנוי התכנית: א. תחום שטח בנוי ותוחו בהמשך רצוף של העיר טבריה. ב. קביעת יעודי קרקע לשמושים שונים, קביעת קשר פיזי בין המרקם העירוני הקיים לבין המוצע בשטח התכנית ופתוח השטח הכלול בתשריט. כל המעונין בשנוי התכנית יכול לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע, בנין או בכל פרט תכנוני הרואה את עצמו נפגע על ידי שנוי התכנית וכן כל מהנדס העיר, הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכניה או גובל אותה, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפרוט הנמקות ובלווי תצהיר התומך בעובדות שעליהן היא מסתמכת.

יגאל ביבי, יו"ר הועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 מרחב תכנון מקומי "מעלה חרמון"

הודעה בדבר הפקדת שנוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מעלה חרמון", מופקד שנוי לתכנית מתאר מס' 5508. [illegible]

ברוך יצחק, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מעלה חרמון

הועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 לחלן הודעה

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6586 חלקה 379, רח' סולד המהווה הקלה במקום 2.47 יח' המותרות לפי תכנית רע/1/212 שלוש יח' והקלה 10% בקו בנין אחורי — 5.40 מ' במקום 6 מ'. כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולובריץ, יו"ר הועדה לתכנון ובניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 מרחב תכנון מקומי חוף השרון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה חוף השרון, מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מספר חש/7/21/א — שינוי לתכנית מספר: שינוי לחש/7/21. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב כפר נטר, חלקי גושים 8967—8966.

עיקרי הוראות התכנית: א. קביעת יעודי קרקע שצ"פ, חקלאי, תעשיה ושבי"צ עפ"י המסומן בתשריט. ב. שינוי גבולות בין משקים 70 ו־71. ג. שינוי גבולות בין מגרשים 44א' ו־44. ד. קביעת תוואי ברוחב 12.0 מטר לכביש ... [illegible]

כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות. [illegible]

דב שיש, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה חוף השרון

טלוויזיה

(פ) בתוכניות מיוחדות ללקויי שמיעה.

08.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 תלמוד שניים אוחזין ודימינוט 1 (כ). 08.40 מסך לספרות (יסודי) דירה להשכיר (כ). 09.00 אנגלית ו'. 09.20 השעה שלנו, קורות חיי הלן קלר (כ). 10.00 שעת כושר. 10.10 אנגלית ד'. 10.30 מרמר נחמד, המעיל החום של הדוד נחום. 11.00 הטבע ח', חיסור כשבדים. 11.15 צרפתית (על יסודי) 11.30 גיאוגרפיה כללית (ה' ו') אמריקה הטרופית. 12.00 ספרות (ו' ט') המחרוזת. 12.25 אנגלית ט'. 13.00 אנגלית י'. 13.30 הסטוריה כללית, נפוליון, עלייתו ונפילתו (1). 14.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 14.05 האוניברסיטה הפתוחה: 1. עידן המהפכות, הולדתה של צרפת החדשה; 2. מדעי החיים, בידור טבעי; 3. ניהול משאבי אנוש, בניית צוות. 15.00 גברת מלפלה. 15.10 רחוב סומסום. 15.40 שעת כושר. 15.50 מאתיים שניות לגולה. 15.55 הקוסם מארץ עוץ, פרק 2. 16.20 מכשפת"ח מכה שנית, פרקים 10 ואחרון. 16.50 40 עד כאן, מגזין טלטקסט יומי כולל מידע היסטורי, סיפורי רקע ומושגים מ־40 שנות מדינת ישראל. 17.00 ערב חדש, מנחה דן מרגלית. 17.30 זרבובים, סדרה בהמשכים. 17.40 סרט קולנוע, המלך ארתור (חלק א') 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 רוצה פתרון (ערבית). 18.45 חידושים והמצאות 1, עזרה לכולם: 2. השתלת תאי לבלב; 3. ציוד במשמש ביתי (ערבית). 19.00 יומן השבוע (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 עד סוף, מגזין לספורט ולבידור. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 לקראת שירות. 21.50 שושלת, פרק ה־72: אדם מציע לקירבי נישואים. טרייסי משכנעת את קריסטל, שתמסור לידיה את כרטיסי האשראי של החברה. קריסטל ובלייק — בעל ואשה. 22.40 מבט הרוח — מגזין ירחוני לענייני תרבות ואמנות, מנחה ירון לונדון. 23.30 קלי קלות שם הפרק: מופע צרקת. 23.55 מסוק של יום, חדשות הלילה.

— ערוץ 2 —

18.30 קימבה, האריה הלבן. 19.00 הסוס הטרויאני. 19.50 מתול בניו־יורק. 20.00 הבאסקים. 21.00 שירים של ניק קרשאו, פאול יאנג, דריל הול.

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר. 07.09 בהמשך ניתונת — טלמן סויטה בלה מינור לחליל ולכלי קשת; [illegible] 09.00 בוקר — צ'ייקובסקי: סויטה מתוך הבלט אגם הברבורים; [illegible] 18.00 מוסיקה ליום ראשון [illegible] 20.05 מוסיקה קלאסית קלה. 20.30 פינת השיר. 20.37 המוסיקה הקאמרית בגליל הגליון 1987 — [illegible]

רשת א'

07.30 ודידיקל. 08.05 הונג, עם כני הנגל. 09.05 מלודיה, שירות מידע. 10.05 שירים מתולות ושירים. 11.05 פני בוקר עם גרעט תור. 12.05 משורב יקותיכונ'. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 בראש צעיר, מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה המשודרת. 18.05 רדיו־רשת, מגזין נוער. 17.10 צבעי הקשת. 18.05 מסורב. 19.05 סיכום המשנה היומית. [illegible]

רשת ב'

המועדות לבעיות מיוחדות ילדים להורים גרושים.

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין. 09.05 ביקור בית, עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הקשת עם יואב גינאי. 12.10 אלף־לף בבית, עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום, חדשות ומוזמנים. 14.05 לראות או לא לראות, יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק הווי והומור. 15.05 שירים ושעורים. 15.55 קראתי ספר, קוראים ממליצים. 16.05 יומן כלכלה. 16.30 על מסמרים ואנשים, מגזין המשק והחברה. 17.05 רגעי קסם. 18.05 בעין כותבת עם יצחק גולן. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 עם ישראל, מוסף לעניינים יהודיים בעולם. 20.05 אומר בשבחו. 22.05 בינינו לבין עצמנו, שיחות עם מאזינים בשידור חי, מנחה אלכס טלמור. 00.15 להאזין בחלום, שירים לסיומו של יום.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת, מושגי יסוד בכלכלה, מחיר שיווי המשקל. מרצה: ד"ר יקיר פלסנר. 06.30 פוקחים עין. 07.07 שבע אפס שבע, עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר, עם אורלי יניב. 10.05 עשר, שירים עבריים. 11.05 נכון לעכשיו, עם רפי רשף. 13.05 רז רז יומי. 13.55 40 לאחור, סיפור היום בתש"ח עם רוזה דיין. 14.05 פגישה יומית עם יצחק ברנר. 15.05 שירים לתג עם ארז טל. 16.05 ארבע אחר הצהריים. 16.54 באוטו מילולי, פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שעה קלה על כלכלה. 18.45 חמש עשרה קטנות. 19.05 רדיו ספורט, מגאזין ספורט. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 בעיקר מוסיקה, המכללה המוסיקלית המשודרת של גלי צה"ל. יואב קוטנר מגיש הרצאה בנושא קול ההתחלות — דרך לכיבוש הצליל של מתכני הפופ. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת, מושגי יסוד בכלכלה, מחיר שיווי משקל. מרצה: ד"ר יקיר פלסנר. 22.05 על הרבש ועל הכיפאש. 23.05 עשרים וארבע, היום שהיה. 23.55 שיחת הצוות, עם ד"ר ברמון אריק, ראש המכון ליחסי ישראל והתפוצות. 00.05 ציפורי לילה משתהות, עם דודו טופז המשוחח עם מאזינים בטלפון. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר.

— שידורי צה"ל 2 —

19.05 רדיו רדיו, עם יואב קוטנר. 20.05 צד ב' עם אברי גלעד. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עשר, עם מיכל ניב. 23.05 קול תגאו הזה עם רני קרסל.

רשת ג'

08.04 כתובת לאושר. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 מה, כבר תשע? עם אבי אתגר. 10.05 דברים טובים. 11.05 שבעים מי יודעין. 12.05 אהבה יומיומית עם יוסי סיאס. 13.05 רק בימי חול עם מנחם פרי. 14.05 לי ולך שיר וברכה. 15.05 חדש, חדיש ומחודש. 16.05 הצגה יומית עם יקיר אביב. 18.05 מצעד הפזמונים הלועזיים. 21.05 ארוחת עתיק, שירים שלא גם ליתום עם מיכל שמואלי. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30

אסתר: לילה מגניב 5, 7.15, 9.40
אורלי: זיווג משמיים 5, 7.15, 9.30
בן־יהודה: חיזור גורלי 4.30, 7.00, 9.30
גת: הקיסר האחרון 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: אדמה זו שלי היא 7.00, 9.30
דקל: השור 5, 7.00, 9.30
דרייב אין: גאורין אהבה 7.45
הוד: ריקוד מושחת 5, 7.15, 9.30
לימור: הרשתה ללא מוצא 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 2: סגור
פאר: יופיו של החטא 5, 7.30, 9.30
פאריס: יהושע יהושע 12, 2, 7.15, 9.30
רב־חן:
חן 1: מעקב צמוד 5, 7.30, 9.50
חן 2: יום במלכודת 5, 7.25, 9.45
חן 3: אי אפשר לקנות אהבה 11, 2, 4, 7.40, 9.45
חן 4: הנסיכה
מבברלי הילס 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: מהלון חרר המיטות 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: עכבר הבארים 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: זעם של כבוד 5, 7.15, 9.30
תכלת: אריה 4.30, 7.00, 9.35
לב 1: נערות עבודות 2, 5, 7, 10.00
לב 2: טמטופו 2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 3: ריקוד החשיכה 2, 5, 8, 10.00
לב 4: מגרל הדבורים 2, 5, 7.50, 10.00

רמת־גן

ארמון: מעקב צמוד 4, 6.40, 9.30
לילי: יופיו של החטא 7.15, 9.30
רב־חן:
גן 1: ריקוד מושחת 5, 7.20, 9.40
גן 2: יום במלכודת 5, 7.20, 9.40
גן 3: אי אפשר לקנות אהבה 5, 7.30, 9.40
גן 4: ללא מוצא 6.15, 9.15

ירושלים

אריסון: הנסיכה מבוחולי והלס 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: יום במלכודת 4.30, 9.15
רון: השור 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון:
האחים בלוז 16.00
כל מה שרצית לדעת על המין 18.15
סרט אילם 20.00
1984 21.45
כפיר: חיזור גורלי 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל: מעקב צמוד 4.30, 7, 9.00
מיטשל: מארח מאר 7.00, 9.00
סמדר: טמטופו 7.00, 9.15
חבירה: סגור לרגל שיפוצים
אורירן:
אור 1: זעם של כבוד 4.30, 7.15, 9.15
אור 2: זיווג משמיים 4.30, 7.00, 9.30
אור 3: מהלון חרר המיטות 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: יופיו של החטא 4.30, 7.00, 9.00
אור 5: יהושע יהושע 4.30, 7.00, 9.00
עדן: המורד 4.30, 7, 9.00
תיאטרון ירושלים:
מאנון + ז'אן דה פלורט 18.45, 21.45

חיפה

אורה: יהושע יהושע 4.30, 7.00, 9.15
חן: לילה מגניב 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: עכבר הבארים 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: שגעון בחלל 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: ללא מוצא 4.30, 7.00, 9.15
רון: חיזור גורלי 4, 6.30, 9.00
אורלי: מלאכים בשמי ברלין 6.45, 9.15
קרן אור המזרח:
יופיו של החטא 7.00, 9.15
פאר: מעקב צמוד 5.00, 7.30, 9.30

נתניה

שרון: ללא מוצא 5, 7, 9.15

חולון

סביון: חיזור גורלי 5, 7.15, 9.30
מגדל: מעקב צמוד 6.00, 9.00
ארמון: יופיו של החטא 5, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: ריקוד מושחת 5, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: חיזור גורלי 5.00, 7.15, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1: חיזור גורלי 5, 7.15, 9.30
היכל 2: שגעון בחלל 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3: יום במלכודת 7.15, 9.30

עפולה

גומתרון: גבי 9.00

ראשון־לציון

רון 1: חיזור גורלי 7.30, 9.30
רון 2: עכבר הבארים 7.30, 9.30

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום א', 14.2
מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
אנשים קשים: 20.30
מירלה אפרת — כפר מנחם: 21.00

צוותא — לתרבות מתקדמת
יום א' 14.2 בשעה 20.30
שולמות

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים — גני בת־ים — הנביאים 3.
חולון — אהרון — הופיין 52.
ירושלים — קופ"ח מרפאת רוממה — המ"ג 38.
נתניה — קופ"ח ברודצקי 31.
פתח־תקוה — קופ"ח — חיים עוזר.
רמת־גן — קופ"ח — המיתר 25.
תל־אביב — ארלוזורוב — ארלוזורוב 76. קופ"ח קינג ג'ורג' — המלך ג'ורג' 25.
חיפה — יבנה — אבן סינא 7.
רעננה־כ"ס — סופר פארם — אוסטרובסקי 3, כ"ס.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100; באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100, אילת — 244, הדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית חולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית חולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית. ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, מלבד שבת.

ירושלים

הדסה ה"צ — נשים. הדסה ע"כ — ילדים, אורתופדיה, עיניים, אא"ג. שערי צדק — פנימית, ביקור חולים — כירורגיה.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יוסיף מידע טלפוני בימים א'־ה' [illegible] — 20.00, ימי ו' 08.00—15.00. טלפונים 03־433500, [illegible]

ארון קשבת בטלפון לילד ולנער — קו לנוער במצוקה: ירושלים — 02־243338; ת"א — [illegible]; חיפה — (11.00—20.00) [illegible]; גליל מערבי 04־922222.

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ד' — טל. 282782.

"קו פתוח" — ארון קשבת לילדים ובני־נוער (24 שעות) [illegible]

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00; בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00. הכתובת: רח' ברקוכבא 49, טל' 284649.

בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' 523566, פתוחה כל יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי השעות בתאום טלפוני בלבד.

ירושלים: מגדל שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 294869, 03־285821.

מרכז סיוע לנפגעות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־55316

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, רמלה — 101, [illegible]

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'־ה' 16.00. בימי ו' וערבי חג 11.30.

מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'־ה' 7.00.

מתל־אביב לחיפה: בימים א'־ה' 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה: בימים א'־ה' 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, נתב"ג, לתל־אביב: בימים א'־ה' 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.10, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ות"א: בימים א'־ה' 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.53, 18.18. בימי ו' וערבי חג 9.05, 10.35.

הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

ההתונה הסתיימה בתאונה בה נהרג חייל והחתן והכלה נפצעו

תושבת אילת נהרגה ובעלה ובנה התינוק נפצעו בהידרדר מכוניתם ליד ירוחם

מאת עזרא אביוץ, כתב „על המשמר", וסוכנות עתי"ם

חייל אחד נהרג וארבעה אנשים נפצעו קשה, ביניהם חתן וכלה, בתאונת דרכים שאירעה אור ליום שישי בצומת במרכז אשקלון.

בני־הזוג וקרובי משפחתם נסעו ביום ה' בלילה במכונית הקורטינה שלהם מפתח־תקווה בדרכם לבית־מלון באשקלון. הם הגיעו בשעה 00.45 לצומת הרחובות הנשיא ושד' בן־גוריון במרכז ־אשקלון, ושם אירעה התאונה הקטלנית, כאשר מכוניתם ואוטובוס נכנסו לצומת והתנגשו.

כתוצאה מהתאונה נהרג החייל ישראל שיריקר בן 19 מקריית־גת ואילו אחיו, החתן רפי שיריקר (24) והכלה רות (רחמים) שיריקר (20) נפצעו קשה. כמו־כן נפצעו קרוב משפחה נוסף, יונה שיריקר בן 24 מדימונה, וידידתו רחל בת 25. שני הגברים הפצועים אושפזו במחלקה האורתופדית של בית החולים באשקלון, כשהם פגועים בעיקר בגפיהם ובראשם. רות שיריקר נפגעה באיזור החזה ובראש ואושפזה במחלקה הכירורגית באשקלון, ואילו רחל הובהלה לבית החולים סורוקה בבאר־שבע כשהיא פצועה בראשה ובאיזור החזה.

בתאונה אחרת שאירעה אתמול בצהריים ליד קבוץ יד מרדכי נפצע קשה השוטר יורם בוסקילה בן 26 ושוטר אחר נפצע באופן קל. התאונה אירעה כאשר ניידת המשטרה בה נסעו החליקה בכביש רטוב והתהפכה.

הרוגה ופצועים ליד ירוחם

תושבת אילת, סילויה אפריאט (24), נהרגה בתאונת דרכים שארעה ביום ו' סמוך לירוחם, שעה שמכונית שכורה בה נהג בעלה התהפכה לתוך תעלה. תינוק בן 3 חודשים, שהחזיקה המנוחה בידיה נפצע וגם הנהג עצמו נפצע.

הנהג ובנו התינוק אושפזו לטיפול במרכז הרפואי „סורוקה" בבאר־שבע.

ממימצאי החקירה עולה, שהתאונה ארעה עקב סטיית המכונית מנתיב נסיעתה לשוליים, כאשר הנהג עמד לעקוף טור מכוניות שנסע לפניו. מסיבה שטרם הוברה, סטתה המכונית לשולי הכביש, התהפכה מספר פעמים ונחתה על הגג בתעלה שלצד הכביש.

נפצעו בהתהפך מכוניתם

בתאונת דרכים שהיתה אמש בכביש ירושלים־תל־אביב, סמוך ללוד, נפצעו שלושה אנשים, שמעון האוזה ואשתו שאונה וכן נכדתם בת החמש.

התאונה קרתה כאשר מכונית הסובארו בה נסעו התהפכה לפתע. הפצועים הועברו לבית־החולים אסף הרופא. הילדה נפגעה בראשה, אך שלושתם הוגדרו כפצועים באורח בינוני.

טלקס

● פסיפס נדיר התגלה בחפירות בית־שאן

פסיפס יהודי הראשון מסוגו בארץ, שבמרכזו מופיעה אלת השפע ובידה קרן השפע שבתוכה פירות שונים, נתגלתה בשבוע שעבר בחפירות בית־שאן.

הפסיפס הנדיר, שהוא צבעוני ביותר, נתגלה על רצפת אחד מחדרי החיכל הולך ונחשף בימים אלו בחפירות באתר. האלה מופיעה בתוך העיגול במרכז החדר כשהיא לבושה שמלה צבעונית וחגורה עם אבזם גדול. החופרים משערים כי החדר שימש לאיחסון מזון ויין. **שלמה גלזר**

● הועלה מחירן של טיסות הפנים

מחירן של טיסות פנים ארציות עלה ביום ו' בשיעור של 5 אחוזים, כולל כרטיסי הטיסה לתושבי אילת. כן הועלה מחיר המטענים הפנים־ארציים בדרך האוויר ב־15 אחוז. על כך הודיע דובר משרד־התחבורה.

הדובר הוסיף, כי מעתה תעלה טיסה לאילת בכיוון אחד 97 ש"ח במקום 92 ש"ח עד כה. המחירים החדשים נכנסו לתוקף עם פרסום הצו שנחתם על־ידי שר־התחבורה חיים קורפו ושר־האוצר משה נסים, המתיר את העלאת המחירים. (שע"ח)

● הקרנות מיוחדות לקשישים בסינמטק בת"א

סרטי קולנוע קלאסיים ב־2.5 ש"ח יוקרנו לקשישים בסינמטק התל־אביבי החל מחודש מארס. אנה קארנינה, קדמת עדן, הגברת עם תקמליות הם בין הסרטים שיוקרנו במסגרת התוכנית.

חברי הסינמטק ושאר המעוניינים יהנו מן ההקרנות במחיר הרגיל.

הסרטים לגיל הזהב בסינמטק מדי יום שני, משעה 17.00 אחר־הצהריים.

„קשישי העיר יוכלו מעתה לצפות בסרטים לטעמם בעלות ובשעות הנוחות להם", אמר סגן ראש העיר וראש אגף התרבות, נוער וספורט בעיריית ת"א יפו, נתן וולך. (שע"ח)

מרחב תכנון מקומי

כפר־סבא

הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965

בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה/ות 61, 59 בגוש 6435 רחוב הגליל מס' הקלה/ות כלהלן:

1. הקלה בשעור 6% מאחוזי הבניה המותרים: 3210 מ' במקום 3000 מ'.
2. הקלה בקו בנין לכיוון מזרח ודרום — 4.1 מ' במקום 5.0 מ'.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל במשרדי הוועדה המקומית בכפר־סבא, רחוב ויצמן 131, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר ... לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד להאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד, — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, כפר־סבא

רכז מרפאת השיניים בדימונה ושני רופאים חשודים במעילה

שופט שלום בבאר־שבע ציווה ביום שישי לעצור את רכז מרפאת השיניים העירונית של דימונה, הנחשד במעילה, בעוד החשוד טען בבית־המשפט, ששניים מרופאי המרפאה של־שלו כספים לכיסם.

נציג המשטרה ביקש מהשופט להאריך בעשרה ימים את מעצרו של רכז מרפאת השיניים העירונית בדימונה, רווה בנישו (37). לדבריו, התלונן במשטרה גוזר העיריה, אביב כהן, נגד בנישו, לאחר שבדיקה העלתה שכספים רבים נגנבו מקופת המרפאה על־ידי בנישו ושניים מהרופאים המועסקים במקום.

נציג המשטרה הסביר לשופט, שמעצרו של בנישו דרוש להשלמת החקירה, המחייבת את איתורם ומעצרם של שני רופאי השיניים החשודים גם הם במעילה, וכן שיש צורך לאתר מסמכים רבים.

בנישו טען מצדו, כי הוא יודע כי שני רופאים, שבשמותיהם נקב, גנבו מהמרפאה כספים לכיסם הפרטי, במקום להפקידם בעיריית דימונה. „קיבלתי מהם עט, מאפרה ופעם אחת לוויתי 300 ש"ח מהרופא וכשרציתי להחזיר את ההלוואה — הוא לא קיבל" — סיפר החשוד.

רוו'ה בנישו טען, שמידע זה הוא כבר מסר לפני חודשים אחדים לראש העיריה אלי הללי, לסגנו שמעון ממן ולמנהל אגף החינוך בעיריה אלי פחימה. „מדי פעם הייתי מקבל כספים משני הרופאים כהלוואה. רציתי להחזיר להם, אבל הם לא הסכימו." לדבריו, לא שלשל לכיסו כספים שקיבל ממטופלים, אלא הפקידם בקופת העיריה. „הרגשתי שמשהו לא כשורה מתנהל במרפאה ולכן ריווחתי על כך. השוטרים כלל לא ידעו על העבודות הפרטיות של הרופאים, ואני הוא זה שחשפתי בפניהם את הממצאים. אני מצהיר, שבכוונתי לשתף פעולה מלאה עם החוקרים, כי זה עומד לי על הגרון הרבה זמן."

(עתיים)

זכויות ההסרטה של „אדם בן כלב" — לקניוק

בית־המשפט העליון פסק, כי זכויות ההסרטה על ספרו של יורם קניוק „אדם בן כלב" יישארו בידי הסופר.

מדובר בערעור שהגיש יקי יושע נגד יורם קניוק. יקי יושע טען, כי הוא רכש את זכויות ההסרטה לספר „אדם בן כלב" של יורם קניוק ואף הכין תסריט על־פי הספר. לטענתו נאמר בהסכם, כי אם לא תצא הפקת תסריט לפועל, יישארו זכויות התסריט בידיו.

בית־המשפט המחוזי בתל־אביב פסק, כי זכויות ההסרטה שייכות לסופר יורם קניוק ולא ליקי יושע, ועל כך הגיש ערעור לבית־המשפט העליון.

בית־המשפט העליון דחה את ערעורו וקבע, כי גרסתו „בלתי אמינה". בית־המשפט העליון דחה את הערעור וחייב את יושע לשלם הוצאות משפט בסך 3,000 ש"ח. (עתי"ם)

הנאשם במכירת האקדח לרוצחי יגאל שחף שוחרר בערבות

שופט בית־המשפט המחוזי בירושלים, ד"ר אליהו בן־זמרה, הורה ביום ו' לשחרר את ניצן גל (27), המואשם במכירת האקדח שבו נרצח יגאל שחף בירושלים לפני כ־4 חודשים.

הפרקליטות ביקשה לעצור את ניצן עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, אך השופט דחה את הבקשה. עם זאת הוא הסכים לעכב את שחרורו ב־48 שעות כדי לאפשר לפרקליטות לערער על ההחלטה בפני בית־המשפט העליון. השופט קבע, כי ניצן ישוחרר בערבות של 30 אלף ש"ח יפקיד את דרכונו במשטרה ויתייצב לפחות שלוש פעמים בשבוע בתחנת משטרה הקרובה למקום מגוריו בשכונת הגבעה הצרפתית.

לפי כתב־האישום שהגישה התובעת עו"ד אידית באומהרן, גנב ניצן בחודש ינואר 88 אקדח חצי אוטומטי מדירה שבה התגורר ב־נתניה. הוא הסתיר את האקדח ב־דירתו החדשה בירושלים והלך עם האקדח לעבודתו כמנהל מאפייה ב־איזור התעשייה עטרות. אחד ה־פועלים במאפייה, יאסין אבו חיידר, הפציר בניצן במשך קרוב לחודש ימים למכור לו את האקדח תמורת 500 ש"ח. ניצן, שהיה שקוע בחובות, הסכים לבסוף להצעת יאסין. הוא מסר ליאסין גם את מחסנית הכדורים והדריך ולימד אותו כיצד מפרקים ומרכיבים את האקדח וכיצד יורים בו.

בדיון שהתקיים ביום ו' בבית־המשפט הודיעו הצדדים, שניצן הודה במעשים המיוחסים לו, וכי בידי התביעה ראיות מוצקות להוכחת אשמתו. לטענת התובעת מהות ה־עבירה של נשיאת נשק שלא כדין ומכירתו לגורם עויין מצריכה מעצר עד תום ההליכים.

סניגורו של הנאשם, עו"ד יאיר גולן, התנגד לבקשה וטען כי, ניצן הוא בן טובים שמעד באופן חד־פעמי. אביו היה קצין בכיר בחיל הים ואף הנאשם עצמו שירת בחיל הים כאיש צוות ספינת טילים. לדברי הסניגור חש הנאשם ייסורי מצפון קשים על מה שעשה והוא מביע חרטה עמוקה על המעשה.

(עתיים)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 12.2.1988

	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.7066	1.7278	1.7162
דולר אמריקני	1	1.54	1.61	1.5762	1.5958	1.5851
מרק גרמני	1	0.91	0.96	0.9307	0.9423	0.9352
לירה סטרלינג	1	2.72	2.84	2.7646	2.7991	2.7831
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2747	0.2782	0.2766
ין יפאני	100	1.19	1.25	1.2160	1.2312	1.2217
גילדן הולנדי	1	0.81	0.85	0.8287	0.8390	0.8327
פרנק שווייצרי	1	1.11	1.16	1.1311	1.1452	1.1387
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2605	0.2637	0.2617
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2439	0.2469	0.2455
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2430	0.2461	0.2442
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3834	0.3882	0.3852
דולר קנדי	1	1.23	1.28	1.2482	1.2638	1.2551
דולר אוסטרלי	1	1.07	1.15	1.1121	1.1259	1.1191
ראנד דר' אפריקני	1	0.46	0.78	0.7723	0.7820	0.7752
פרנק בלגי	10	0.43	0.46	0.4450	0.4505	0.4468
שילינג אוסטרי	10	1.30	1.36	1.3238	1.3403	1.3312
לירה איטלקית	1,000	1.24	1.31	1.2616	1.2774	1.2676

בפליליים

הוגשו הסיכומים במשפט מות החייל ארז שיטרית

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

בבית־הדין הצבאי בחיפה הושמעו בסוף השבוע סיכומי התביעה וההגנה במשפטם של הרופא ד"ר רפאל סמואלוב ורס"ר פיצה נאסון, המואשמים בגרימת מותו ברשלנות של החייל ארז שיטרית.

בסיכומי התביעה טען התובע, סרן דורון זיסו, כי באפריל אשתקד נפגע המנוח ארז שיטרית כשנפל מג'יפ צבאי וכי הרופא והרס"ר לא נהגו כפי שהיו צריכים לנהוג במקרה זה ובעקבות זאת נפטר החייל מאוחר יותר בבית־החולים רמב"ם בחיפה.

לעומתו טענו הסניגורים, עורכי־הדין ריכרד וייס וזכריה כספי, כי הרופא והרס"ר נהגו כראוי וכי אין כל אפשרות להוכיח שמותו של ארז שיטרית נגרם כתוצאה מטיפול רשלני של הרופא. לטענתם, ספג החייל מאוחר יותר באותו ערב סטירה מידי אביו וייתכן שמכה זו גרמה למותו.

שוטר לשעבר חשוד בפריצות לכלי רכב

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

שוטר במשטרת מרחב חיפה לשעבר נעצר כחשוד בהתפרצויות למכוניות ליד בית־העלמין בעיר.

אנשי יחידת הבילוש של משטרת מרחב חיפה שחקרו את פרשת ההתפרצויות תפסו את החשוד „על חם".

השוטר הובא לבית־משפט השלום בחיפה ביום שישי ושוחרר בערבות על סך 6000 ש"ח.

נציג המשטרה טען, כי החשוד נהג לפרוץ באחרונה לכלי רכב חונים ולגנוב מתוכם. הוא הסכים לשחרורו של החשוד בערבות לאחר שחקירתו הסתיימה.

נאשם בדקירת נכדתו נשלח להסתכלות

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

קשיש בן 75 הואשם ביום ו' בבית־המשפט המחוזי בחיפה בדקירת נכדתו ונשלח לבדיקה פסיכיאטרית לבקשת התובעת, עו"ד תמי שפיר מפרקליטות מחוז חיפה, כדי לקבוע אם הוא אחראי למעשיו.

בכתב־האישום נטען, כי בינואר השנה פרץ ויכוח בין הקשיש לנכדתו. באותו לילה הוא נכנס לחדרה של נכדתו עם סכין בידו וניסה לדקור אותה. הנכדה פתחה בצעקות ואביה נכנס לחדרה וגרר את הקשיש שנהר מעל בתו. הקשיש נאבק עימו ודקר גם אותו.

שניים שדדו נהג מונית ליד עוספיה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

איברהים זכידאת, נהג מונית בן 33 מבשמת טבעון, נשדד אור ליום ו' על־ידי שני אלמונים שהיכוהו באכזריות ליד עוספיה.

נהג המונית התלונן בתחנת משטרת זבולון, כי הסיע שני גברים בנסיעה מיוחדת מבית הקרנות במרכז שכונת הדר הכרמל לעוספיה. משהגיעו למבואות הכפר היכו אותו הנוסעים מכות נמרצות בכל חלקי גופו ובאיומי סכין שדדו ממנו סכום של 320 ש"ח. לאחר מכן הושיבו אותו במושב האחורי כשאחד השודדים נוהג בה. כשהגיעו לצומת יגור־שפרעם הורידו אותו מהמונית ונמלטו.

נדון למאסר על תנאי על בעילת קטינה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

דוד מלכה בן 22 מקריית־טבעון נדון ביום ו' בבית־המשפט המחוזי בחיפה ל־18 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים ושנה תחת פיקוח של קצין מבחן, לאחר שהורשע בבעילת קטינה ובאיומים עליה.

„עזה כמות אהבה וקשה כשאול קנאה", אמר השופט מיכה לינדנשטראוס, שהרשיע את הנאשם על־פי הודאתו.

בכתב־האישום נטען, כי הנערה ביקשה לנתק את יחסיה עם הנאשם לאחר שהרתה לו וביצעה הפלה. בתגובה איים עליה הנאשם כי יפריע לה ביחסיה עם אחרים. באחד הלילות הבחין הנאשם כי הנערה יוצאת עם צעיר אחר. עוד באותו לילה הוא התדפק על דלת ביתה ואיים על אביה כי יפגע בבתו.

אחיו של הנאשם מרצה עונש מאסר עולם על רצח חברתו לאחר שביקשה לנתק את יחסיה עימו.

אנו משתתפים בצערם העמוק של המשפחה והידידים עם מותו של

אבנר וייזל

המרכז לתיעוד וחקר של השוה"צ גבעת חביבה

עם רחל רפאלוביץ

משתתפים באבלכם במות האח

מוריס

חברי קיבוץ יקום

„די להרג בשטחים" — הפגינו ערביי ישראל ואנשי רוח בחיפה

סא"ל (מיל.) דב ירמיה קרא לחיילים ולקצינים „לסרב לשרת בשטחים כקלגסיו של רבין"

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

כ־5000 איש, תושבי הכפרים הערביים בגליל, נצרת, ואדי ערה וחיפה, וכן קבוצת אנשי רוח יהודים ומשלחת של „שלום עכשיו", השתתפו אתמול בהפגנת הזדהות עם תושבי השטחים שנערכה בחיפה.

המפגינים נשאו סיסמאות כגון „ספינת פליטים ושבים למולדתם לא ניתן לעצור", „די להרג בשטחים", „לפלשתינים זכות למולדת, שתי מדינות לשני עמים", וקראו לממשלה לחדול ממדיניות הדיכוי בשטחים ולפתוח במשא־ומתן עם אש"ף.

במהלך ההפגנה ניסה צעיר להניף את דגל אש"ף, אך הנסיון סוכל על־ידי המארגנים עצמם.

ההפגנה יצאה מרחבת בית־המשפט בשכונת הדר הכרמל וצעדה דרך ואדי ניסנס לכיכר פלמר ברחבת תחנת הרכבת שליד ממגורות דגון, שם נערכה עצרת.

ראש עיריית אום־אל־פחם האשם מחמיד, קרא לממשלה להכיר באש"ף ולשבת איתו אל שולחן המשא־ומתן. המשורר נתן זך קרא להקמת מדינה פלשתינית והקריא שיר של המשורר הפלשתיני רג'ב חוסיין.

סגן־אלוף (מיל.) דב ירמיה (70) אמר: „אני קורא לחיילים ולקצינים לסרב לשרת בשטחים ולשמש בכך כקלגסיו של רבין. אילו הסרבנות היתה תופעה, היינו מונעים את ההרג בשטחים".

משטרת חיפה נערכה בכוחות מוגברים ובעת התהלוכה נחסמו צירי־תנועה.

מפקד משטרת מרחב חיפה, תת־ניצב יעקב חביב, אמר, כי ההפגנה, שנערכה ברשיון המשטרה, עברה בשקט וללא תקלות, להוציא נסיון הנפת דגל אש"ף, שייחקר על ידי המשטרה. כן אמר מפקד המרחב, כי דבריו של סגן־אלוף (מיל.) דב ירמיה ייבדקו ובמידה והיה בהם משום הסתה ועבירה על החוק יטופל הדבר ברמה החוקית המתאימה.

חבר הכנסת שבח וייס אמר לכתב „על המשמר", כי הוא חש כמפגין יחיד נגד ההפגנה. לדבריו, ההפגנה יוצרת חיץ ופוערת תהום בין יהודים לערבים וערביי ישראל, שהיו אמורים לשמש כגשר לשלום בין היהודים לערביי המדינות השכנות, הם שפוערים את התהום. „הקריאות כאן אינן קריאות לשלום, אלה הן קריאות קיצוניות נגד הממשלה צה"ל והמדינה, הן יוצרות אצלי ותחושה של חזרה למלחמת שחרור".

הפגנת ערביי ישראל בחיפה — צילום: קלאודיו נוטקוביץ / „חדשות"

המשטרה ערוכה למניעת הפרות סדר בשביתה הכללית של הדרוזים בגולן

שתתקיים היום לציון 6 שנים להחלת החוק הישראלי ברמת־הגולן

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

מאות שוטרים ואנשי משמר הגבול פרוסים ברמת־הגולן, כדי למנוע הפרות סדר בשביתה הכללית שיקיימו היום התושבים הדרוזים לציון 6 שנים להחלת החוק הישראלי ברמת־הגולן.

ביום חמישי האחרון הופצו כרוזים ב־4 הכפרים הדרוזיים, החתומים על־ידי ארגון הסטודנטים הפרו־סוריים, ובהם נקראים התושבים להשבית כליל את המשק, הלימודים, והעבודה בישראל, לציון „החלטת הכובש הישראלי לפני 6 שנים לספח את ארמת סוריה הכבושה".

נסיונו של מפקד מרחב הגליל, ניצב משנה יעקב גנות, לשכנע את המנהיגים הדרוזיים וכוהני הדת למנוע את השביתה, נכשל. בפגישה שהתקיימה ביום חמישי במסעדה אמרו כהני הדת הדרוזים, שאין בכוחם למנוע את ההפגנה ואת השביתה.

אתמול כשעות הצהריים נעשה נסיון נוסף למנוע את השביתה, הפעם על־ידי השייח' אמין טאריף, מנהיגם הרוחני של הדרוזים בישראל, שהגיע לבית התפילה ליד מג'דל שאמס בראש משלחת של כוהני דת דרוזים מישראל ונפגש עם המנהיגות הדתית בגולן. כוהני הדת הדרוזיים בגולן הסבירו לשייח' טאריף, שהם מכבדים את מעמדו, אולם אין ביכולתם לעשות דבר למניעת השביתה. הם ציינו, שאין בכוונתם להפר את החוק ואם המשטרה לא תתערב לא יקרה דבר.

גורמים בכירים במשטרה הציעו למנהיגים הדרוזיים בפגישה ביום חמישי לבקש אישור מן המשטרה לעריכת ההפגנות, אולם המנהיגים הדרוזיים סירבו.

היום צפויה, כאמור, שביתה כללית של הדרוזים בגולן, לא יתקיימו לימודים והדרוזים לא ייצאו לעבודה בישראל.

על־פי צו אלוף פקוד הצפון, יוסי פלד, הוכרז אתמול איזור גבעת הצעקות כאזור צבאי סגור. מדובר בגבעה ליד הגבול בה נוהגים תושבי מג'דל שמס לצעוק לקרוביהם מעבר לגבול כדי לשמור איתם על קשר. במקום צפויה הפגנה ולכן הוא הוכרז כאיזור סגור.

המנהיגים הדרוזים הביעו חשש מהתנגשות אלימה אם תממש המשטרה את החלטתה למנוע את ההפגנות.

האוצר מאיים על עובדי בתי־החולים שיפרו הצווים בקנסות ופיטורים

קורא לעובדי המינהל והמשק לחזור לעבודה תקינה ולהעביר הסכסוך למוסד לבוררות מוסכמת

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים, וכתבינו יוסף שמי, יואב אביב, זהבה מוזס, ניצה רימון ויהודה צור

הממונה על השכר במשרד־האוצר, יעקב דנון, קרא ביום שישי לעובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים לחזור לעבודה תקינה ולהעביר את הסכסוך ביניהם לבין הממשלה למוסד לבוררות מוסכמת. האוצר הוסיף, שביום מפסיד כל עובד מינהל ומשק השובת כ־50 שקלים בממוצע ליום ועד כה הפסידו העובדים כמחצית ממשכורתם החודשית.

האוצר הוסיף, כי נסיונותיהם של חלק מהעובדים והוועדים למנוע כניסתם של קבלנים, עובדים מהשטחים ומתנדבים אל בתי־החולים, מנוגדים לחוק.

דובר האוצר ציין, שעובדים או ועדים אשר יפרו הוראה זו עוברים עבירה פלילית וצפויים לקנס בן 3000 שקלים או מאסר שנתיים או שניהם כאחד. כן צפויים אותם עובדים לפיטורים ללא קבלת פיצויים.

נציגי הרופאים בבתי־החולים הממשלתיים נפגשו ביום ו' עם צוות בין־משרדי של האוצר והבריאות. נציגי הממשלה דחו את תביעת הרופאים להחלת ההסכם שנחתם בקופת־חולים לקיצור תורים גם על רופאים בבתי־החולים הממשלתיים.

היום אמור להתכנס צוות בין־משרדי שמונה על־ידי שרי הבריאות והאוצר כדי לבדוק הצעה של מיבצע לקיצור תורים לניתוח בבתי־החולים הממשלתיים.

ממשיכים בעיצומים

הרופאים המרדימים ממשיכים בעיצומים והיום ישביתו את חדרי הניתוח בבתי החולים רוטשילד בחיפה, הילל יפה בחדרה, סורוקה בבאר שבע ושיבא בתל־שומר.

מחר אמורים הרופאים המרדימים להיפגש עם ד"ר משה משיח במשרד־הבריאות ואחריה תתקיים פגישה במשרד האוצר בהשתתפות נציגי ההסתדרות הרפואית.

עובדי המינהל והמשק ממשיכים אף הם בשביתה, למעט העובדים שקיבלו צווי־ריתוק. מחר תתכנס מועצת עובדי מינהל ומשק כדי לדון בהחרפת השביתה.

שיפור בתפקוד בתי־החולים

בבית־החולים רמב"ם בחיפה כבר נקי במסדרונות. עובדי המינהלה דואגים לנקיון בית־החולים וערימות הכביסה שנערמו בימי השביתה הועברו למכבסת בית־החולים. כ־200 מעובדי בית־החולים שבו לעבודה מכוח צווי הריתוק שהוצאו להם בשבוע שעבר. מהנהלת בית־החולים נמסר, כי בית־החולים עדיין אינו מתפקד כרגיל, אולם בתוך ימים אחדים יוכל בית־החולים לספק את השירותים העיקריים לכל המאושפזים.

כ־30 אחוז מעובדי המינהל והמשק של ביה"ח אסף הרופא שקיבלו צווי ריתוק שבו ביום ו' לעבודה סדירה, וכבר באותו יום ניכר שינוי בביה"ח. העובדים הצליחו להתגבר על הלכלוך והזוהמה ששררו במסדרונות בתי החולים ודאגו לאספקה סדירה של מזון וכביסה.

אתמול יכלו קרובי המאושפזים במרכז הגריאטרי כפר־סירקין לשבת מול קרוביהם בחיבוק ידיים, לאחר שרבים מעובדי המינהל והמשק כיבדו את צווי הריתוק והופיעו לעבודה. האשפה פונתה, הרצפות נוקו, כביסה נקיה הגיעה למחלקות וחולים מרותקים למיטותיהם הודרו לטיול.

בתי־החולים הממשלתיים בצפת ובנהריה ממשיכים לפעול במתכונת מצומצמת של שבת וחג, למרות שובם לעבודה של 30 אחוז מעובדי המינהל והמשק.

● 45 עובדי חברת „פיטוק" מבת־ים הגישו ביום ו' לבית המשפט המחוזי בתל־אביב בקשה לפירוק החברה.

לא נמצא כל דופי בשופט שהיה מעורב בתאונה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

שופט התעבורה החיפני, שפגע בילדה במכוניתו, נהג ללא דופי ולא היה יכול למנוע את תאונת הדרכים בה היה מעורב. השופט הודיע למשטרה על התאונה כמתחייב מהחוק ונהג על־פי הכללים המחייבים. גם חקירת המשטרה בתאונה היתה ללא דופי וההחלטה לסגור את התיק היתה ללא דופי וניתנה ללא משוא פנים. כך עולה מבדיקה של הפרשה על־ידי המטה הארצי של משטרת ישראל. החקירה החוזרת בתיק התאונה נפתחה על־ידי המטה הארצי של המשטרה לאחר פירסומים בעיתונות, לפיהם היה נתון שופט התעבורה מאז התאונה לסחטנות מצד בני משפחתה של הילדה בה פגע בתמורה לאי־הגשת תלונה במשטרה.

התאונה אירעה לפני כשנה בדרך הים בחיפה. הילדה פרצה לכביש מאחורי אוטובוס שעמד בתחנה. השופט עבר על פני האוטובוס במהירות שאינה עולה על 30 קמ"ש, וזאת על־פי ממצאי החוקרים בשטח, ולפתע הוא פגע בילדה. חוקרי המשטרה שחקרו את התאונה בסמוך למועד בו התרחשה קבעו כי השופט נהג כשורה ונקט בכל אמצעי הזהירות בהם היה עליו לנקוט.

בעקבות הפירסומים האחרונים על החשדות לשחיתות במערכת בתי־המשפט ובקרב שופטים ובעקבות פירסום הפרשה הוחלט לקיים חקירה חוזרת ומתוצאותיה עולה כי, חקירת תיק התאונה היתה ללא דופי.

מקורות משפטיים בכירים בחיפה אמרו לכתבנו, כי השופט בו מדובר מעולם לא נסחט והוא אינו חושש מחקירת הפרשה, כיוון שהוא נהג על פי כל אמות המידה החוקיות והמוסריות בפרשה זו.

מילוא: תיבדק חוקיות פעולת ועדת המעקב

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר"

„משרד המשפטים והיועץ המשפטי לממשלה יצטרכו לבדוק את חוקיות היקף פעולת ועד ראשי הרשויות המקומיות הערביות וועדת המעקב, כיוון שלא ייתכן שארגון בישראל ישים לו ליעד להזדהות עם ארגון טרור, ולא יעלה על הדעת שמעשה כשליחות ספינת הזדהות עם ספינת אש"ף, יעבור ללא תגובה הולמת מצד רשויות החוק בישראל".

דברים אלה אמר סגן השר רוני מילוא, הממונה על ענייני המגזר הערבי במשרד ראש הממשלה, בהרצאתו בפני חברי המועדון הכלכלי של תנועת החרות בחיפה. לדבריו, „הארועים האחרונים במגזר הערבי, לרבות המהומות בכפר כינה שארעו בשבוע שעבר, והחלטתה התמוהה של ועדת המעקב לשלוח נציגה של ערביי ישראל לקבל בברכות את ספינת אש"ף, הינן תופעות חמורות ביותר המכבידות על אלה רוצים בדו־קיום בהבנה ובשלום בין יהודים לערבים".

ח"כ מילוא ציין, כי מנהיגי הציבור הערבי בישראל חייבים לשקול היטב את מעשיהם ולמנוע את ההרעה ביחסים שיגרמו נזק ליהודים ולערבים כאחד. הוא הוסיף, כי עם שליחת ספינת ההזדהות עם ספינת אש"ף עשו ערביי ישראל צעד ראשונה צעד שיש בו הבעה מפורשת של תמיכה בארגון טרור.

ג'ילברטו טופאנו — המנהל האמנותי של תיאטרון חיפה

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר"

מועצת המנהלים של התיאטרון העירוני חיפה בחרה ביום שישי בבימאי והמורה האיטלקי ג'ילברטו טופאנו (59) לשמש למנהל האמנותי של התיאטרון. טופאנו נבחר ברוב מכריע לאחר שרק חבר מועצת המנהלים מטעם הליכוד, עו"ד שלמה לבנוני, התנגד למינוי.

עם בחירתו אמר טופאנו, כי „אני שמח מאוד על הבחירה, בעיקר משום שהשחקנים רצו בכך. להיות מנהל אמנותי זו עבודה קשה הכרוכה באחריות גדולה. עתה, לאחר בחירתי, אפעל בשיתוף עם השחקנים לשיפור הרמה האמנותית והמקצועית של התיאטרון".

כזכור הועלו שמותיהם של ג'ילברטו טופאנו ומיכה לבינסון כמועמדים לתפקיד המנהל האמנותי על־ידי ועדת החיפוש המיוחדת שהוקמה לאחר התפטרותם של המנהלים האמנותיים הקודמים, יהושע סובול וגדליה בסר.

ג'ילברטו טופאנו הגיע לראשונה לישראל בשנת 1960, ומאז התגורר בה לסירוגין. בשנת 1970 הוא ביים לראשונה בתיאטרון חיפה את ההצגה „הכשף" ובשנת 1987 את ההצגה „בונבונטורה". בימים אלה הוא מביים בתיאטרון חיפה את ההצגה „יהודי בחצר הרוכס".

עיריית תל־אביב שוקלת ביטול פרויקטים שתוכננו

מאת ירון זליג, כתב „על המשמר"

עיריית תל אביב בוחנת באחרונה אפשרות לביטול פרויקטים מתוכננים לשנת התקציב הבאה בשל חשש בצמרת העיריה, כי משרד־הפנים אינו מתכוון לאשר את עדכון מיסי הארנונה בהתאם לעליית המדד בשנה האחרונה. כתוצאה מכך חוששת עיריית תל־אביב, כי ייפגעו ההכנסות המתוכננות לשנת התקציב הבאה.

החשש זה של עיריית תל־אביב התעורר בעקבות הקביעה בחוק התקציב שהגישה הממשלה לכנסת, לפיה יהיה זה משרד־הפנים שיאשר את בקשותיהן של הרשויות להעלאת מיסי הארנונות.

עיריית תל־אביב חוששת, כי בעקבות קביעה זו תופקע מידיהן של הרשויות המקומיות היכולת להתאים את מיסי הארנונה לצרכיהן. בנייר עמדה שהכינה לאחרונה עיריית תל־אביב נמסר, כי העיריה גובה 82 אחוז מתקציבה מהמיסים ואינה תלויה במשרד הפנים.

„אם אכן תיאלץ עיריית תל־אביב", נאמר במסמך, „לבקש כספים ממשרד־הפנים, היא תאבד את עצמאותה לא רק במישור הכלכלי־ביצועי, כי אם גם במישורים אחרים." עוד נאמר בנייר העמדה, כי עיריית ת"א תובעת לעדכן את הארנונות בהתאם לעליית המדד ולהשאיר בידי השלטון המקומי את הסמכות לעשות זאת.

כתבנו מוסיף, כי בעיריית ת"א דנו בימים האחרונים באפשרות לבטל פרויקטים, ואולם טרם נפלה כל החלטה בנושא.

אנו משתתפים בצערו של חברנו

אורי יעקבי (קולונאי)

במות האב

הרמן יעקבי

אבלים

חברי קיבוץ מגן